

OLYMPIC VALUES
EDUCATION PROGRAMME

PRACOVNÉ LISTY

CVIČENIA NA PODPORU VZDELÁVANIA O OLYMPIJSKÝCH HODNOTÁCH

PRACOVNÉ LISTY

CVIČENIA NA PODPORU VZDELÁVANIA O OLYMPIJSKÝCH HODNOTÁCH

Tieto Pracovné listy sa majú používať spolu s príručkou Základy vzdelávania o olympijských hodnotách a ako súčasť súboru nástrojov programu OVEP.

Publikované v roku 2023
Vydal Medzinárodný olympijský výbor
Olympijská nadácia pre kultúru a dedičstvo
Lausanne, Švajčiarsko

Obsah OVEP a akékoľvek dielo, prvok alebo materiál sprístupnený alebo distribuovaný v súvislosti s OVEP, vrátane, bez obmedzenia, akýchkoľvek dokumentov, grafiky, obrázkov a videí (ďalej len „materiál OVEP“) je výhradným vlastníctvom a/alebo je sprístupnený Medzinárodným olympijským výborom (ďalej len „MOV“) na nekomerčné, nepropagačné účely a je obmedzený len na redakčné, vzdelávacie, výskumné, analytické, recenzné alebo spravodajské účely (pokiaľ nie je uvedené inak). Materiál OVEP sa nesmie upravovať, meniť a/alebo transformovať, udeľovať sublicencovanie alebo redistribuovať, či už čiastočne alebo ako celok, bez predchádzajúceho písomného súhlasu MOV (alebo uvedeného držiteľa práv). MOV neposkytuje žiadnu záruku a nepreberá žiadnu zodpovednosť za informácie obsiahnuté v materiáli OVEP, ani za ich presnosť ani úplnosť. Pohľady a názory vyjadrené (i) v akomkoľvek materiáli tretej strany, ktorý

vám je sprístupnený ako súčasť materiálu OVEP, alebo (ii) prostredníctvom akejkoľvek publikácie, webovej stránky alebo inej platformy, prostredníctvom ktorej je vám takýto materiál tretej strany sprístupnený ako časť materiálov OVEP, zodpovedajú iba pohľadu ich autorov a nemusia nevyhnutne odrážať oficiálnu politiku alebo pozíciu MOV. Súhlasíte s tým, že odškodníte, budete brániť a chrániť MOV pred akýmkoľvek druhom škôd vyplývajúcich z vášho použitia alebo zneužitia materiálu OVEP alebo akéhokoľvek porušenia týchto licenčných podmienok z vašej strany. MOV (a v príslušnom rozsahu aj príslušný držiteľ práv) si vyhradzuje právo kedykoľvek a z akéhokoľvek dôvodu odvolať práva udelené na materiály OVEP.

© 2023 - International Olympic Committee - All Rights Reserved
ISBN: 978-92-9149-204-6

Dizajn: TwelfthMan

Titulná ilustrácia: Stephen Cheetham

Úprava kópii a aktualizácia obsahu: Caroline von Alvenslebenová a Roxanne Arthingalová, Olympijská nadácia pre kultúru a dedičstvo, Quai d'Ouchy 1, 1006 Lausanne, ŠvajčiarskoTel +41 (0)21 621 6511 www.olympics.com

Fotografia MOV.

Strana 11 MOV/Abbie Parrová;
strana 17 MOV/Yin Di; strana 19 MOV/Takashi Aoyama;
strana 20 MOV/Arnaud Meylan; strana 25 MOV/
Catherine Leuteneggerová; strana 33 MOV/ Jed
Leicester; strany 36, 55 MOV/ Uta Mukuová;
strana 47 NOV/VAN; strana 49 NOV/BAN;
strana 57 NOV/KOS; strana 59 MOV/Alex Ferro.

OBSAH

Ako používať pracovné listy	6
Oslava olympizmu prostredníctvom symbolov, ceremoniálov a umenia	
Aktivity k Časti 2 v rámci príručky Základy vzdelávania o olympijských hodnotách	
01 Barón Pierre de Coubertin a olympijské hnutie	8
02 Olympijský symbol	10
03 Vztýčenie vlajky	11
04 Citius, Altius, Fortius – Communiter	12
05 Vzplanutie ducha: olympijský oheň	13
06 Otvárací ceremoniál olympijských hier	14
07 Záverečný ceremoniál olympijských hier	15
08 Hudba a olympijská hymna	16
09 Olympijské medaily	17
10 Olympijská prísaha	18
11 Olympijské prímerie	19
12 Mier a olympijské hry	20
13 Hra Dedičstvo mieru	22
14 Šport a umenie v starovekom Grécku	24
15 Šport a umenie na moderných olympijských hrách	25
16 Logá a maskoti	27
Posolstvo olympizmu prostredníctvom športu a olympijských hier	
Aktivity k Časti 3 v rámci príručky Základy vzdelávania o olympijských hodnotách	
17 Olympijský športový program	28
18 Olympijské hry mládeže (OHM)	29
19 Nadácia olympijských utečencov a Olympijský tím utečencov MOV	31
20 Búranie bariér: ženy v športe	32
21 Paralympijské hry: "Duch v pohybe"	34
22 Organizácia olympijských hier	35
23 Olympijská dedina	37
24 Prekonávanie výziev spojených s olympijskými hrami	38
25 Udržateľný rozvoj prostredníctvom olympijských hier	39
Vyučovanie vzdelávacích tém olympizmu	
Aktivity k Časti 4 v rámci príručky Základy vzdelávania o olympijských hodnotách	
26 Prežívanie radosti z úsilia prostredníctvom športu a pohybovej aktivity	40
27 Oslava ľudskosti: príbehy z olympijských hier	42
28 Žiť podľa zásad fair play	43
29 Prejavovanie rešpektu k sebe samému a druhým	45
30 Moje práva = moje povinnosti	46
31 Robiť zložité rozhodnutia	48
32 Vynakladanie maximálneho úsilia pre dosiahnutie výnimočnosti	50
33 Vytrvalosť a olympijské hry	54
34 Odolnosť a olympijské hry	56
35 Odvaha a olympijské hry	58
36 Žiť aktívny, vyvážený a zdravý život	60
Príloha	62
Slovník pojmov	71
Dodatok	74

ZÁKLADNÉ OLYMPIJSKÉ HODNOTY

VÝNIMOČNOSŤ | REŠPEKT | PRIATEĽSTVO

5 OLYMPIJSKÝCH VZDELÁVACÍCH TÉM:

RADOSŤ Z ÚSILIA

Mladí ľudia rozvíjajú a precvičujú fyzické, behaviorálne a intelektuálne schopnosti tým, že sa sami alebo navzájom s ostatnými venujú telesným aktivitám, pohybu, hram a športu.

FAIR PLAY

Fair play je športový pojem, no dnes sa celosvetovo uplatňuje mnohými ďalšími spôsobmi. Naučiť sa hrať fér v športe môže viesť k rozvoju a posilneniu fair play správania aj v komunite a v živote človeka.

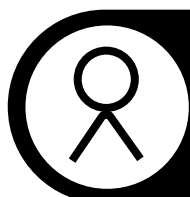
PRAKTIZOVANIE REŠPEKTU

Keď sa mladí ľudia, ktorí žijú v multikultúrnom svete, naučia prijímať a rešpektovať rozmanitosť a osobne presadzovať mierumilovné správanie, prispievajú tým k podpore mieru a medzinárodného porozumenia.

SNAHA O VÝNIMOČNOSŤ

Zameranie sa na výnimočnosť môže pomôcť mladým ľuďom robiť pozitívne a zdravé rozhodnutia a snažiť sa stať sa tými najlepšími, akými môžu byť.

ROVNOVÁHA MEDZI TELOM, VÔĽOU A MYSĽOU

Učenie prebieha v celom tele, nielen v mysli a telesná gramotnosť a učenie sa prostredníctvom pohybu prispieva k rozvoju mravného aj intelektuálneho učenia. Tento koncept bol základným bodom záujmu Pierra de Coubertina v rámci oživenia olympijských hier.

AKO POUŽÍVAŤ PRACOVNÉ LISTY

- Pracovné listy sú navrhnuté tak, aby uľahčili realizáciu aktivít praktickým spôsobom. Učitelia môžu použiť jeden pracovný list s aktivitami alebo skupinu pracovných listov na okamžité zapojenie študentov do riadených aktivít.
- Sú určené na to, aby dali študentom niečo vykonať a nielen počúvať.
- Môžu byť použité v akomkoľvek poradí.
- Môžu byť integrované alebo upravené tak, aby podporovali prácu na piatich olympijských vzdelávacích témach.
- Môžu byť organizované spôsobom, aby stimulovali vzdelávacie schopnosti študentov a rozvojové potreby rôznorodého okruhu študentov.
- Môžu byť použité na podporu výučby jedného predmetu (gramotnosť, matematika, prírodoveda).
- Môžu byť prispôsobené tak, aby vyhovovali obmedzeniam vzdelávacieho prostredia.
- Otázky uvedené v pracovných listoch majú vyvolať diskusiu a osobnú reflexiu.
- Sú navrhnuté tak, aby stimulovali kreativitu, riešenie problémov, spoluprácu a gramotnosť.
- Aktivity sú organizované podľa vekových skupín a ich vývinových možností.
- Aktivity pre jednu vekovú skupinu je zároveň možné upraviť pre použitie v rámci iných vekových skupín.

PREČO PRACOVAŤ S TÝMITO AKTIVITAMI

- Aby si študenti rozšírili svoju vedomostnú základňu o olympijských hrách, ich symboloch, hodnotách a dedičstve.
- Aby študenti rozvíjali svoje vlastné myšlienky o preberaných problémoch (čo vedia a čo chcú vedieť) a rozvíjali svoje myslenie a názory nad rámec preberaných predmetov.
- Umožniť študentom prispôsobiť svoj záujem o olympizmus a olympijské hodnoty; t. z. umožniť im skúmať otázky a témy, ktoré ich zaujímajú, pomocou rôznych metód (umenie, písanie a dráma), aby ukázali, čo sa naučili.
- Tieto pracovné listy používajú pojmy „študent“ a „učiaci sa“ zameniteľne. Slovo „študent“ sa často spája so školou, ale v pracovných listoch sa vzťahuje na každého, kto sa zaujíma o hodnotové vzdelávanie. Nemusíte byť súčasťou formálneho vzdelávacieho prostredia, aby ste mohli využiť tento program.
- Príklady použité v týchto pracovných listoch sú starostlivo vybrané tak, aby rešpektovali prínos mnohých hostiteľov olympijských hier.
- Nakoľko mnohí účastníci tohto programu budú mladí a ich

spomienky a zážitky z olympijských hier nesiahajú ďaleko do histórie, boli pre tento účel použité príklady z posledných vydaní olympijských hier.

- Na výučbu rôznych aspektov tohto programu boli použité príklady športovcov z rôznych kultúr a rôznych športov.
- Pri používaní týchto pracovných listov sa môžu využiť príklady z lokálnej komunity (napr. miestni olympionici), aby sa posilnila výpovedná hodnota ponúkanému materiálu.

PRÍKLADY UČEBNÝCH POSTUPOV A ZRUČNOSTÍ, KTORÉ POUŽIJETE

- Pedagógom sa odporúča, aby si prečítali slovník pojmov na strane 71, kde nájdú podrobnejšie vysvetlenie týchto postupov.
- Pýtanie sa: riadené, štruktúrované, otvorené.
- Konštruktivizmus.
- Vzdelávanie na základe projektov, prípadové štúdie.
- Kreativita: denníky, reflexívne denníky, informačné a komunikačné technológie (IKT).
- Spolupráca: učenie sa prostredníctvom kolotoča, zdieľanie v kruhu, okrúhly stôl.
- Riešenie problémov: učenie sa pomocou skladačky.
- Prispôsobovanie: vstupné kartičky, výstupné kartičky.
- Komunikačné zručnosti: zdieľanie, rovnosť hlasu (ocenenie všetkých názorov), blogy, vlogy.
- Zručnosti v rámci uvažovania: analýza, úvaha, syntéza, tvorba teórií (tvorba vlastných predstáv).
- Používatelia pracovných listov budú mať nepochybne rôzne úrovne poznania olympijských hier, ich histórie a symbolov. V Olympijskej svetovej knižnici, ako aj na webovej stránke Dokumentov MOV je k dispozícii množstvo zdrojov, ktoré používateľovi pomôžu lepšie pochopiť olympijský kontext. Tu je niekoľko odkazov, ktoré môžete použiť:

ODKAZY A ĎALŠIE ČÍTANIE

- [How well do you know the Olympic Games?](#), digital resource, The Olympic Museum, 2019 (4th Edition).
- [What Makes the Olympic Games Unique?](#), video, IOC, 2014.
- [The Concept of Olympic Cultural Programmes: Origins, Evolution & Projection](#), digital resource, Beatriz Garcia Garcia, UAB, 2010.
- [IOC Sessions](#), IOC, 2021.
- [History of the Olympic Games](#), Educational Series, digital resource, IOC.

BARON PIERRE DE COUBERTIN A OLYMPIJSKÉ HNUTIE

OLYMPIJSKÉ VZDELÁVACIE TÉMY

Rešpekt k druhým

Rovnováha

Fair play

KONTEXT TEJTO AKTIVITY

Pierre de Coubertin je považovaný za zakladateľa olympijského hnutia. Prečítajte si o jeho živote na strane 23 v príručke Základy vzdelávania o olympijských hodnotách.

VARIANTY PRE RÔZNE VEKOVÉ SKUPINY

NAJMLADŠÍ ŽIACI VO VEKU 5-8 ROKOV

Prečítajte si Text 1 – Pierre de Coubertin a olympijské hnutie (príloha na s. 62), popisujúci založenie novodobých olympijských hier. Nájdite a vytlačte obrázky Pierra de Coubertina, starovekých olympijských hier, starovekého Grécka a Olympie a ďalších tém inšpirovaných týmto textom. Urobte koláž a diskutujte o tom, či si myslíte, že šport je pre vás v škole dôležitý. Boli by ste radšej, keby v škole neexistoval?

Potom si prečítajte Text 2 – Kvíz (príloha na s. 62). Autor urobil niekoľko chýb – prečiarknite nesprávne slová a nahradte ich správnymi informáciami.

MLADŠÍ ŽIACI VO VEKU 9-11 ROKOV

Predstavte si, že ste Pierre de Coubertin a pokúšate sa obnoviť novodobé olympijské hry. Chystáte sa vystúpiť s prezentáciou pre vplyvnú skupinu politikov, podnikateľov a príslušníkov aristokracie. Čo by ste povedali, aby ste ich presvedčili, aby podporili vaše úsilie? Ako by ste do svojej prezentácie začlenili históriu starovekých olympijských hier? Vytvorte skupiny a rozhodnite sa, čo zahrniete do svojej prezentácie. Oblečte seba a publikum ako Coubertin. Zahrajte si túto prezentáciu, a potom diskutujte o prekážkach, ktorým mohol Coubertin čeliť pri založení hier. Po prezentácii sa opýtajte sami seba, čo ste sa naučili z tejto hry. Aké zručnosti použil Coubertin na prekonanie týchto výziev? Boli by tieto zručnosti účinné aj o 100 rokov neskôr?

Pokračovanie na ďalšej strane →

VÝSLEDOK UČENIA SA

- Spoznávanie života a úspechov zakladateľa moderného olympijského hnutia Pierra de Coubertina.

ODPORÚČANÉ UČEBNÉ POSTUPY A ZRUČNOSTI

- Otázka a odpoveď, zdieľanie v kruhu, okrúhly stôl, pýtanie sa.

ODPORÚČANÉ VYBAVENIE

- Umelecké potreby, priestory na stretnutia, umelecké kostýmy na hranie rolí.

VARIANTY PRE RÔZNE VEKOVÉ SKUPINY

STARŠÍ ŽIACI VO VEKU 12–14 ROKOV

Na prehĺbenie ich porozumenia sú študenti vyzývaní, aby skúmali život a úspechy Pierra de Coubertina a jeho víziu výchovy k olympijským hodnotám.

Identifikujte olympijské hodnoty a napíšte ich na veľký papier. Čo podľa vás znamená výchova založená na olympijských hodnotách? Akými metódami sa podľa vás dajú tieto hodnoty naučiť? Rozdeľte sa do skupín a vyberte si jednu olympijskú hodnotu, potom vytvorte cvičenie, v ktorom si myslíte, že túto hodnotu možno naučiť. Teraz nechajte inú skupinu, aby vykonala vaše cvičenie a prediskutujte výsledok.

NAJSTARŠÍ ŽIACI VO VEKU 15–18 ROKOV

Kliknite na odkaz a prečítajte si o Coubertinovej vízii olympijských hier alebo nájdite text v prílohe (s. 62) – Pierre de Coubertin, francúzsky génius, ktorý založil moderné olympijské hry. Použite ho ako referenciu a identifikujte témy alebo frázy, ktoré Coubertin použil pri zakladaní hier. Vytvorte prezentáciu – možno pomocou digitálnych médií, scénického umenia alebo vizuálneho umenia – na prezentáciu týchto tém.

ODKAZY

Základy vzdelávania o olympijských hodnotách, Časť 2: Oslava olympizmu prostredníctvom symbolov, ceremoniálov a umenia, Základné informácie, s. 30.

ĎALŠIE ČÍTANIE

- [Pierre de Coubertin: Visionary and Founder of the Modern Olympic Games](#), digital resource, IOC.
- [The Development of Olympic Education Programs: Towards Olympic Games](#), digital resource, Hilla Davidov, 2021.
- [Celebrating Pierre de Coubertin: The French genius of sport who founded the modern Olympic Games](#), digital resource, IOC, 2019.

OLYMPIJSKÝ SYMBOL

OLYMPIJSKÉ VZDELÁVACIE TÉMY

Rešpekt

Výnimočnosť

KONTEXT TEJTO AKTIVITY

Prečítajte si odsek na strane 30 v príručke Základy vzdelávania o olympijských hodnotách s názvom „Olympijské kruhy a olympijská vlajka“. Zvážte, čo znamená slovo „symbolizmus“. Ako sa toto slovo spája s olympijskými kruhmi?

VARIANTY PRE RÔZNE VEKOVÉ SKUPINY

NAJMLADŠÍ ŽIACI VO VEKU 5-8 ROKOV

Vyfarbite si olympijské kruhy v prílohe (s. 66) a porozprávajte sa so spolužiakmi o význame tohto symbolu.

MLADŠÍ ŽIACI VO VEKU 9-11 ROKOV

Nakreslite veľký obrázok olympijských kruhov, a potom kruhy vyplňte slovami/obrázkami/nákresmi vecí, o ktorých si myslíte, že znázorňujú olympijské hodnoty (výnimočnosť, rešpekt a priateľstvo).

STARŠÍ ŽIACI VO VEKU 12-14 ROKOV

Preštudujte si ďalšie medzinárodné symboly. Akú silu majú tieto symboly pri odovzdávaní svojho posolstva? Vyjadrujú podľa vás olympijské kruhy posolstvo olympizmu? Vytvorte koláž symbolov na plagáte.

NAJSTARŠÍ ŽIACI VO VEKU 15-18 ROKOV

Olympijské kruhy boli navrhnuté v roku 1914. Aký význam má tento symbol v rýchlo sa meniacom svete, v ktorom sa nachádzame? Bude tento symbol slúžiť ďalších 100 rokov olympijských hier alebo je potrebné ho aktualizovať? Navrhňte nový symbol, o ktorom veríte, že reprezentuje olympizmus a bude inšpirovať mládež budúcich generácií.

VÝSLEDOK UČENIA SA

- Pochopenie významu olympijských kruhov.

ODPORÚČANÉ UČEBNÉ POSTUPY A ZRUČNOSTI

- Pýtanie sa, zdieľanie v kruhu, kreativita, spolupráca, vstupné kartičky, výstupné kartičky, prispôsobovanie, zručnosti v rámci uvažovania.

ODPORÚČANÉ VYBAVENIE

- Výtvarné potreby.

ODKAZY

- *Základy vzdelávania o olympijských hodnotách*, Časť 2: Oslava olympizmu prostredníctvom symbolov, ceremoniálov a umenia, Prepojení kruhmi: Olympijský symbol, s. 32.

ĎALŠIE ČÍTANIE

- [History of the Olympic Games](#), Educational Series, digital resource, IOC.
- [Beginner's Guide to the Olympics](#), video, IOC, 2013.

VZTÝČENIE VLAJKY

OLYMPIJSKÉ VZDELÁVACIE TÉMY

Rešpekt

KONTEXT TEJTO AKTIVITY

Prečítajte si strany 34–35 príručky Základy vzdelávania o olympijských hodnotách.

VARIANTY PRE RÔZNE VEKOVÉ SKUPINY

NAJMLADŠÍ ŽIACI VO VEKU 5–8 ROKOV

Pomocou plagátového papiera navrhnete olympijskú vlajku, pripevníte ju na drevenú tyč a usporiadajte prehliadku.

MLADŠÍ ŽIACI VO VEKU 9–11 ROKOV

Postavte si jednoduchého šarkana a ozdobte ho dizajnom, ktorý znázorňuje olympijské hry.

STARŠÍ ŽIACI VO VEKU 12–14 ROKOV

Porovnajte národné vlajky – vyjadrujú ducha a kultúru krajiny?

Vymyslite nový dizajn svojej národnej vlajky.

NAJSTARŠÍ ŽIACI VO VEKU 15–18 ROKOV

Navrhnete vlajku, ktorá oslavuje rozmanitosť a zahŕňa témy olympizmu.

Peking 2022: Vstup olympijskej vlajky na štadión počas otváracieho ceremoniálu.

VÝSLEDOK UČENIA SA

- Pochopenie významu vlajky pri znázorňovaní identity a hodnôt.

ODPORÚČANÉ UČEBNÉ POSTUPY A ZRUČNOSTI

- Diskusia, kreativita, spolupráca, kartičky s úlohami.

ODPORÚČANÉ VYBAVENIE

- Výtvarné potreby: papier, farby, farbičky, drevené palice (na prehliadku), lepiaca páska.

ODKAZY

- *Základy vzdelávania o olympijských hodnotách*, Časť 2: Oslava olympizmu prostredníctvom symbolov, ceremoniálov a umenia, Vztýčenie vlajky, s. 34.

ĎALŠIE ČÍTANIE

- [The Olympic Movement](#), factsheet, IOC, 2021.
- [100 Years of the Olympic Flag](#), video, IOC, 2014.

PRACOVNÝ LIST 04

CITIUS, ALTIUS, FORTIUS – COMMUNITER

OLYMPIJSKÉ VZDELÁVACIE TÉMY

Výnimočnosť

Rovnováha

Radosť z úsilia

KONTEXT TEJTO AKTIVITY

Olympijské motto „Citius, Altius, Fortius“ prvýkrát použil mních Henri Didon, blízky priateľ baróna Pierra de Coubertina a MOV ho prijal v roku 1894. V angličtine znie „Faster, Higher, Stronger“. 20. júla 2021 MOV zaviedol do motta štvrtý výraz a pridal ho na koniec s pomlčkou. Teraz motto znie: „Rýchlejšie, vyššie, silnejšie – spoločne“ (Citius, Altius, Fortius – Communiter).

Motto vyjadruje, že môžeme ísť rýchlejšie, mieriť vyššie a stať sa silnejšími, ak budeme držať spolu – solidárne.

Považujete tieto slová za inšpiratívne alebo motivujúce, keď športujete? Prečo si myslíte, že MOV pridal slovo „Spoločne“? Myslíte si, že to niečo mení na význame motta? Je v tomto motte nejaký odkaz pre vašu komunitu a krajinu?

Vrchná časť sochy „Olympijské dvere roku 2000“ od Naga Arnoldiho pred sídlom MOV, 2015.

VARIANTY PRE RÔZNE VEKOVÉ SKUPINY

NAJMLADŠÍ ŽIACI VO VEKU 5–8 ROKOV

Vyberte si tri hry, ktoré môžete hrať na hodine telesnej výchovy, a ktoré zodpovedajú každému z troch pôvodných slov v olympijskom slogane: „Rýchlejšie, vyššie, silnejšie“. Dokážete vytvoriť hru, ktorá obsahuje prvky jedného z týchto slov a obsahuje aj posledné záväzné slovo „Spoločne“? V skupinách vymyslite hru, a potom ju naučte svojich spolužiakov.

MLADŠÍ ŽIACI VO VEKU 9–11 ROKOV

Napište báseň so štyrmi veršami – jeden venovaný každému zo slov v motte. Príklad: Môžete prepojiť tieto slová so skúsenosťami, ktoré ste zažili v športe, alebo opísať, ako tieto slová ovplyvňujú životy iných.

Myslíte si, že toto motto sa spája len so športom? Má to nejaký význam pre iné aspekty života?

STARŠÍ ŽIACI VO VEKU 12–14 ROKOV

Napište a zahrajte krátku hru so štyrmi postavami z antických olympijských hier - Citius, Altius, Fortius a Communiter - ktoré sa po prvýkrát stretávajú. Možno, že Zeus robí rozhovory s týmito postavami kvôli hlavnej úlohe na olympijských hrách - každý z nich chce prácu a musia vysvetliť, prečo si to zaslúžia viac ako ostatní.

NAJSTARŠÍ ŽIACI VO VEKU 15–18 ROKOV

Preštudujte si obrázok sochy nižšie. Je možné ju vnímať ako abstraktné zobrazenie olympijského motta. Máte za úlohu navrhnúť a postaviť sochu alebo model olympijského motta, ktorý bude použitý na otváracom ceremoniáli nasledujúcich olympijských hier. Akú formu a aké materiály použijete?

VÝSLEDOK UČENIA SA

- Pochopenie sily sloganov inšpirovať a motivovať účastníkov pri presadzovaní olympizmu.
- Pochopenie významu olympijského hesla.

ODPORUČANÉ UČEBNÉ POSTUPY A ZRUČNOSTI

- Pýtanie sa, konštruktivizmus, kreativita, divadelné fórum, riešenie problémov, spolupráca.

ODPORUČANÉ VYBAVENIE

- Umelecké potreby, kostýmy pre hranie rolí z prostredia starovekej Olympie.

ODKAZY

- *Základy vzdelávania o olympijských hodnotách, Časť 2: Oslava olympizmu prostredníctvom symbolov, ceremoniálov a umenia, Citius, Altius, Fortius – Communiter, s. 36.*

ĎALŠIE ČÍTANIE

- [Faster, Higher, Stronger – Together – IOC Session approves historic change in Olympic motto](#), digital resource, IOC, 2021.
- [The Olympic Motto](#), digital resource, IOC.

PRACOVNÝ LIST 05

VZPLANUTIE DUCHA: OLYMPIJSKÝ OHEŇ

OLYMPIJSKÉ VZDELÁVACIE TÉMY

Rešpekt

KONTEXT TEJTO AKTIVITY

Prečítajte si pasáž na strane 38 príručky Základy vzdelávania o olympijských hodnotách a zvážte diskusné otázky skôr, ako budete pokračovať v nasledujúcich aktivitách.

VARIANTY PRE RÔZNE VEKOVÉ SKUPINY

NAJMLADŠÍ ŽIACI VO VEKU 5-8 ROKOV

Navrhnite a postavte si vlastnú olympijskú pochodneň (odporúčané materiály: kartónová rolka z papierových utierok, červený hodvábný papier na plameň). Diskutujte so študentmi o type dizajnu, ktorý by zdobil rukoväť – bude odrážať kultúru vašej komunity? Budú v ňom kresby známych športovcov? Umožnite študentom, aby vyjadrili svoje kreatívne rozhodnutia, a potom prezentujte svoju pochodneň spolužiakom.

MLADŠÍ ŽIACI VO VEKU 9-11 ROKOV

Napište krátky príbeh o nasledujúcom dobrodružstve nositeľa olympijskej pochodne: Pri behu po temnej ceste začne premýšľať o histórii hier. Plameň zrazu vyvrhne tajomné blikajúce svetlo, ktoré sa okamžite naplní obrazmi starovekých a moderných olympijských hier. Čo bude ďalej? Navrhnite jedinečné spôsoby, ako by ste mohli niesť olympijský oheň namiesto použitia pochodne. Vašou úlohou je použiť materiály, ktoré nebudú horieť a zabezpečiť, aby plameň počas pohybu nezhasol. Môžete použiť prírodné a recyklované materiály?

STARŠÍ ŽIACI VO VEKU 12-14 ROKOV

Olympijský oheň, ktorý sa zapálil v Olympii, je prenesený do hostiteľskej krajiny, a potom je športovcami prenesený cez hostiteľský región. Využívajú sa pritom mnohé formy dopravy – často súvisiace s jedinečnou kultúrou hostiteľa. Príklad: Keď sa vo Vancouveri konali zimné olympijské hry v roku 2010, olympijský oheň sa prepravoval na psích záprahoch, pádlovaním po jazerách na kanoe, niesli ho jazdci na koňoch atď. V tejto aktivite ste boli požiadaní, aby ste naplánovali cestu naprieč svojou krajinou, aby ste dopravili olympijský oheň do veľkého mesta. Aká bude trasa vašej cesty? Nakreslite túto trasu na mapu. Aké zaujímavé a jedinečné spôsoby prepravy plameňa si vyberiete? Ľudia v Kanade, ktorí chceli niesť olympijský oheň počas zimných olympijských hier v roku 2010, boli požiadaní, aby napísali krátku esej vysvetľujúcu, prečo sa na túto poctu hodia práve oni. Ak by ste dostali za úlohu vybrať nositeľov olympijskej pochodne, akým spôsobom by ste ich vybrali?

NAJSTARŠÍ ŽIACI VO VEKU 15-18 ROKOV

Preskúmajte obrad zapálenia olympijského ohňa, ktorý sa koná v Hérimom chráme v Olympii. Napište krátku hru, ktorá naučí vašich spolužiakov o symbolike a histórii tohto obradu.

VÝSLEDOK UČENIA SA

- Pochopenie hodnoty olympijského ohňa ako symbolu, ktorý vzbudzuje nádej a je spojený so spoločnými hodnotami na celom svete.

ODPORÚČANÉ UČEBNÉ POSTUPY A ZRUČNOSTI

- Diskusia, učenie založené na otázkach, divadelné fórum, okrúhly stôl, kreativita, spolupráca, učenie sa pomocou rovesníkov.

ODPORÚČANÉ VYBAVENIE

- Umelecké potreby, písacie potreby, oblečenie pre hru z prostredia starovekej Olympie.

ODKAZY

- *Základy vzdelávania o olympijských hodnotách*, Časť 2: Oslava olympizmu prostredníctvom symbolov, ceremoniálu a umenia, Vzplanutie ducha: olympijský oheň, s. 38.

ĎALŠIE ČÍTANIE

- [The History of the Olympic Flame-90 Seconds of the Olympics](#), video, IOC, 2015.
- [The Olympic Torch Relay](#), factsheet, IOC, 2021.
- [Olympic Flame Lighting Ceremony Tokyo 2020](#), video, IOC.

OTVÁRACÍ CEREMONIÁL OLYMPIJSKÝCH HIER

OLYMPIJSKÉ VZDELÁVACIE TÉMY

Výnimočnosť

Rovnováha

Rešpekt k druhým

Fair play

KONTEXT TEJTO AKTIVITY

Pozrite si filmové klipy z predchádzajúcich olympijských hier. Myslíte si, že sa za tie roky zmenili? Vnímate ich ako oslavy? Ako krajiny predstavujú svoju kultúru na otváracom ceremoniáli?

VARIANTY PRE RÔZNE VEKOVÉ SKUPINY

NAJMLADŠÍ ŽIACI VO VEKU 5–8 ROKOV

Predstierajte, že ste športovec pochádzajúci na olympijský štadión. Navrhnite vlajky a usporiadajte prehliadku športovcov.

MLADŠÍ ŽIACI VO VEKU 9–11 ROKOV

Oblečte sa za slávnú historickú/kultúrnu postavu. Zorganizujte slávnostné otvorenie olympijských hier. Čo by tieto postavy povedali, keby boli požiadané, aby predniesli uvítací prejav?

STARŠÍ ŽIACI VO VEKU 12–14 ROKOV

Preštudujte si filmové klipy z olympijských hier v Londýne 2012. Ako urobili časti otváracieho ceremoniálu zábavnými? Predstavte si, že svet sleduje váš otvárací ceremoniál. Napíšte a prezentujte krátku scénu, ktorá je zábavná a povie nám niečo o vašej krajine a ľuďoch, ktorí v nej žijú.

NAJSTARŠÍ ŽIACI VO VEKU 15–18 ROKOV

Dostali ste na starosti organizáciu otváracieho ceremoniálu na olympijských hrách, ktoré sa budú konať vo vašej krajine. Vašou úlohou je prezentovať umenie, kultúru a históriu vašej krajiny. Čo by ste do ceremoniálu zaradili? Aké prvky by ho urobili zábavným a zároveň premysleným? Inšpirovalo by to celý národ alebo len niektoré jeho časti? Aké posolstvá chcete prostredníctvom ceremoniálu odovzdať? Vyberte si jednu alebo niekoľko tém a vytvorte hru/prehliadku, ktorá predstaví vaše nápady.

VÝSLEDOK UČENIA SA

- Uznanie sily olympijskej symboliky.
- Dozviete sa, ako možno použiť otvárací ceremoniál olympijských hier na vyjadrenie kultúry, histórie a ducha hostiteľského mesta, regiónu a krajiny.

ODPORÚČANÉ UČEBNÉ POSTUPY A ZRUČNOSTI

- Pýtanie sa, kreativita, divadelné fórum, spolupráca, prezentácia otázok a odpovedí.

ODPORÚČANÉ VYBAVENIE

- Prístup na internet, kostýmy na hranie rolí, umelecké potreby.

ODKAZY

- *Základy vzdelávania o olympijských hodnotách, Časť 2: Oslava olympizmu prostredníctvom symbolov, ceremoniálu a umenia, Otvárací ceremoniál olympijských hier, s. 40.*

ĎALŠIE ČÍTANIE

- *The Olympic Oath-Opening Ceremony, London 2012 Olympic Games*, video, IOC, 2012.
- *The Olympic Anthem, Rio 2016 Opening Ceremony*, video, IOC, 2016.

ZÁVEREČNÝ CEREMONIÁL OLYMPIJSKÝCH HIER

OLYMPIJSKÉ VZDELÁVACIE TÉMY

Snaha o výnimočnosť

Rovnováha

Rešpekt k druhým

Fair play

KONTEXT TEJTO AKTIVITY

Prečítajte si časť na strane 42 v príručke Základy vzdelávania o olympijských hodnotách s názvom „Záverečný ceremoniál olympijských hier“, a potom si pozrite filmové klipy z predchádzajúcich ceremoniálov. Aké tradície/protokoly týkajúce sa ceremoniálu dokážete identifikovať? Myslíte si, že sú tieto tradície dôležité?

VARIANTY PRE RÔZNE VEKOVÉ SKUPINY

NAJMLADŠÍ ŽIACI VO VEKU 5-8 ROKOV

Predstavte si, že ste divákom na záverečnom ceremoniály olympijských hier. Športovci kráčajú na štadión, olympijská vlajka sa spúšťa, olympijský oheň zhasína. Nakreslite/namaľujte obrázok tejto scény.

MLADŠÍ ŽIACI VO VEKU 9-11 ROKOV

Zvážte nasledujúcu otázku:

Prečo nie sú športovci pri vstupe na štadión rozdelení do svojich národných tímov?

Predstavte si, že ste športovec a toto sú vaše prvé olympijské hry. Predstavte si, že vás miestne noviny požiadali, aby ste napísali krátky článok o tom, aké to je zúčastniť sa na otváracom/záverečnom ceremoniály olympijských hier.

STARŠÍ ŽIACI VO VEKU 12-14 ROKOV

Na konci olympijských hier sa olympijská vlajka stiahne, a potom sa odovzdá starostovi ďalšieho hostiteľského mesta. Komu by ste sa rozhodli odovzdať túto vlajku? Bol by to napríklad športovec alebo možno dieťa?

NAJSTARŠÍ ŽIACI VO VEKU 15-18 ROKOV

Na konci záverečného ceremoniálu sa o krátku prezentáciu postará organizátor ďalšieho vydania olympijských hier. Aké poslanstvo by ste do nej zahrnuli, keby ste boli zodpovední za jej vytvorenie?

VÝSLEDOK UČENIA SA

- Spoznanie dôležitosti tradícií a protokolov na olympijských hrách.
- Pochopenie, ako sa oslavuje olympizmus a jeho hodnoty, ktoré sú prezentované prostredníctvom tohto ceremoniálu.

ODPORÚČANÉ UČEBNÉ POSTUPY A ZRUČNOSTI

- Diskusia, riadené pýtanie sa, spolupráca, komunikačné zručnosti, učenie sa pomocou skladačky, učenie sa pomocou kolotoča, výučba medzi rovesníkmi.

ODPORÚČANÉ VYBAVENIE

- Používanie internetu na prístup k filmom.

ODKAZY

- *Základy vzdelávania o olympijských hodnotách*, Časť 2: Oslava olympizmu prostredníctvom symbolov, ceremoniálov a umenia, Záverečný ceremoniál olympijských hier, s. 42.

HUDBA A OLYMPIJSKÁ HYMNA

OLYMPIJSKÉ VZDELÁVACIE TÉMY

Snaha o výnimočnosť

Rešpekt k druhým

KONTEXT TEJTO AKTIVITY

Olympijská hymna prvýkrát zaznela na olympijských hrách v Aténach v roku 1896. V súčasnosti sa hrá, keď sú hry oficiálne vyhlásené za otvorené hlavou štátu hostiteľa, keď je vztýčená olympijská vlajka. Slová boli preložené do rôznych jazykov.

VARIANTY PRE RÔZNE VEKOVÉ SKUPINY

NAJMLADŠÍ ŽIACI VO VEKU 5-8 ROKOV

Vypočujte si túto scénu z otváracieho ceremoniálu a zatancujte si na ňu. K akému spôsobu tanca inšpiruje? Pomalému, rýchlemu, k skákaniu dookola, víreniu? Vymyslite na ňu jednoduchú choreografiu. Teraz si predstavte, že ste na otváracom ceremoniáli ako účinkujúci a predvedte svoju choreografiu. Môžete si dokonca vyrobiť kostým.

[Kylie Minogue – Dancing Queen @Sydney 2000 Olympics | Music Monday – YouTube](#)

MLADŠÍ ŽIACI VO VEKU 9-11 ROKOV

Pozrite si video „Top 10 olympijských živých hudobných vystúpení všetkých čias“. Ako podľa vás tieto piesne súvisia s olympijským duchom? Skúste z týchto úryvkov vybrať slová, ktoré vyjadrujú hodnoty olympizmu. Vytvorte vlajku zdobenú týmito slovami a symbolmi, o ktorých si myslíte, že súvisia s olympizmom. Ktorá speváčka alebo skupina z vašej krajiny by podľa vás mala vystúpiť na olympijských ceremonióch? Vytvorte si svoj vlastný otvárací ceremoniál a sprievod s vlajkou na svoju obľúbenú pieseň.

[Top 10: Olympic Music Performances \(olympics.com\)](#)

STARŠÍ ŽIACI VO VEKU 12-14 ROKOV

Pozrite si video humornej paródie Rowana Atkinsona (známejšieho ako Mr. Bean) počas vystúpenia Londýnskeho symfonického orchestra na OH 2012. Teraz si pustite olympijskú hymnu alebo inú skladbu z otváracieho ceremoniálu a skúste si predstaviť, ako by ste ju mohli zahrať vtipným spôsobom. Príklady vystúpení nájdete v sekcii Odkazy a ďalšie čítanie nižšie.

[Mr Bean Live Performance at the London 2012 Olympic Games – YouTube](#)

NAJSTARŠÍ ŽIACI VO VEKU 15-18 ROKOV

Aké témy by podľa vás mala hymna obsahovať, aby vyjadřila olympijského ducha? Diskutujte o tejto otázke a vytvorte zoznam tém, ktoré sa vo vašej diskusii vyskytujú najčastejšie. Teraz si prečítajte text olympijskej hymny. Súvisia podľa vás slová s vašou diskusiou?

[Olympic Anthem – Official Olympic Games Hymn, Music & Lyrics \(olympics.com\)](#)

VÝSLEDOK UČENIA SA

- Pochopenie úlohy hudby na olympijských hrách.
- Naučiť sa, ako sa hudba používa na vyjadrenie rôznych emócií.

ODPORÚČANÉ UČEBNÉ POSTUPY A ZRUČNOSTI

- Diskusia, počúvanie, pohybová koordinácia, kreativita, scénka.

ODPORÚČANÉ VYBAVENIE

- List alebo papier na vlajku, stožiar, maskárne kostýmy.

ODKAZY

Základy vzdelávania o olympijských hodnotách, Časť 2: Oslava olympizmu prostredníctvom symbolov, ceremoniálov a umenia, Hudba a olympijská hymna, s. 44.

ĎALŠIE ČÍTANIE

- [Olympic Anthem](#), digital resource, IOC.
- [Mr Bean Live Performance at the London 2012 Olympic Games](#), video, IOC.
- [Top 10: Olympic Music Performances \(olympics.com\)](#), video, IOC.

OLYMPIJSKÉ MEDAILY

OLYMPIJSKÉ VZDELÁVACIE TÉMY

Snaha o výnimočnosť

Rešpekt k druhým

KONTEXT TEJTO AKTIVITY

Zisk olympijskej medaily je tým najvyšším ocenením, o ktoré sa športovec môže usilovať – celý svoj život smeruje k momentu, keď bude bojovať o prvé miesto. Získali však športovci na hrách vždy medaily? Prečítajte si o medailách na strane 45 v príručke Základy vzdelávania o olympijských hodnotách.

Peking 2022: Zoi Sadowski Synottová drží svoju striebornú medailu počas medailového ceremoniálu súťaže žien v disciplíne snoubord - big air.

VARIANTY PRE RÔZNE VEKOVÉ SKUPINY

NAJMLADŠÍ ŽIACI VO VEKU 5-8 ROKOV

Vytvorte si vlastnú medailu s využitím vzoru a kartónového papiera v časti Príloha (s. 67). Potom ju vyfarbite, ozdobte trblietkami, pierkami, korálkami a inými predmetmi podľa vlastného výberu. Nezabudnite pridať olympijské kruhy niekde na prednú alebo zadnú stranu vašej medaily. Potom ju priviažte na stuhu a noste ako skutočný olympijský víťaz.

MLADŠÍ ŽIACI VO VEKU 9-11 ROKOV

Prezrite si návrhy medailí z bývalých hier. Ktoré sa vám zdajú najoriginálnejšie? Ktoré sú vaše obľúbené? Predstavte si, že máte na starosti organizáciu olympijských hier. Čo by ste dali ako symbolickú cenu?

STARŠÍ ŽIACI VO VEKU 12-14 ROKOV

Vaša krajina bola vybraná ako hosťiteľ ďalších letných olympijských hier. Teraz musíte navrhnúť olympijské medaily. Usporiadajte súťaž návrhov. Nezabudnite, že do svojho dizajnu musíte zahrnúť Nike, grécku bohyňu víťazstva, oficiálny názov, ktorý ste dali svojim hrám, logo, ktoré ste si vybrali pre svoje vydanie hier a nakoniec šport a disciplínu. Inšpirujte sa pohľadom na medaily z minulosti.

NAJSTARŠÍ ŽIACI VO VEKU 15-18 ROKOV

Myslíte si, že existuje súvislosť medzi tým, že sa stanete olympijským víťazom a národnosťou, vekom, sociálnym zázemím, kultúrou a vzdelaním? Preskúmajte túto tému a pokúste sa zistiť, aký je „najlepší recept na úspech“. Zistite, či uskutočnený výskum viedol k výsledkom založeným na dôkazoch. Na základe vašich zistení určite, ktorým teóriám veríte, a s ktorými máte väčší problém?

VÝSLEDOK UČENIA SA

- Pochopenie úlohy symboliky.
- Pochopenie toho, ako je šport spojený s kultúrou a sociálno-ekonomickým kontextom.

ODPORÚČANÉ UČEBNÉ POSTUPY A ZRUČNOSTI

- Diskusia, počúvanie, kreativita, scénka.

ODPORÚČANÉ VYBAVENIE

- Kartón a umelecké potreby, online a offline dokumentácia.

ODKAZY

Základy vzdelávania o olympijských hodnotách, Časť 2: Oslava olympizmu prostredníctvom symbolov, ceremoniálov a umenia, Olympijské medaily, s. 45.

ĎALŠIE ČÍTANIE

- [How long does a medal win last? Survival analysis of the duration of Olympic success.](#)

OLYMPIJSKÁ PRÍSAHA

OLYMPIJSKÉ VZDELÁVACIE TÉMY

Fair play

Rešpekt k druhým

Radosť z úsilia

KONTEXT TEJTO AKTIVITY

Prečítajte si časť na strane 46 príručky Základy vzdelávania o olympijských hodnotách s názvom „Podvádzanie a trestanie v starovekej Olympii“.

VARIANTY PRE RÔZNE VEKOVÉ SKUPINY

NAJMLADŠÍ ŽIACI VO VEKU 5–8 ROKOV

Navrhňte plagát, ktorý povzbudí športovcov, aby dodržiavali princípy olympijskej prísahy: rešpektovanie pravidiel olympijských hier, dodržiavanie fair play, súťaženie bez doping, súťaženie pre oslavu športu a česť tímu.

MLADŠÍ ŽIACI VO VEKU 9–11 ROKOV

Nájdite si informácie o starovekých sochách „Zanes“. Vytvorte svoju vlastnú sochu Zanes pre modernú olympijskú éru. Myslíte si, že by sa mali stále používať ako v antických časoch?

STARŠÍ ŽIACI VO VEKU 12–14 ROKOV

Napište príbeh o športovcovi, ktorý zvažuje podvádzanie. Opíšte, ako športovca táto myšlienka trápi a rozhodne sa jej nepodľahnúť po prečítaní olympijskej prísahy.

NAJSTARŠÍ ŽIACI VO VEKU 15–18 ROKOV

V skupinách diskutujte o myšlienke nulovej tolerancie k podvádzaniu a jej náprotivku myšlienke odpustenia. Ktorý prístup uprednostňujete? Prečo? Sú tieto prístupy realistickým spôsobom ako riešiť zložitosti moderného športu?

Napište drámu zo súdnej siene, ktorá postaví športovca pred súd za podvádzanie.

VÝSLEDOK UČENIA SA

- Pochopenie významu olympijskej prísahy.
- Uvedomiť si, že podvádzanie má následky nielen v športe, ale aj v živote.

ODPORÚČANÉ UČEBNÉ POSTUPY A ZRUČNOSTI

- Sokratovské kladenie otázok, konštruktivizmus, pýtanie sa, spolupráca, učenie sa pomocou skladačky, učenie sa pomocou kolotoča, denníky, reflexívne denníky, blogy.

ODPORÚČANÉ VYBAVENIE

- Výtvarné potreby, kostýmy pre drámu zo súdnej siene.

ODKAZY

Základy vzdelávania o olympijských hodnotách, Časť 2: Oslava olympizmu prostredníctvom symbolov, ceremoniálov a umenia, Olympijská prísaha, s. 46.

ĎALŠIE ČÍTANIE

- [The Olympic Oath-Opening Ceremony, London 2012 Olympic Games](#), video, IOC, 2012.
- [The Opening Ceremony of the Olympic Winter Games](#), factsheet, IOC, 2022.

OLYMPIJSKÉ PRÍMERIE

OLYMPIJSKÉ VZDELÁVACIE TÉMY

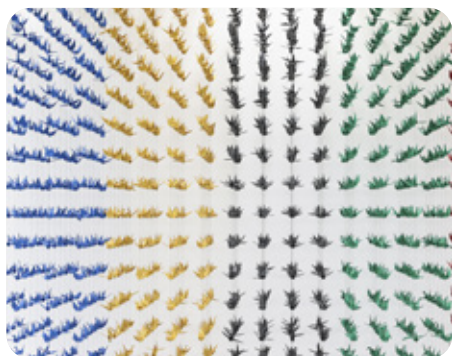
Rešpekt k druhým

Rovnováha

Fair play

KONTEXT TEJTO AKTIVITY

Prečítajte si časť na stranách 47 – 48 v príručke Základy vzdelávania o olympijských hodnotách s názvom „Olympijské prímerie v staroveku a modernej dobe“.

Tokio 2020: Vizuál hier – Inštalácia origami Mierové orizuru na letisku Narita.

VARIANTY PRE RÔZNE VEKOVÉ SKUPINY

NAJMLADŠÍ ŽIACI VO VEKU 5-8 ROKOV

Nakreslite plagát, ktorý znázorňuje mier.

MLADŠÍ ŽIACI VO VEKU 9-11 ROKOV

Preskúmajte význam slova „prímerie“ a olympijské prímerie. Prečo si myslíte, že bolo pre olympijské hry zavedené prímerie? Vytvorte panel prímeria a pridajte slová, ktoré vystihujú princíp prímeria. Ozdobte okraj panela obrázkami, ktoré evokujú mier, prijatie, športového ducha, rozmanitosť atď.

STARŠÍ ŽIACI VO VEKU 12-14 ROKOV

Prečítajte si tieto príbehy neuveriteľných a neočakávaných olympijských a iných prímerí. Pozri prílohu (str. 68) – Príbehy o prímerí.

Teraz napíšte slovo PRÍMERIE na nástenku. Pridajte slová, aby ste rozšírili princípy obsiahnuté vo význame slova. Ozdobte plagát obrázkami, ktoré evokujú mier, prijatie, športového ducha, rozmanitosť atď.

NAJSTARŠÍ ŽIACI VO VEKU 15-18 ROKOV

Vyhľadajte informácie o mladých ľuďoch, ktorí sa aktívne podieľajú na podpore mieru. Napíšte otázky, ktoré by ste im položili, keby ste s nimi robili rozhovor. Zahrajte si takýto rozhovor s partnerom.

VÝSLEDOK UČENIA SA

- Pochopenie sily olympijského prímeria ako nástroja na podporu mieru a medzinárodného porozumenia.

ODPORÚČANÉ UČEBNÉ POSTUPY A ZRUČNOSTI

- Sokratovské kladenie otázok, konštruktivizmus, komunikačné zručnosti, blogy, vlogy, hranie rolí, okrúhly stôl, panelová diskusia.

ODPORÚČANÉ VYBAVENIE

- Výtvarné potreby.

ODKAZY

Základy vzdelávania o olympijských hodnotách, Časť 2: Oslava olympizmu prostredníctvom symbolov, ceremoniálov a umenia, Olympijské prímerie v staroveku a novoveku, s. 47.

ĎALŠIE ČÍTANIE

- [Strange military truces and how they happened](#), digital resource, Jesse Beckett, War History Online, 2021 (accessed August 2022).
- [Christmas Truce of 1914](#), digital resource, History.com, 2020 (accessed August 2022).
- [Olympic Truce: Peace inspired by sport](#), digital resource, IOTC, 2010 (accessed August 2022).
- [Christmas Eve 1944: a brief moment of peace on the battlefield](#), American Battle Monuments Commission, (accessed October 2022).
- [Factsheet on the North and South Korean Olympic Participation Meeting](#), digital resource, IOC, 2018.

PRACOVNÝ LIST 12

MIER A OLYMPIJSKÉ HRY

OLYMPIJSKÉ VZDELÁVACIE TÉMY

Rešpekt k druhým

Fair play

KONTEXT TEJTO AKTIVITY

Olympijské hry a olympijské hnutie vo všeobecnosti sú mocnou silou pri presadzovaní mieru. Tento pracovný list je východiskovým bodom pre začatie dialógu, ktorý študentom pomôže pochopiť dôležitosť mierových interakcií.

VARIANTY PRE RÔZNE VEKOVÉ SKUPINY

NAJMLADŠÍ ŽIACI VO VEKU 5-8 ROKOV

[“Farby pre mier: Zábavný spôsob, ako sa dozvedieť o olympijskom prímerí.”](#)

Táto aktivita vedie účastníkov k tomu, aby pochopili mier a olympijské prímerie prostredníctvom čítania a vyfarbovania. Tento zdroj nájdete kliknutím na vyššie uvedený odkaz, v Prílohe alebo na webovej stránke Medzinárodného olympijského centra prímeria.

MLADŠÍ ŽIACI VO VEKU 9-11 ROKOV

Vytvorte “stenu sľubov”. Študenti si na papier (možno lepiaci papier) zapisujú sľuby/nápady, ktoré môžu použiť na podporu a udržanie mieru vo svojom vlastnom živote. Po zverejnení svojich myšlienok na stene sú študenti vyzvaní, aby ich roztriedili do skupín. Ktoré témy sa ukazujú veľmi rozšírené? Nechajte študentov prediskutovať svoje dôvody/závazky k mieru. Položte si otázku: „Existuje niečo, čo by posilnilo váš

záväzok voči týmto návrhom alebo by ich podkopal?”

STARŠÍ ŽIACI VO VEKU 12-14 ROKOV

Hľadajte umenie a obrázky, ktoré znázorňujú mier. Ktoré symboly sa objavujú častejšie? Vytvorte si vlastné umelecké dielo, ktoré znázorňuje mier a prijatie vo svete.

NAJSTARŠÍ ŽIACI VO VEKU 15-18 ROKOV

Rozdelte stranu na dva stĺpce. Do ľavého stĺpca napíšte príklady fair play v športe. Do pravého stĺpca zapíšte príklady nečestnej hry. Na ďalšej strane nájdete niekoľko inšpiratívnych a výstižných výrokov o živote v mieri. Prečítajte si vety, a potom diskutujte o nápadoch v pravom stĺpci.

Pokračovanie na druhej strane →

VÝSLEDOK UČENIA SA

- Naučiť sa o mierových iniciatívach a o tom, ako ich uviesť do praxe v našich vlastných životoch.

ODPORUČANÉ UČEBNÉ POSTUPY A ZRUČNOSTI

- Občianska gramotnosť, spolupráca, riešenie problémov, kritické myslenie, sokratovské kladenie otázok, zdieľanie v kruhu.

ODKAZY

Základy vzdelávania o olympijských hodnotách, Časť 2: Oslava olympizmu prostredníctvom symbolov, ceremoniálov a umenia, Jazyk mieru, s. 49.

ĎALŠIE ČÍTANIE

- [Olympic Truce: Peace inspired by sport](#), digital resource, IOTC, 2010 (accessed August 2022).
- [A Great Tiny Olympic Champion](#), digital resource, International Olympic Truce Centre, 2020 (accessed August 2022).

Lausanne 2020: Športovec kreslí na tabuľu v olympijskej dedine mládeže.

➔ Mier a olympijské hry pokračovanie

“Nech sa mier rozhostí na zemi a nech začne u mňa.”

Sy Miller a Jill Jacksonová

DISKUTUJTE: Identifikujte jednu akciu, ktorú by ste dnes mohli podniknúť, a ktorá by pomohla vytvoriť mier medzi vami a niekým vo vašej rodine alebo medzi vami a priateľom.

“Ak si niekto poradí s neporiadnymi pomocou poriadku, s krikľúňmi pomocou pokoja, taký človek ovláda srdce.”

Sun-c

DISKUTUJTE: Akú stratégiu navrhuje Sun-c na riešenie chaotických situácií?

“Veľké problémy vznikajú vtedy, keď nevieme, kedy máme dosť. Veľké konflikty sa rodia z prílišného chcenia. Ak vieme, kedy máme dosť, vždy budeme mať dosť.”

Tao Te ting

DISKUTUJTE: Čo je podľa Tao Te tinga dôvodom konfliktov? Ako by sa podľa neho dali vyriešiť tieto konflikty?

“Ľudia dnes cestujú rýchlejšie, len neviem, či za lepším.”

Willa Catherová

DISKUTUJTE: Olympijským mottom je „Rýchlejšie, vyššie, silnejšie – spoločne“. Niektorí ľudia si myslia, že snaha ísť „rýchlejšie, vyššie a silnejšie“ nie je vždy spôsob, ako vytvoriť „lepší a pokojnejší svet“. Čo sa snažia Willa Catherová a Mahátma Gándhí povedať? Súhlasíte s nimi? Prečo áno alebo prečo nie?

“V živote ide o viac, než len zvyšovať jeho rýchlosť.”

Mahátma Gándhí

“Pozrite sa, ako príroda - stromy, kvety, tráva - rastie v tichosti, pozrite sa na hviezdy, mesiac a slnko, ako sa v tichosti pohybujú... Potrebujeme ticho, aby sme sa mohli dotknúť duší.”

Matka Tereza

DISKUTUJTE: Mnoho skvelých učiteľov hovorí, že pár minút ticha každý deň nám pomáha zostať pokojnými uprostred konfliktných situácií. Kde by ste mohli nájsť pokojné miesto, aby ste si každý deň užili pár minút ticha? Kedy by ste sa takto mohli stíšiť?

“Nechciet sa vzdať hnevu je ako zviazať žeravý uhlík s úmyslom ho po niekom hodiť. Popáľite sa však len vy.”

Budha

DISKUTUJTE: Ako hnev škodí človeku, ktorý sa hnevá? Porozprávajte o situácii, keď ste boli nahnevaní. Akým spôsobom vám hnev uškodil?

“Hovoriť bez rozmyšľania je ako striedať bez mierenia.”

Španielske príslovie

DISKUTUJTE: Prečo si myslíte, že autor tohto výroku si myslí, že pokoj a mier sú také cenné? Opíšte, aké to je, keď sa cítite pokojne.

“Dve slová “mier” a “pokoj” majú hodnotu tisíc kusov zlata.”

Chinese proverb

DISKUTUJTE: Prečo si myslíte, že autor tohto výroku si myslí, že pokoj a mier sú také cenné? Opíšte, aké to je, keď sa cítite pokojne.

“So zatatou päťou rukou nepotrasieš.”

Indira Gándhiová

DISKUTUJTE: Vysvetlite tento výrok. Súhlasíte s ním? Na konci zápasu, ktorý ste prehrali, je niekedy ťažké podať si ruky. Prečo je vôbec dôležité podať si ruky?

HRA DEDIČSTVO MIERU

OLYMPIJSKÉ VZDELÁVACIE TÉMY

Rešpekt k druhým

Fair play

Priateľstvo

Radosť z úsilia

KONTEXT TEJTO AKTIVITY

Hra Dedičstvo mieru bola vytvorená s cieľom pomôcť účastníkom pochopiť rôzne perspektívy a presvedčenia a podporiť mier a zmierenie. Hra vznikla počas Mierovej konferencie v Kapskom Meste v Južnej Afrike.

V tejto hre účastníci navštívia kľúčové pamiatky mesta alebo krajiny, a potom sa zamyslia nad otázkou: „Aký je pre vás význam alebo zmysel každého miesta dedičstva? Účastníci – v ideálnom prípade pochádzajúci z čo najširšej škály kultúr a hodnotových systémov – sa potom zapoja do dialógu. Účastníci nielenže spolupracujú pri hľadaní stôp a riešení problémov, ale očakáva sa od nich, že svoje zistenia budú prezentovať a interpretovať pre ostatné skupiny a/alebo ich komunity.

Pokračovanie na ďalšej strane →

VARIANTY PRE RÔZNE VEKOVÉ SKUPINY

ŽIACI VO VEKU 5-8 ROKOV

Navštívte miesto dedičstva mieru vo vašom meste, vypočujte si príbeh o jeho pôvode, nakreslite ho a ako tím nakreslite príbeh a vytvorte kreslenú knihu príbehov. Usporiadajte „Prechádzku alebo zhromaždenie za mier“. Vytvorte tímy a vyberte vlajky, vytvorte transparenty, napíšte a zaspievajte piesne, ktoré ukazujú vášho „ducha mieru“. Nájdite symboly mieru používané vo svete, napríklad holubice, zvony, pochodne, symbol mieru atď. Túto vekovú skupinu by mali viesť skôr učitelia a/alebo rodičia ako moderátori, ktorých tak dobre nepoznajú.

MLADŠÍ ŽIACI VO VEKU 9-11 ROKOV

Preskúmajte historické miesto, v ktorom sa niekto za mimoriadne zložitých okolností postavil za to, čo považoval za správne. Medzi príklady, ktoré možno budete chcieť zvážiť, patria Nelson Mandela, Martin Luther King, Mahatma Gandhi a najmä ženy ako Rosa Parksová, Emily Hobhouseová a Emmeline Pankhurstová. Podel'te sa o svoje zistenia s ostatnými účastníkmi. V čo títo ľudia verili? Prečo sú pre nás dôležití aj dnes? Čo si myslíte, že pomohlo týmto ľuďom čeliť problémom? Ako ich skúsenosti nakoniec podporili mier? Vyberte si jedného z týchto známych ľudí a napíšte krátky príbeh o ich odvahe.

STARŠÍ ŽIACI VO VEKU 12-14 ROKOV

Prečítajte si popis hry Dedičstvo v časti NAJSTARŠÍ ŽIACI, a potom zväzťe nasledujúci scenár. V hre Dedičstvo sú mladí ľudia povzbudzovaní, aby sa stali ambasádormi vo svojich komunitách. Očakáva sa od nich, že budú otvorenými, neodsudzujúcimi jednotlivcami, ktorí sú ochotní prijať, a potom uvažovať o nových kultúrnych skúsenostiach. Prevezmite túto zodpovednosť a predstavte si, že ste práve dokončili účasť v hre Dedičstvo a vrátili ste sa do svojej komunity. Chcete, aby ostatní mladí ľudia zdieľali vaše skúsenosti s hraním hry. Čo môžete urobiť, ak nemôžete navštíviť skutočné miesto? Vyhľadajte si internetové stránky o pamiatkach mierového dedičstva z celého sveta, napríklad: Robben Island (Južná Afrika), Mierová Pagoda v Londýne (Spojené kráľovstvo), Stéla s Coubertinovým srdcom v Olympii (Grécko), Detský pamätník mieru v Hirošime (Japonsko), Veža svetového mieru v Osake (Japonsko), Socha slobody v New Yorku (USA) či Palác mieru v Haagu (Holandsko). Pomocou internetu môžete navštíviť vybrané pamiatky v rôznych krajinách. Požiadajte študentov, aby si o pamiatkach zistili viac, a potom predstierajte, že pracujú pri informačných pultoch týchto pamiatok. Zahrajte si dialóg, ktorý môže prebiehať medzi účastníkmi hry Dedičstvo a informačným centrom. Aké otázky by ste položili? Myslíte si, že tieto návštevy (skutočné alebo iné) môžu podporiť mier a porozumenie? Usporiadajte súťaž, v ktorej budú odmenené tímy, ktoré podajú najlepší výkon a poskytnú najautentickejšie odpovede. Pracujte v skupinách, postavte si vlastné pamätníky mieru a pridajte svoje

Pokračovanie na ďalšej strane →

KONTEXT TEJTO AKTIVITY (POKRAČOVANIE)

Pamiatky sa vyberajú na základe ich významu, potenciálu a relevantnosti pre hru. Zvážte nasledujúce typy pamiatok dedičstva mieru:

- Lokality, ktoré majú historický význam. Dejiny politického a sociálneho zmierenia a zakorenenie mieru v utrpení a histórii ľudí.
- Pamiatky/miesta, ktoré pripomínajú úlohu žien pri dosahovaní mieru a zmierenia.
- Pamiatky/miesta, ktoré pripomínajú úlohu vodcov pri dosahovaní mieru a zmierenia.
- Pamiatky/miesta, ktoré sú významné v súvislosti s aktivizmom za ľudské práva.

Zatiaľ čo hra Dedičstvo mieru bola pôvodne navrhnutá pre účastníkov vo veku 16-21 rokov, bola prispôsobená aj pre mladšie vekové skupiny.

VARIANTY PRE RÔZNE VEKOVÉ SKUPINY

vlastné symboly mieru.

NAJSTARŠÍ ŽIACI VO VEKU 15-18 ROKOV

Hra Dedičstvo pochádza z Južnej Afriky a bola navrhnutá pre študentov tejto vekovej skupiny, pričom účastníkov vybrali organizácie a komunity z celej krajiny. Títo mladí ľudia pochádzali z rôznych prostredí a kultúr. Boli rozdelení do tímov a spolupracovali na vytvorení tímovej identity – vytvárali názvy tímov a tímové piesne, pričom používali vlajky, šatky a iné predmety. Tímy, každý pod vedením mládežníckeho moderátora, boli následne prevezené mikrobusedmi na návštevu vybraných pamiatok. Boli požiadaní, aby pozorovali, a potom sa zamysleli nad otázkou: „Aký má pre vás význam každé z pamiatok/miest dedičstva? Na konci návštevy sa účastníci podelili o svoje postrehy. Mládežnícki moderátori viedli konverzáciu tak, aby sa držala témy. Na konci diskusie si tímy museli zvoliť spôsob vyjadrenia toho, čo sa naučili.

Niektoré skupiny sa rozhodli vytvoriť a predviesť tanec. Niektorí účastníci vytvorili piesne, iní použili technológiu na prezentáciu. Účastníci urobili „selfie“ (fotografie) každej skupiny cez mobilné telefóny a poslali ich koordinátorovi. Uplatnil sa aj konkurenčný prvok. Tímy mohli získať body za mieru spolupráce a kreativity, ktorú použili na vyjadrenie svojho porozumenia. Mohli získať body za tímového ducha. Naopak, tímy mohli prísť o body za nevhodný jazyk, fajčenie, pitie alkoholu alebo zlé správanie. Výsledky hry Dedičstvo mieru boli pôsobivé. Účastníci uviedli, že cítia hlbšie spojenie so svojou históriou a dedičstvom a lepšie porozumeli názorom ostatných účastníkov. Môžete si aj vy vytvoriť svoju verziu hry Dedičstvo mieru vo svojej komunite alebo meste? Ktoré zaujímavé lokality by ste si vybrali? Ako by ste vybrali účastníkov? Vyskúšajte hru a uvidíte, čo sa stane.

VÝSLEDOK UČENIA SA

- Uznať dôležitosť dedičstva a kultúr iných ľudí v súvislosti so športom a mierom.
- Rozvíjať lepšie vedomosti, pochopenie a uvedomenie si dôležitosti mieru a zmierenia.

ODPORÚČANÉ UČEBNÉ POSTUPY A ZRUČNOSTI

- Pýtanie sa, riešenie problémov, spolupráca, kreativita, občianska gramotnosť, zdieľanie v kruhu, okrúhly stôl, dráma, pieseň, rozprávanie.

ODPORÚČANÉ VYBAVENIE

- Tímy a moderátori sú vybavení šatkami, tričkami, vlajkami a farbami.
- Budú potrebovať dopravu k pamiatkam/miestam dedičstva. Bezpečnosť je vždy na prvom mieste.

PARALYMPIJSKÉ HODNOTY

- Inšpirácia a rovnosť.

ODKAZY

Základy vzdelávania o olympijských hodnotách, Časť 2: Oslava olympizmu prostredníctvom symbolov, ceremoniálov a umenia, Jazyk mieru, s. 49.

ĎALŠIE ČÍTANIE

- [Olympic Day 2018-#UnitedbyOlympism](#), video, IOC, 2018.

PRACOVNÝ LIST 14

ŠPORT A UMENIE V STAROVEKOM GRÉCKU

OLYMPIJSKÉ VZDELÁVACIE TÉMY

Rešpekt

Rovnováha

Snaha o výnimočnosť

KONTEXT TEJTO AKTIVITY

V sochách, maľbách, keramike a architektúre sú uchované záznamy, ktoré nám ukazujú, ako športovci na starovekých olympijských hrách trénovali a súťažili. Preštudujte si fotografie týchto rôznych zobrazení. Ako sú zobrazované bežecké preteky? Čo sú to „haltéry“ a ako sa používajú? Ktoré moderné olympijské športy môžete identifikovať na obrázkoch zobrazujúcich antické hry?

VARIANTY PRE RÔZNE VEKOVÉ SKUPINY

NAJMLADŠÍ ŽIACI VO VEKU 5–8 ROKOV

Z veľkého kusu papiera vystrihnete tvar veľkej vázy. Vystrihnutý model nájdete v časti Príloha (str. 69). Preskúmajte rôzne návrhy a vzory používané na keramike v starovekom Grécku, a potom ich nakreslite alebo namaľujte na model. Vystavte vázy na stenu ako súčasť osláv Olympijského dňa alebo školskej oslavy.

MLADŠÍ ŽIACI VO VEKU 9–11 ROKOV

Preskúmajte fotografie archeologických artefaktov zo starovekých olympijských hier. Vyberte si aspekt hier, a potom namaľujte obrázok.

STARŠÍ ŽIACI VO VEKU 12–14 ROKOV

Vytvorte model starovekého olympijského štadióna (možno pomocou kartónovej škatule). Ozdobte štadión dizajnom ovplyvneným týmito artefaktmi.

NAJSTARŠÍ ŽIACI VO VEKU 15–18 ROKOV

Ak by ste mali za úlohu vytvoriť modernú sochu, ktorá vzdáva hold témam a inšpirácii starovekých olympijských hier, ako by mohla táto socha vyzerať? Aké materiály by ste použili?

Akú formu by to malo? Bud' nakreslite, alebo ak je to praktické, vytvorte túto sochu.

VÝSLEDOK UČENIA SA

- Pochopenie dôležitosti umenia a kultúry pri zachovávaní histórie a odkazu starovekých olympijských hier.

ODPORÚČANÉ UČEBNÉ POSTUPY A ZRUČNOSTI

- Pýtanie sa, kreativita, spolupráca, riešenie problémov.

ODPORÚČANÉ VYBAVENIE

- Výtvarné potreby - materiály na keramiku, tvorbu sôch, papier a pod.

ODKAZY

Základy vzdelávania o olympijských hodnotách, Časť 2: Oslava olympizmu prostredníctvom symbolov, ceremoniálov a umenia, Šport a umenie v starovekom Grécku, s. 51.

ĎALŠIE ČÍTANIE

- [Olympic Games Factsheets](#), digital resource, IOC.

PRACOVNÝ LIST 15

ŠPORT A UMENIE NA MODERNÝCH OLYMPIJSKÝCH HRÁCH

OLYMPIJSKÉ VZDELÁVACIE TÉMY

Rešpekt

Rovnováha

Snaha o výnimočnosť

KONTEXT TEJTO AKTIVITY

Plagáty, tričká, poštové známky a mnohé ďalšie formy umeleckých médií sa používajú na sprostredkovanie správ prostredníctvom slov, obrázkov a symbolov. Kultúrna olympiáda ako multidisciplinárny umelecký a kultúrny program prebieha od konca predchádzajúcich hier do konca nasledujúcich paralympijských hier a odhaľuje súvislosti medzi športom, umením a vzdelávaním. Počas a medzi jednotlivými vydania olympijských hier sa pozornosť svetového publika upriamuje na ďalšie špeciálne kultúrne iniciatívy a diela na objednávku od umelcov. MOV tiež poskytuje platformu pre olympionikov, ktorí sú umelcami a pozýva ich na vytváranie nových diel a účasť na špeciálnych výstavách.

VARIANTY PRE RÔZNE VEKOVÉ SKUPINY

NAJMLADŠÍ ŽIACI VO VEKU 5-8 ROKOV

Keď sa krajina rozhodne osláviť usporiadanie olympijských hier, často vydáva poštové známky. Počas olympijských hier v Londýne 2012 vydala britská pošta špeciálnu známku pre každého športovca, ktorý vyhral zlatú medailu. Krajiny sa tiež rozhodli osláviť jedinečné kultúrne dedičstvo vydaním olympijských známok. Niekedy sa na nich nachádzajú olympijské športoviská a štadióny. Predstavte si, že vaše mesto bude hostiteľom ďalších olympijských

hier. Vezmite obálku a navrhnete poštovú známku, ktorá bude zobrazovať niektoré aspekty hier, ktoré chcete osláviť. Ozdobte obálku, aby ste túto známku ešte viac zvýraznili. Do obálky napíšte informačnú kartu, ktorá čitateľovi povie o vašom dizajne, jeho poslanstve atď.

Pokračovanie na druhej strane →

Dočasná výstava „Jazda na olympijskej vlne“, Olympijské múzeum, Lausanne, 2022.

VARIANTY PRE RÔZNE VEKOVÉ SKUPINY

MLADŠÍ ŽIACI VO VEKU 9–11 ROKOV

Usporiadajte festival tričiek. Požiadajte študentov, aby si priniesli akékoľvek tričko so športovým dizajnom. Zavesťte ich na šnúry, ktoré sa tiahnu cez telocvičňu (ako šnúry na bielizeň). Nechajte študentov vstúpiť do tohto „múzea tričiek“ a pozrieť si rôzne návrhy. Pomocou papiera vystrihnutého do tvaru trička nechajte študentov navrhnuť olympijské tričko.

STARŠÍ ŽIACI VO VEKU 12–14 ROKOV

Vytvorte interpretačný tanec, ktorý zahŕňa staroveké a moderné olympijské témy.

NAJSTARŠÍ ŽIACI VO VEKU 15–18 ROKOV

Preštudujte si históriu umenia na olympijských plagátoch od roku 1896 po najnovšie hry. Spojte návrhy plagátov s vašimi znalosťami histórie jednotlivých hostiteľských krajín za ten čas. Čo ste si všimli? Aké posolstvá sa podľa vás budú v budúcnosti vyjadrovať prostredníctvom olympijských plagátov? Navrhňte olympijský plagát s posolstvom, ktoré zahŕňa olympizmus a vyjadruje nádej do budúcnosti.

VÝSLEDOK UČENIA SA

- Rozvíjanie zručností súvisiacich s výtvarným umením, ktoré pomáhajú komunikovať kľúčové posolstvá olympizmu.

ODPORÚČANÉ UČEBNÉ POSTUPY A ZRUČNOSTI

- Kreativita, spolupráca, riešenie problémov, učenie sa pomocou skladačky, učenie sa pomocou kolotoča.

ODPORÚČANÉ VYBAVENIE

- Výtvarné potreby.

ODKAZY

Základy vzdelávania o olympijských hodnotách, Časť 2: Oslava olympizmu prostredníctvom symbolov, ceremoniálov a umenia, Šport a umenie na moderných olympijských hrách, s. 52.

ĎALŠIE ČÍTANIE

- [Olympic Summer Games Posters from Athens 1896 to Tokyo 2020](#), digital resource, The Olympic Studies Centre.
- [From Martial Arts to Visual Arts, Olympian Artist Neil Eckersley's Classic Underdog Story](#), digital resource, IOC, 2022.
- [Olympic Agora Tokyo 2020](#), digital resource, IOC, 2020.
- [Olympic Art Posters](#), digital resource, IOC.

PRACOVNÝ LIST 16

LOGÁ A MASKOTI

OLYMPIJSKÉ VZDELÁVACIE TÉMY

Rovnováha

Rešpekt

Radosť z úsilia

KONTEXT TEJTO AKTIVITY

Po mnoho rokov študenti objavovali spôsoby, akými sa logá a maskoti používajú na reprezentáciu umenia a tradícií rôznych hostiteľských miest a krajín olympijských hier. Organizátori olympijských hier v Londýne v roku 2012 chceli, aby ich maskoti „Wenlock“ a „Mandeville“ boli oveľa viac než len zábavnou, symbolickou reprezentáciou hostiteľa – chceli tiež, aby tieto postavy mali príbehy sprevádzajúce ich pôvod. Napríklad Wenlock vznikol z kvapky tekutej ocele – pozostatku zo stavby olympijského štadióna v Londýne. Mal aj trojcípú hlavu, ktorá symbolizovala tri medailové umiestnenia na olympijskom pódiu.

Logo OH 2024 v Paríži spája tri samostatné symboly – zlatú medailu, plameň a Mariannu, zosobnenie Francúzskej republiky.

VARIANTY PRE RÔZNE VEKOVÉ SKUPINY

NAJMLADŠÍ ŽIACI VO VEKU 5-8 ROKOV

Predstavte si, že by sa vo vašom meste mali konať olympijské hry. Navrhните maskota, ktorý by najlepšie reprezentoval „ducha ľudu“. Preskúmajte maskotov pomocou stránky www.olympics.com, a potom si nakreslite svojich vlastných.

MLADŠÍ ŽIACI VO VEKU 9-11 ROKOV

Napište krátky príbeh o olympijskom maskotovi. Pokúste sa začleniť princípy olympizmu alebo olympijské vzdelávacie témy. Prečítajte si stranu 53 príručky Základy vzdelávania o olympijských hodnotách a získajte nejaké nápady o rôznych maskotoch alebo navštívte stránku www.olympics.com, kde nájdete ďalšie informácie.

STARŠÍ ŽIACI VO VEKU 12-14 ROKOV

Vytvorte si model svojho maskota. Dokázali by ste ho vyrobiť iba z recyklovaných materiálov?

NAJSTARŠÍ ŽIACI VO VEKU 15-18 ROKOV

Pozrite sa na príklady olympijských emblémov a zamyslite sa nad tým, ako sa vyvíjali za posledných niekoľko desaťročí. Vytvorte logo alebo ich sériu – buď pomocou technológie alebo iných vizuálnych médií – ktoré sprostredkuje inšpiratívne poslanstvo súvisiace s olympizmom.

VÝSLEDOK UČENIA SA

- Uvedomenie si sily symbolov pri odovzdávaní posolstiev.

ODPORÚČANÉ UČEBNÉ POSTUPY A ZRUČNOSTI

- Konštruktivizmus, kreativita, literárne kruhy.

ODPORÚČANÉ VYBAVENIE

- Výtvarné potreby.

ODKAZY

Základy vzdelávania o olympijských hodnotách, Časť 2: Oslava olympizmu prostredníctvom symbolov, ceremoniálov a umenia, Logá a maskoti: navrhovanie vašej identity, s. 53.

ĎALŠIE ČÍTANIE

- [A single emblem for Paris 2024](#), digital resource, Paris 2024 (accessed August 2022).

PRACOVNÝ LIST 17

OLYMPIJSKÝ ŠPORTOVÝ PROGRAM

OLYMPIJSKÉ VZDELÁVACIE TÉMY

- Rovnováha
- Snaha o výnimočnosť
- Fair play
- Rešpekt k druhým
- Radosť z úsillia

KONTEXT TEJTO AKTIVITY

Športový program olympijských hier sa rozrástol z 9 športov v roku 1896 na 33 športov v roku 2020. Na hrách v roku 1896 sa zúčastnili športovci zo 14 krajín, zatiaľ čo na hrách v Tokiu 2020 sa zúčastnili športovci z 205 národných olympijských výborov (NOV) a 29 športovcov z olympijského tímu pre utečencov MOV.

Keďže olympijské hry sa stali globálnymi a vítajú účastníkov z celého sveta, záujem o zaradenie športu do programu neustále rastie, aby sa zabezpečilo, že olympijský program zostane relevantný pre mladú generáciu.

Viete, ktoré športy boli v poslednej dobe pridané do programu olympijských hier, a ktoré boli odstránené? Spomeniete si na bežne rozšírené športy, ktoré však nie sú súčasťou olympijských hier? Prečo si myslíte, že nie sú zaradené do programu? Aký šport by podľa vás mal pribudnúť na najbližších olympijských hrách?

VARIANTY PRE RÔZNE VEKOVÉ SKUPINY

NAJMLADŠÍ ŽIACI VO VEKU 5–8 ROKOV

Ktoré olympijské športy viete vymenovať? Vyberte si jeden a zistíte, ako sa hrá, jeho pravidlá a vybavenie, ktoré sa pri ňom používa. Vytvorte prezentáciu alebo povedzte ostatným študentom, čo ste sa naučili.

MLADŠÍ ŽIACI VO VEKU 9–11 ROKOV

Vytvorte dva plagáty: jeden, ktorý zahŕňa súčasné olympijské športy, druhý, ktorý obsahuje iba športy praktizované v roku 1896. To by malo poskytnúť jasnú vizuálnu informáciu o tom, ako sa olympijský športový program výrazne rozšíril.

STARŠÍ ŽIACI VO VEKU 12–14 ROKOV

Predstavte si, že ste barón Pierre de Coubertin. Práve ste založili Medzinárodný olympijský výbor (MOV) a ten zvažuje, ktoré športy zaradiť do týchto hier. Napíšte krátky prejav, ktorý sa chystá predniesť MOV, aby presvedčil jeho členov, aby si osvojili určitý šport. Prezlečte sa za Coubertina a predneste túto reč publiku.

NAJSTARŠÍ ŽIACI VO VEKU 15–18 ROKOV

Vytvorte marketingovú kampaň, ktorá by sa dala použiť na lobovanie za zaradenie športu do programu olympijských hier. Zvážte, aké sú výhody zaradenia tohto športu. Zmenilo by toto začlenenie nejaký aspekt vašej spoločnosti? Čo by ste zahrnuli do tejto kampane – vizuálne médiá, tlač a sociálne médiá? Ako by ste mohli získať podporu verejnosti?

VÝSLEDOK UČENIA SA

- Porozumenie toho, že v rôznych častiach sveta sa praktizujú rôzne športy.
- Porozumenie toho, že program olympijských športov sa v priebehu rokov vyvíjal tak, aby zahŕňal rozmanitosť športov.

ODPORÚČANÉ UČEBNÉ POSTUPY A ZRUČNOSTI

- Konštruktivizmus, pýtanie sa, divadelné fórum, otázka a odpoveď, okrúhly stôl, vstupné kartičky, výstupné kartičky.

ODPORÚČANÉ VYBAVENIE

- Výtvarné potreby, kostýmy na hranie rolí.

ODKAZY

Základy vzdelávania o olympijských hodnotách, Časť 3: Realizácia olympizmu prostredníctvom športu a olympijských hier, Olympijský športový program, s. 60.

PRACOVNÝ LIST 18

OLYMPIJSKÉ HRY MLÁDEŽE (OHM)

OLYMPIJSKÉ VZDELÁVACIE TÉMY

- Rovnováha
- Snaha o výnimočnosť
- Fair play
- Rešpekt k druhým
- Radosť z úsilia

KONTEXT TEJTO AKTIVITY

Olympijské hry mládeže (OHM) sú multišportovým podujatím pre mladých športovcov, ale ide v nich o viac ako len o súťaž a výkon. Ich cieľom je naučiť sa dôležité zručnosti, spojiť sa s inými kultúrami a oslavovať olympijské hodnoty výnimočnosti, rešpektu a priateľstva.

Poslaním OHM je formovať a ovplyvňovať športovcov a ostatných mladých účastníkov, pripraviť ich na to, aby sa stali ambasádormi olympizmu, športu a zdravého životného štýlu, aby mohli prevziať aktívnu úlohu vo svojej komunite.

VARIANTY PRE RÔZNE VEKOVÉ SKUPINY

NAJMLADŠÍ ŽIACI VO VEKU 5–8 ROKOV

Študenti môžu byť vyzvaní, aby navštívili domovy dôchodcov a podelili sa o svoje príbehy a skúsenosti so staršími občanmi. Študenti môžu tiež vytvoriť „Uvítaciu skupinu“ na aktívnu podporu a zapojenie spolužiakov, ktorí sú osamelí, príp. ktorí sú v školskom/vzdelávacom prostredí noví.

MLADŠÍ ŽIACI VO VEKU 9–11 ROKOV

Predstavte si, že ste účastníkom programu OHM pre mladých reportérov, ktorý bol vyvinutý s cieľom poskytnúť mladým ľuďom novinárske skúsenosti pod vedením uznávaných športových novinárov z olympijských hier. Chystáte sa urobiť rozhovor s olympijským športovcom, ktorý je v posledných dňoch prípravy na hry. Čo by ste sa ho mohli opýtať? Ako by ste zaznamenali a interpretovali jeho odpovede? Natočíte to? Napíšete o tom? Môžete zvážiť vytvorenie blogu a zdieľanie rozhovoru s ostatnými. Vyzvite čitateľov svojho blogu, aby pridali komentáre. Môžete nadviazať nové priateľstvá a nadviazať kontakty s ľuďmi z rôznych častí sveta, ktorí majú podobné záujmy.

[Pokračovanie na ďalšej strane](#) →

VÝSLEDOK UČENIA SA

- Pochopenie dôležitosti olympijských hier mládeže ako spôsobu inšpirácie mladých ľudí k osvojeniu si olympizmu.
- Naučiť sa, ako sú športovci vedení k tomu, aby sa stali ambasádormi a boli sociálne uvedomelí a zodpovední.

ODPORÚČANÉ UČEBNÉ POSTUPY A ZRUČNOSTI

- Konštruktivizmus, pýtanie sa, divadelné fórum, otázka a odpoveď, okrúhly stôl, vstupné kartičky, výstupné kartičky.

ODPORÚČANÉ VYBAVENIE

- Výtvarné potreby.

VARIANTY PRE RÔZNE VEKOVÉ SKUPINY

STARŠÍ ŽIACI VO VEKU 12–14 ROKOV

Boli ste vybraní, aby ste reprezentovali svoju krajinu na olympijských hrách mládeže. Dve témy hier sú spoločenská zodpovednosť a vyjadrenie. Ako by ste prevzali vedúcu úlohu, pokiaľ ide o sociálnu zodpovednosť vo vašej komunite? Čo to pre vás znamená? Ako by ste naplnili rolu ambasádora olympijských hodnôt Výnimočnosť, Rešpekt a Priateľstvo a inšpirovali ostatných? Správali by ste sa inak? Výraz môže byť zastúpený v mnohých formách – umenie, kultúra, tanec, rečový prejav – čo by ste urobili, aby ste predstavili svoju komunitu?

NAJSTARŠÍ ŽIACI VO VEKU 15–18 ROKOV

Spolupracujte so svojimi spolužiakmi a vyberte si športové podujatie, ktoré môžete usporiadať pre svoju komunitu. Budete zodpovední za organizáciu všetkých aspektov tohto podujatia: marketing, sponzorstvo, finančný manažment, plánovanie podujatia, podpora športovcov atď. Toto podujatie môže byť pre vašu školu alebo pre širšiu komunitu. Vyberte si olympijskú tému, ktorá bude ústredným bodom vášho podujatia.

ODKAZY

Základy vzdelávania o olympijských hodnotách, Časť 3: Realizácia olympizmu prostredníctvom športu a olympijských hier, Olympijské hry mládeže (OHM), s. 62.

ĎALŠIE ČÍTANIE

- [Living the Olympic values](#), video, IOC.
- [Youth Olympic Games](#), digital resource, IOC.
- [Athlete365](#), website, IOC.
- [Best of Lausanne 2020, Youth Olympic Games](#), video, IOC, 2020.
- [Best of Nanjing 2014, Youth Olympic Games](#), video, IOC, 2014.

PRACOVNÝ LIST 19

NADÁCIA OLYMPIJSKÝCH UTEČENCŮV A OLYMPIJSKÝ TÍM UTEČENCŮV MOV

OLYMPIJSKÉ VZDELÁVACIE TÉMY

Priateľstvo

Snaha o výnimočnosť

Rešpekt k druhým

KONTEXT TEJTO AKTIVITY

UNHCR, mimovládne organizácie, miestne orgány, MOV a ďalšie nadácie už viac ako 20 rokov spolupracujú na pomoci násilne vysídleného obyvateľstva tým, že im ponúkajú bezpečné priestory na športovanie a podporujú ochranu a rozvoj vysídlených mladých ľudí, aby mohli prosperovať prostredníctvom športu. Prečítajte si o Nadácii olympijských utečencov na strane 66 v príručke Základy vzdelávania o olympijských hodnotách.

VARIANTY PRE RÔZNE VEKOVÉ SKUPINY

NAJMLADŠÍ ŽIACI VO VEKU 5–8 ROKOV

Keď sú deti, dospelí a rodiny nútení opustiť svoj domov kvôli konfliktom, prírodným katastrofám alebo iným núdzovým situáciám, často odchádzajú na nové a neznáme miesto. Čo je podľa vás najdôležitejšie, čo títo ľudia potrebujú nielen na prežitie, ale aj na to, aby sa v novom prostredí cítili šťastní a ako doma? Čo je podľa vás pre nich dôležité? Mať priateľov, mať rodinu, mať prácu, mať dom atď.? Urobte si zoznam vecí, o ktorých si myslíte, že môžu stratiť, keď opustia svoj domov, a ktoré budú dôležité v ich novom živote.

MLADŠÍ ŽIACI VO VEKU 9–11 ROKOV

Urobte si prieskum o krajine, ktorá je v konflikte a o dôvodoch, prečo museli obyvatelia opustiť svoje domovy. Predstavte si, že na nejaký čas privítate utečeneckú rodinu vo svojom dome. Vytvorte im uvítací deň. Existuje špeciálne jedlo, ktoré by ste im mohli pripraviť z ich krajiny? Hra, ktorú by ste ich mohli naučiť? Šport, ktorý by ste s nimi mohli hrať? Mohli by ste sa naučiť nejaké slová z ich rodného jazyka, aby ste ich privítali?

STARŠÍ ŽIACI VO VEKU 12–14 ROKOV

Preskúmajte národnosti športovcov v olympijskom tíme utečencov na posledných olympijských hrách. Dokážete zistiť, prečo museli utiecť zo svojej krajiny? Aké sú najčastejšie dôvody vysídlenia obyvateľstva? Myslíte si, že niektorým z týchto príčin by sa dalo predísť?

NAJSTARŠÍ ŽIACI VO VEKU 15–18 ROKOV

Olympijský tím utečencov MOV predstavuje viac ako len súbor športovcov z rôznych konfliktných krajín. Predstavuje odkaz svetu – ostatným utečencom, ale aj občanom žijúcim normálnym životom. Toto poslanstvo má byť poslanstvom podpory, nádeje, mieru a priateľstva. Aké argumenty vám napadajú, ktoré by mohli byť v rozpore s myšlienkou olympijského tímu utečencov? Akým prekážkam, kritikám a výzvam by mohol MOV čeliť počas a v období medzi jednotlivými olympijskými hrami vytvorením olympijského tímu utečencov?

VÝSLEDOK UČENIA SA

- Uvedomenie si globálnych konfliktov a dôvodov vysídľovania obyvateľstva.

ODPORÚČANÉ UČEBNÉ POSTUPY A ZRUČNOSTI

- Výskum, príprava podujatí, príprava v skupine, kritické myslenie.

ODPORÚČANÉ VYBAVENIE

- Umelecké potreby, potreby na varenie, športové vybavenie, online a offline dokumentácia.

ODKAZY

Základy vzdelávania o olympijských hodnotách, Časť 3: Realizácia olympizmu prostredníctvom športu a olympijských hier, Nadácia olympijských utečencov a Olympijský tím utečencov MOV, s. 66.

ĎALŠIE ČÍTANIE

- [Beyond the Rings: Supporting Refugees, Filippo Grandi](#), digital resource, Olympic World Library, 2020.
- [Asian refugees get a boost from Beijing Olympics](#), digital resource, UNHCR, 2008 (accessed August 2022).

- [IOC Refugee Olympic Team](#), digital resource, IOC.
- [Team of Refugee Olympic Athletes created by IOC](#), digital resource, IOC, 2016.
- [IOC Refugee Olympic Team Tokyo 2020](#), digital resource, IOC.
- [Olympic Refugee Foundation](#), website.
- [IOC and UNHCR commit to even deeper cooperation](#), Olympic News, website.

BÚRANIE BARIÉR: ŽENY V ŠPORTE

OLYMPIJSKÉ VZDELÁVACIE TÉMY

- Rovnováha
- Snaha o výnimočnosť
- Fair play
- Rešpekt k druhým
- Radosť z úsilia

KONTEXT TEJTO AKTIVITY

Od prvých novodobých olympijských hier v Aténach (1896) sa predstavy o ženách v športe pomaly menili. MOV aktívne povzbudzuje ženy k účasti na profesionálnych a športových podujatiach na vysokej úrovni.

„Správa o rodovej rovnosti a inklúzii 2021“ stanovuje nové ciele pre vytváranie vyvážených hier, v ktorých sú muži aj ženy zastúpení rovnomerne. V rokoch 1900 až 2024 stúpila účasť žien na olympijských hrách z 2 % na 50 %.

Olympijská agenda 2020+5 – strategický plán MOV – má za cieľ dosiahnuť rodovú rovnosť pre zimné olympijské hry Miláno-Cortina 2026.

VARIANTY PRE RÔZNE VEKOVÉ SKUPINY

NAJMLADŠÍ ŽIACI VO VEKU 5–8 ROKOV

Položte si tieto otázky: Prečo si myslíte, že by sa dalo povedať, že niektoré športy sú len pre dievčatá a iné len pre chlapcov? Prečo je podľa vás dôležité sprístupniť všetky športy dievčatám aj chlapcom? Urobte si zoznam s dvoma stĺpcami a vyplňte ho športami, o ktorých si ľudia myslia, že sú len pre dievčatá a potom len pre chlapcov. Po dokončení zoznamu vyhladajte športovcov a tímy, ktoré dokážu opak.

MLADŠÍ ŽIACI VO VEKU 9–11 ROKOV

Pozvite športovkyňu z vašej komunity na rozhovor. Čo ju inšpirovalo k tomu, aby sa začala venovať tomuto športu? Čo by poradila mladému dievčaťu, ktoré má záujem športovať na vrcholovej úrovni? Pripravte si otázky pred rozhovorom.

STARŠÍ ŽIACI VO VEKU 12–14 ROKOV

Zistite si informácie o životoch športovkýň z rôznych krajín. Myslíte si, že pre ženy je ťažšie získať rovnaké uznanie za svoje úspechy ako pre mužov? Čo by ste urobili vo vašej komunite, aby ste zvýšili možnosti žien, nielen športovať, ale aj získať rovnakú podporu, kvalitu koučingu a finančné výhody ako muži? Odpovede napíšte na plagát.

NAJSTARŠÍ ŽIACI VO VEKU 15–18 ROKOV

Píše sa rok 1984 a mesto Los Angeles bude čoskoro hostiť olympijské hry. Najdlhšia bežecká disciplína žien pred týmito hrami bol beh na 1500 m.

Mnohí zástancovia rovnosti tvrdili, že ženy by mali mať povolené pretekať na rovnakú vzdialenosť ako muži. Niektorí ľudia sú proti tomuto názoru. Organizačný výbor olympijských hier v Los Angeles vás požiadal, aby ste zvážili prídanie ženského maratónu. Predstavte si, že ste boli požiadaní, aby ste predložili organizačnému výboru návrh na zaradenie tejto disciplíny. Zahrajte si túto scénu - požiadať niekoho z komisie, aby prevzal úlohu oponenta tohto návrhu. Po odohraní scény sa zamyslite nad problémami, ktoré tento návrh vyvolal.

Preskúmajte výsledok: Maratón bol zaradený do olympijského programu v roku 1984. Aký vplyv malo toto rozhodnutie na účasť žien na olympijských hrách? Ako pomohlo sprístupniť ekonomické príležitosti ženám žijúcich v komunitách, kde bolo ťažké zarobiť si na živobytie?

[Pokračovanie na ďalšej strane](#) ➔

VÝSLEDOK UČENIA SA

- Pochopenie, že historicky dievčatá/ženy nemali na olympijských hrách rovnaké príležitosti ako muži.
- Pochopenie, že vďaka práci MOV majú ženy teraz rovnaké príležitosti, a že tento princíp je zakotvený v „Správe o rodovej rovnosti a inklúzii 2021“ MOV.

ODPORÚČANÉ UČEBNÉ POSTUPY A ZRUČNOSTI

- Scénka, pýtanie sa, divadelné fórum, denníky, reflexívne denníky, blogy, vlogy.

ODPORÚČANÉ VYBAVENIE

- Výtvarné potreby.

ODKAZY

Základy vzdelávania o olympijských hodnotách, Časť 3: Realizácia olympizmu prostredníctvom športu a olympijských hier, Búranie bariér: ženy na olympijských hrách, s. 67.

ĎALŠIE ČÍTANIE

- [Women Win](#), website (accessed August 2022).
- [The Girl Effect: The Clock is Ticking](#), video, GirlEffect (accessed August 2022).
- [In Niger Girls Take their Shot at a Better Future](#), digital resource, UNICEF, 2019 (accessed August 2022).
- [Champions Together](#), website, Special Olympics (accessed August 2022).
- [Sports Ability, Australian Sports Commission](#), digital resource (used/reproduced with the permission of the Australian Sports Commission) (accessed August 2022).
- [Olympic Agenda 2020+5](#), digital resource, IOC.
- [Gender Equality in Sport](#), digital resource, IOC.

Lillehammer 2016: Švajčiarsky tím pózuje so svojimi medailami po medailovom ceremoniáli hokejového turnaja žien.

PRACOVNÝ LIST 21

PARALYMPIJSKÉ HRY: „DUCH V POHYBE“

OLYMPIJSKÉ VZDELÁVACIE TÉMY

- Rovnováha
- Snaha o výnimočnosť
- Fair play
- Rešpekt k druhým
- Radosť z úsilia

KONTEXT TEJTO AKTIVITY

Medzinárodný paralympijský výbor (MPV) organizuje a koordinuje paralympijské hry, ktoré predstavujú fórum pre športovcov so zdravotným postihnutím na dosiahnutie športovej výnimočnosti a zároveň inšpirujú a vzrušujú svet.

VARIANTY PRE RÔZNE VEKOVÉ SKUPINY

NAJMLADŠÍ ŽIACI VO VEKU 5–8 ROKOV

Športovci so zrakovým postihnutím (to môže znamenať, že sú buď slabozrakí alebo úplne nevidomí) sa môžu zúčastniť na bežeckých pretekoch za asistencie sprievodcu. Výzvy, ktorým čelia bežci so zrakovým postihnutím, je možné zažiť nasledujúcim spôsobom: na veľkom športovisku požiadajte jedného študenta, aby mal pásku na očiach. Tento študent je potom priradený k inému, ktorý bude jeho vizuálnym sprievodcom. So zviazanými rukami sú požiadani, aby trénovali beh v tandeme. Sprievodca tiež dáva verbálne pokyny, ktoré pomôžu „slepému“ športovcovi predvídať akékoľvek ťažkosti – ako napríklad jamu v zemi alebo veľkú mláku na trati. Požiadajte športovcov, aby sa navzájom podelili o svoje skúsenosti s „bežaním naslepo“.

MLADŠÍ ŽIACI VO VEKU 9–11 ROKOV

Športovanie človeka s končatinou po amputácii vyžaduje podstatne viac energie ako v prípade zdravých športovcov. Skúste hrať basketbal s jednou rukou imobilizovanou (prípútanou za chrbtom). Požiadajte študentov, aby sa zamysleli nad typmi problémov, ktoré môže pacient po amputácii zažiť. Pozvite paralympijského športovca, aby navštívil vašu triedu a pohovorával sa so študentmi.

STARŠÍ ŽIACI VO VEKU 12–14 ROKOV

Požiadajte študentov, aby si zahrli „basketbal na invalidnom vozíku“. Je nereálne predpokladať, že vzdelávacie centrá budú mať športové invalidné vozíky, tak skúste nasledujúcu úpravu. Požiadajte študentov, aby driblovali s basketbalovou loptou z jedného konca ihriska na druhý tak, ako to zvyčajne robia. Keď sa však priblížia ku košu, musia si vybrať jednu zo stoličiek a sadnúť si na ňu. Tá stolička bude predstavovať ich streleckú pozíciu. Požiadajte študentov, aby si vyskúšali streľbu z rôznych pozícií. Čo si všimli na tejto technike? Akým výzvam čelili pri streľbe na basketbalovú loptu v sede? Ak je to možné, urobte rozhovor so športovcom na invalidnom vozíku a opýtajte sa ho na jeho skúsenosti a ako trénuje.

NAJSTARŠÍ ŽIACI VO VEKU 15–18 ROKOV

Boli ste požiadani, aby ste navrhli nejaké pohybové aktivity pre študentov s mentálnym postihnutím. Niektorí z týchto žiakov sú citliví na zvuk, iní majú problémy s koordináciou. Vytvorte zábavné hry, ktoré by títo študenti mohli hrať. Počas tohto procesu možno budete musieť preskúmať vlastnosti postihnutia a prispôbiť vybavenie alebo štruktúru aktivity, aby ju títo študenti mohli vykonať. Zamyslite sa nad tým, čo ste sa v tomto procese naučili. Ako sa zmenilo vaše chápanie športu pre rôzne rozsahy zručností?

VÝSLEDOK UČENIA SA

- Pochopenie toho, ako trénujú a súťažia športovci so zdravotným postihnutím.

ODPORÚČANÉ UČEBNÉ POSTUPY A ZRUČNOSTI

- Sokratovské kladenie otázok, zážitkové učenie.

ODPORÚČANÉ VYBAVENIE

- Páska cez oči, rozlišovacie vesty

na zviazanie rúk, stoličky, basketbalové lopty, športové potreby (kužele a pod.).

ODKAZY

Základy vzdelávania o olympijských hodnotách, Časť 3: Realizácia olympizmu prostredníctvom športu a olympijských hier, Paralympijské hry: „Duch v pohybe“, s. 70.

ĎALŠIE ČÍTANIE

- *Sports Ability 2 Activity Card*, Australian Sports Commission, (used/reproduced

with the permission of the Australian Sports Commission).

- [Youth Sport Trust](#), website (accessed August 2022).
- [Lead Inclusion](#), website (accessed August 2022).

PRACOVNÝ LIST 22

ORGANIZÁCIA OLYMPIJSKÝCH HIER

OLYMPIJSKÉ VZDELÁVACIE TÉMY

- Rovnováha
- Snaha o výnimočnosť
- Fair play
- Rešpekt k druhým
- Radosť z úsilia

KONTEXT TEJTO AKTIVITY

Od prijatia Olympijskej agendy 2020 sa začal uplatňovať nový spôsob voľby dejísk hier. Nový prístup odráža meniace sa priority: Hry sa musia prispôsobiť mestu alebo regiónu a nie naopak; potenciálnym hosťiteľom sa odporúča, aby využívali maximum existujúcich a dočasných zariadení; za účelom zníženia nákladov hosťiteľa a obmedzenia využívania verejných zdrojov poskytuje MOV potenciálnym budúcim organizátorom odborné znalosti.

Prečítajte si viac o organizácii olympijských hier na strane 72 v príručke Základy vzdelávania o olympijských hodnotách.

VARIANTY PRE RÔZNE VEKOVÉ SKUPINY

NAJMLADŠÍ ŽIACI VO VEKU 5–8 ROKOV

Chcete, aby vaše mesto alebo región získalo ocenenie na ďalších olympijských hrách. Napíšte si 10 dôvodov, prečo by sa to mohlo podať, a potom si pripravte prejav.

MLADŠÍ ŽIACI VO VEKU 9–11 ROKOV

Chcete prezentovať svoje mesto alebo región ako radostné miesto na usporiadanie olympijských hier. Aké aktivity by ste mohli zahrnúť, aby ste ukázali jedinečné kvality kultúry vášho mesta alebo regiónu? Príklady: Na mnohých hrách sa konali hudobné festivaly, festivaly divadelného umenia, masové športové podujatia. Vytvorte festival, ktorý možno usporiadať vo vašej školskej telocvični a pozvite ostatných študentov, aby sa na ňom zúčastnili.

STARŠÍ ŽIACI VO VEKU 12–14 ROKOV

Vaše mesto/krajina súťaží s niekoľkými ďalšími o právo usporiadať ďalšie vydanie olympijských hier.

Musíte predniesť prejav pred panelom členov MOV a povedať im o kvalite vašej ponuky. Čo im povieť? Ako to povieť? V tejto prezentácii môžete použiť mnoho foriem médií – digitálne obrázky, vystúpenia (tanec), básne, piesne.

[Pokračovanie na druhej strane](#) →

Tokio 2020: Olympijská čaša na moste Yume-no-Ohashi v Ariake.

VARIANTY PRE RÔZNE VEKOVÉ SKUPINY

NAJSTARŠÍ ŽIACI VO VEKU 15–18 ROKOV

Vytvorte marketingovú kampaň pre olympijské hry v Paríži 2024 alebo nadchádzajúce olympijské hry mládeže. Faktory, ktoré môžete zahrnúť do svojho plánu:

- ako sa bude propagovať mestská/regionálna/národná kultúra;
- posúdenie hospodárskeho vplyvu na podniky a celú komunitu;
- posúdenie sociálneho vplyvu hier na občanov.

Na prezentovanie týchto informácií publiku použite rôzne médiá. Príklady: Vytvorte krátky film. Navrhňte plagáty na propagáciu hier. Vytvorte brožúry, aby ste informovali o prínosoch organizácie hier. Napíšte tlačové správy/používajte sociálne médiá na distribúciu svojho posolstva.

Vykonajte analýzu nákladov a výnosov. Aké investície by ste potrebovali urobiť? Aké dlhodobé prínosy by hry mali pre obyvateľov hostiteľskej komunity? Nechajte študentov premýšľať o tomto procese, a potom diskutujte o tom, ako sa dotýka kampaní krajín, ktoré sa uchádzajú o hry.

Preskúmajte niektoré predchádzajúce vydania olympijských hier. Niektoré hostiteľské mestá vo veľkej miere využívali svoje olympijské zariadenia (dediny športovcov, športové štadióny) aj po skončení hier, zatiaľ čo niektoré zariadenia sa bohužiaľ neudržiavali. Prečo sa to podľa vás stalo? Aké lekcie sa môžeme z toho naučiť a začleniť do plánovania budúcich hier? Aké dedičstvo – súvisiace so športom, kultúrou, vybavením, hodnotami – by ste chceli, aby zanechali nasledujúce hry? Ako to dosiahnete? Vytvorte „prezentáciu“ obrázkov, pomocou ktorých môžete predstaviť svoje myšlienky na tieto témy a zdieľať ich so svojimi spolužiakmi.

VÝSLEDOK UČENIA SA

- Skúmanie a získavanie informácií o tom, ako sa olympijské hry udeľujú hostiteľovi.
- Pochopenie, ako môžu olympijské hry zdôrazniť kultúru hostiteľa.
- Naučiť sa, ako organizácia olympijských hier môže zmeniť spoločnosť.

ODPORÚČANÉ UČEBNÉ POSTUPY A ZRUČNOSTI

- Sokratovské kladenie otázok, pýtanie sa, vzdelávanie na základe projektov, kreativita, prispôsobovanie, spolupráca, otázka a odpoveď, okrúhly stôl, multimediálne prezentácie.

ODPORÚČANÉ VYBAVENIE

- Výtvarné potreby, pripojenie na internet.

ODKAZY

Základy vzdelávania o olympijských hodnotách, Časť 3: Realizácia olympizmu prostredníctvom športu a olympijských hier, Víťanie sveta: organizácia olympijských hier, s. 72.

ĎALŠIE ČÍTANIE

- [The London 2012 Cultural Olympiad: a new model for nation-wide Olympic cultural legacy](#), B. Garcia, digital resource, Olympic World Library, IOC.
- [Olympic Legacy](#), digital resource, IOC.
- [The Get Set Story: How London 2012 inspired the UK's schools](#), digital resource, British Olympic Association (BOA) & British Paralympic Association, Olympic World Library, IOC, 2012.

OLYMPIJSKÁ DEDINA

OLYMPIJSKÉ VZDELÁVACIE TÉMY

Rešpekt

Snaha o výnimočnosť

Fair play

KONTEXT TEJTO AKTIVITY

Olympijská dedina nie je len miestom, kde sa športovci stravujú, spia a relaxujú. Je kultúrnym centrom; miestom, kde vznikajú priateľstvá. Je zmesou ľudí a kultúr sveta. Je to miesto, kde prekvitajú základné hodnoty olympizmu. Tieto aktivity sú navrhnuté tak, aby pomohli účastníkom programu OVEP pochopiť, aká dôležitá je olympijská dedina pri podpore mieru a porozumenia medzi účastníkmi olympijských hier

VARIANTY PRE RÔZNE VEKOVÉ SKUPINY

NAJMLADŠÍ ŽIACI VO VEKU 5–8 ROKOV

Predstavte si, že ste súčasťou uvítacieho výboru olympijskej dediny. Olympijskí športovci sa čoskoro ubytujú a chcete, aby sa tu cítili ako doma. Čo by ste urobili, aby ste ich pozdravili?

Diskutujte o svojich nápadoch v skupinách, a potom nakreslite myšlienkovú mapu svojich nápadov, ktorú môžete zdieľať s ostatnými účastníkmi vo vašej skupine.

MLADŠÍ ŽIACI VO VEKU 9–11 ROKOV

Olympijskú dedinu možno využiť ako spôsob propagácie dôležitých olympijských tém. Príklad: Udržateľnosť je jednoznačne niečo, čo svet potrebuje podporovať. Niektoré z posledných vydaní olympijských hier vybudovali svoje zariadenia z ekologických zdrojov a zaviedli systémy, ktoré minimalizujú dopad na životné prostredie. Opýtajte sa sami seba: Nakolko ste udržateľní? Čo by ste poradili olympijskému hostiteľovi, ktorý sa pripravuje na výstavbu olympijskej dediny? Diskutujte o svojich nápadoch, a potom ich nakreslite na plagátový papier. Umiestnite ich na stenu a nechajte ostatných účastníkov/ spolužiakov komentovať vaše nápady.

STARŠÍ ŽIACI VO VEKU 12–14 ROKOV

Olympionici prichádzajú z celého sveta. Majú rôzne stravovacie návyky, majú radi veľmi odlišné jedlá. Majú odlišné kultúry a náboženské presvedčenie. Ak by vás požiadali, aby ste navrhli olympijskú dedinu, čo by ste urobili preto, aby ste spojili ľudí a zdieľali ich spoločnú ľudskosť? Príklady: Postavili by ste budovy, ktoré by poskytovali priestory na stretnutia? Aké podujatia by ste zorganizovali, aby podporili interakciu a predstavili základné hodnoty olympizmu? Zapíšte si svoje nápady, a potom ich zdieľajte so svojimi spolužiakmi.

NAJSTARŠÍ ŽIACI VO VEKU 15–18 ROKOV

Predstavte si, že ste architekt, ktorý dostal zákazku navrhnuť olympijskú dedinu. Bolo vám povedané, že toto musí byť viac než len miesto, kde ľudia spia a jedia. Musia tam byť priestory, kde sa ľudia môžu stretávať a tráviť spolu čas. Musia tam byť stavby, ktoré účastníkom pomôžu stotožniť sa so základnými hodnotami olympizmu a olympijskými vzdelávacími témami. Nakreslite alebo opíšte svoje nápady, a potom ich zdieľajte so svojou skupinou.

VÝSLEDOK UČENIA SA

- Pochopenie významu olympijskej dediny ako spôsobu propagácie základných hodnôt olympizmu.
- Pochopenie dôležitosti olympijskej dediny pre zjednotenie ľudí a budovanie porozumenia.

ODPORÚČANÉ UČEBNÉ POSTUPY A ZRUČNOSTI

- Zdieľanie v kruhu, diskusia, sokratovské kladenie otázok.

ODPORÚČANÉ VYBAVENIE

- Priestory na stretnutia, umelecké potreby.

ODKAZY

Základy vzdelávania o olympijských hodnotách, Časť 3: Realizácia olympizmu prostredníctvom športu a olympijských hier, Olympijská dedina, s. 75.

PRACOVNÝ LIST 24

PREKONÁVANIE VÝZIEV SPOJENÝCH S OLYMPIJSKÝMI HRAMI

OLYMPIJSKÉ VZDELÁVACIE TÉMY

- Rovnováha
- Snaha o výnimočnosť
- Fair play
- Praktizovanie rešpektu
- Radosť z úsillia

KONTEXT TEJTO AKTIVITY

Ako každá organizácia, aj MOV čelí výzvam. V týchto situáciách MOV podnikol významné kroky na podporu hodnôt olympijského hnutia a zabezpečenie jeho dôveryhodnosti. Tieto aktivity podnecujú študentov, aby preskúmali svoje myšlienky a pochopenie týchto zložitých problémov, konkrétne: podvádzanie, bojkot olympijských hier, korupcia, doping.

VARIANTY PRE RÔZNE VEKOVÉ SKUPINY

NAJMLADŠÍ ŽIACI VO VEKU 5-8 ROKOV

Diskutujte o podvádzaní. Prečo ľudia podvádzajú v športe? Čo dúfajú, že získajú podvádzaním? Zamyslite sa nad príkladmi spôsobov, akými môžu ľudia pri športe podvádzat'. Navrhnite spôsoby, ako zabrániť podvádzaniu. Existujú iné spôsoby ako vytváranie množstva pravidiel?

MLADŠÍ ŽIACI VO VEKU 9-11 ROKOV

Diskutujte o tom, ako sú vojna alebo bojkot v rozpore s hodnotami olympijského hnutia. Aké boli negatívne dopady na športovcov v dôsledku zrušenia hier a na národy v dôsledku 1. a 2. svetovej vojny? V skupinách si prečítajte o olympijskom prímerí a diskutujte o tom, ako môže šport podporiť mier a jednotu medzi národmi, prostrediami a kultúrami. Existujú iné spôsoby, ako hľadať mierové riešenia v čase konfliktov?

STARŠÍ ŽIACI VO VEKU 12-14 ROKOV

Čo je korupcia? Usporiadanie olympijských hier je tak atraktívne, že v minulosti sa vyskytli pokusy nespravodlivo ovplyvniť priebeh volieb hostiteľa. Urobte prieskum o tom, ako sa volia dejiská olympijských hier, a o práci, ktorú MOV vykonal na zabezpečenie princípov dobrého riadenia v tejto oblasti. Viete si predstaviť spôsoby, ako zabrániť korupcii pri udeľovaní práva organizácie všetkých športových podujatí?

NAJSTARŠÍ ŽIACI VO VEKU 15-18 ROKOV

Doping v športe je výzvou pre riadiace orgány už niekoľko desaťročí. Vyberte si olympijský šport a zistite, či je náchylný na dopingové prehršky. Ako sa šport vysporiadal s takýmito priestupkami? Myslíte si, že sankcie sú účinné? Veríte v odpustenie za porušenie dopingu alebo veríte v nulovú toleranciu? Navrhnite nové spôsoby, ako by šport mohol riešiť problém dopingu, a potom svoje nápady prediskutujte v skupine.

VÝSLEDOK UČENIA SA

- Uvedomenie si výziev, ktorým čelili olympijské hry v minulosti a pochopenie spôsobov, ktorými možno takéto výzvy riešiť.

ODPORÚČANÉ UČEBNÉ POSTUPY A ZRUCNOSTI

- Riadené diskusie, sokratovské kladenie otázok, myslenie, skladačka, učenie sa pomocou kolotoča, zdieľanie v kruhu, denníky, reflexívne denníky, vstupné kartičky, výstupné kartičky.

ODPORÚČANÉ VYBAVENIE

- Priestor na diskusiu.

ODKAZY

Základy výchovy k olympijským hodnotám, Časť 3: Realizácia olympizmu prostredníctvom športu a olympijských hier, Prekonávanie výziev spojených s olympijskými hrami, s. 76.

PRACOVNÝ LIST 25

UDRŽATEĽNÝ ROZVOJ PROSTREDNÍCTVOM OLYMPIJSKÝCH HIER

OLYMPIJSKÉ VZDELÁVACIE TÉMY

Rovnováha

Rešpekt k druhým

Fair play

KONTEXT TEJTO AKTIVITY

MOV určil tri kľúčové priority ako súčasť svojho záväzku k trvalo udržateľnému rozvoju: sociálnu spravodlivosť, ekonomickú efektívnosť a environmentálne otázky. Prečítajte si príklady toho, ako posledné vydania olympijských hier začlenili tieto témy. Nasledujúce aktivity navrhujú spôsoby, ako môžu študenti zvýšiť svoje chápanie o dôležitosti udržateľnosti a realizovať iniciatívy na podporu týchto priorít.

VARIANTY PRE RÔZNE VEKOVÉ SKUPINY

NAJMLADŠÍ ŽIACI VO VEKU 5–8 ROKOV

Vytvorte „zelený tím“. Študenti vytvoria a budú viesť program recyklácie alebo kompostovania. Navrhnú plagáty a prednesú prejavy na propagáciu tohto programu. Budú pôsobiť ako lídri a vzory. Spustíte program zberu dažďovej vody. Túto vodu použijete podľa potreby na zalievanie rastlín a zeleniny v školskej záhrade.

MLADŠÍ ŽIACI VO VEKU 9–11 ROKOV

V rámci príprav na organizáciu olympijských hier vyčistili v Sydney (v roku 2000) a Londýne (v roku 2012) staré priemyselné oblasti. V dôsledku toho sa príroda začala vracaať do týchto predtým nehostinných oblastí: vtáky začali hniezdiť, ryby sa vrátili, rastlinám sa začalo dariť. Vyberte oblasť svojej komunity, ktorú môžete rehabilitovať. Uistite sa, že dostanete odborné rady, aby ste zabezpečili, že študenti budú chránení pred nebezpečnými materiálmi.

STARŠÍ ŽIACI VO VEKU 12–14 ROKOV

Máte za úlohu navrhnúť „Olympijské hry jednej planéty“. Olympijské hry v Londýne 2012 použili päť tém: biodiverzitu, klimatické zmeny, odpad, inklúziu a zdravý život. Vezmite si tieto témy a v skupinách diskutujte o tom, ako by ste ich začlenili do svojich hier. Sú nejaké ďalšie témy, ktoré by ste pridali? Vyberte si jednu tému a podelte sa o to, čo ste sa naučili z týchto diskusií. Na prezentáciu svojich nápadov môžete použiť mnoho médií – digitálne médiá, umenie, tanec, pieseň a rečový prejav.

NAJSTARŠÍ ŽIACI VO VEKU 15–18 ROKOV

Vytvorte plán na ochranu ohrozeného druhu. Identifikujte problémy, ktoré ohrozujú vyhynutie tohto druhu. Vytvorte a realizujte osvetovú kampaň pomocou technologických nástrojov. Aké to bude mať dopady na tento druh (a iné druhy), ak bude váš plán úspešný? S akými prekážkami pri realizácii sa môžete stretnúť? Ako ich prekonáte? Ako budete prezentovať svoj úspech? Ako zabezpečíte prepojenie tejto iniciatívy s olympijskými hrami?

VÝSLEDOK UČENIA SA

- Pochopenie potreby rešpektovať životné prostredie.

ODPORÚČANÉ UČEBNÉ POSTUPY A ZRUČNOSTI

- Pýtanie sa, konštruktivizmus, vzdelávanie na základe projektov, denníky, reflexívne denníky, blogy, kreatívne myslenie, riešenie problémov.

ODPORÚČANÉ VYBAVENIE

- Ekologické potreby (vedrá na dažďovú vodu, kompostovacie nádoby atď.).

ODKAZY

Základy vzdelávania o olympijských hodnotách, Časť 3: Realizácia olympizmu prostredníctvom športu a olympijských hier, Udržateľný rozvoj prostredníctvom olympijských hier, s. 76..

ĎALŠIE ČÍTANIE

- [The IOCs climate commitment](#), digital resource, IOC.
- [Sustainability](#), factsheet, IOC, 2021.
- [Sustainability](#), digital resource, IOC.

PRACOVNÝ LIST 26

PREŽÍVANIE RADOSTI Z ÚSILIA PROSTREDNÍCTVOM ŠPORTU A POHYBOVEJ AKTIVITY

OLYMPIJSKÉ VZDELÁVACIE TÉMY

- Radosť z úsilia
- Snaha o výnimočnosť
- Fair play
- Rovnováha
- Rešpekt k druhým

KONTEXT TEJTO AKTIVITY

Výsledkom aktívnej účasti v športe bude radosť z úsilia. Čo to znamená pre rôzne vekové skupiny? Značné množstvo výskumov sa venovalo problematike zotrvania pri cvičení (prečo študenti zostávajú alebo opúšťajú šport), motivácie a dôvodov účasti v mládežníckom športe. Jednou zo stále uvádzaných tém je potreba športovcov baviť sa, ktorá zvyčajne prevláda nad potrebou súťažiť a víťaziť. Formát tohto konkrétneho pracovného listu je odlišný. Namiesto toho, aby sme navrhovali konkrétne aktivity (veci, ktoré treba robiť), podrobne rozoberieme dôležité zásady, ktoré pomôžu pedagógovi vytvoriť prostredie, v ktorom je možné úspešne prežívať zábavu a radosťnú úctu k telesnej aktivite.

VARIANTY PRE RÔZNE VEKOVÉ SKUPINY

NAJMLADŠÍ ŽIACI VO VEKU 5–8 ROKOV

Model dlhodobého rozvoja športovcov (LTAD - Balyi a Hamilton, 2004) navrhuje, aby všetci zdraví športovci postupovali cez sériu fáz, ktoré zodpovedajú ich vývojovým schopnostiam. V najskoršom štádiu vývoja študentov sa športovým pedagógom odporúča, aby sa zamerali na „základy“ športu s dôrazom na zábavu. Tréneri si vyberajú aktivity, ktoré umožňujú deťom všetkých schopností zažiť radosť, úspech a osobnú spokojnosť. Deti sa učia, ako si vybrať osobné ciele pre zdravie a kondíciu a sú odmeňované pozitívnymi povzbudzujúcimi vyjadreniami. Cieľom tejto základnej fázy je urobiť športovú aktivitu zábavnou natoľko, aby boli študenti inšpirovaní pokračovať v hre. Súťaživosť na tejto úrovni by sa mala objavovať minimálne.

MLADŠÍ ŽIACI VO VEKU 9–11 ROKOV

V mnohých športových kultúrach existuje tendencia zrýchľovať pokrok študentov a športovcov, pričom sa kladie nadmerný dôraz na rozvoj zručností a súťaživosť. Tento prístup je preukázateľne kontraproduktívny a mnohým mladým ľuďom priniesol negatívne skúsenosti so športom. Odporúčaním modelu LTAD (a iných podobných modelov) je, aby sa študenti zúčastnili na programe, ktorý je zábavný, podporuje sociálne prepojenia a váži si prínos všetkých účastníkov. V tomto veku sa športovci po prvýkrát zoznamujú s princípmi tréningu a súťaž je štruktúrovaná tak, aby testovala ich zlepšenie a poskytovala pozitívne skúsenosti.

[Pokračovanie na ďalšej strane](#) ➔

VÝSLEDOK UČENIA SA

- Uvedomenie si dôležitosti, ktorú môže pohybová aktivita zohrávať pri podpore blaha každého účastníka.

ODPORÚČANÉ UČEBNÉ POSTUPY A ZRUČNOSTI

- Diskusia, reflexia, spolupráca.

VARIANTY PRE RÔZNE VEKOVÉ SKUPINY

STARŠÍ ŽIACI VO VEKU 12–14 ROKOV

Prvé roky dospievania sú sprevádzané vysokou mierou úbytku, pokiaľ ide o účasť v športe. Jedným z dôvodov je, že sa kladie príliš veľký dôraz na súťaženie, a že mladí športovci sú nútení súťažiť skôr, ako sú pripravení. Model LTAD naznačuje, že študenti by sa mali učiť správne techniky príslušného športu. Tiež sa učia princípom cvičenia a ako ich aplikovať vyváženým spôsobom. Táto fáza vývoja športovca sa nazýva „tréning na súťaž“.

NAJSTARŠÍ ŽIACI VO VEKU 15–18 ROKOV

Študenti v tejto vekovej skupine vstupujú do fázy svojho rozvoja „tréning na víťazstvo“. Dôraz sa kladie na optimálny výkon – čokoľvek to môže znamenať pre každého jednotlivého športovca. Pedagógom sa odporúča skúmať modely rozvoja športovcov. Aktivity, ktoré sú vybrané tak, aby poskytli študentom pozitívny a radostný zážitok, budú musieť zodpovedať vývojovým štádiám, ktoré dosiahli.

ODKAZY

Základy vzdelávania o olympijských hodnotách, Časť 4: Vyučovanie vzdelávacích tém olympizmu, A. Prežívania radosti z úsilia prostredníctvom športu a pohybovej aktivity, s. 87.

ĎALŠIE ČÍTANIE

- [True Sport Program](#), digital resource, Canadian Center for Ethics in Sport (accessed August 2022).
- [Quality Physical Education: Guidelines for policy makers](#), digital resource, UNESCO, 2015 (accessed August 2022).
- [International Position Statement on Physical Education](#), digital resource, ICSSPE, 2010 (accessed August 2022).
- [Long-Term Athlete Development: Trainability in Childhood and Adolescence](#). Windows of Opportunity. Optimal Trainability. Victoria: National Coaching Institute British Columbia & Advanced Training and Performance Ltd. Balyi, I., Hamilton, A. (2004).

PRACOVNÝ LIST 27

OSLAVA ĽUDSKOSTI: PRÍBEHY Z OLYMPIJSKÝCH HIER

OLYMPIJSKÉ VZDELÁVACIE TÉMY

Rešpekt k druhým

Rovnováha

Fair play

Snaha o výnimočnosť

Radost z úsilia

KONTEXT TEJTO AKTIVITY

Každá edícia olympijských hier je na začiatku prázdny plátnom, ktoré športovci následne vyzdobia smelými farbami odvahy, odhodlania, úspechu, drámy, vášne a emócií. Ich umenie je jedinečné a ich fotografie rozprávajú tisíce príbehov. Tento pracovný list predstavuje príbehy navrhnuté tak, aby inšpirovali mladých účastníkov programu OVEP.

VARIANTY PRE RÔZNE VEKOVÉ SKUPINY

NAJMLADŠÍ ŽIACI VO VEKU 5–8 ROKOV

Opýtajte sa svojich priateľov a rodiny: „Ktorého olympijského športovca najviac obdivujete? Prečo?“ Vezmite si tieto nápady a zistite viac o tomto športovcovi. Súhlasíte s výberom vašich priateľov/rodiny? Inšpirujú vás tieto príbehy vyskúšať nové športy? Opýtajte sa svojho učiteľa/trénera/vedúceho komunity, či existujú spôsoby, ako vyskúšať nové športy – a zabavte sa!

MLADŠÍ ŽIACI VO VEKU 9–11 ROKOV

Prečítajte si profily členov [programu mladých lídrov MOV](#) a vyberte si jedného. Zaradte sa do skupín a diskutujte o jeho/jej úspechoch. Čo si myslíte, že ho/ju motivovalo? Sú v jeho/jej príbehu nejaké posolstvá, ktoré vás inšpirujú?

STARŠÍ ŽIACI VO VEKU 12–14 ROKOV

Austrálska atlétka Cathy Freemanová sa narodila v rodine Aborigénov a už od útleho veku prejavovala obrovský športový talent v šprinte. Jej cesta k olympijskému úspechu nebola ľahká

– jej rodina bola chudobná a zažívala diskrimináciu. Cathy tvrdo pracovala a bola odmenená miestom v austrálskom tíme na olympijských hrách v Sydney 2000. Dostalo sa jej tiež pocty tým, že bola vybraná ako posledná členka olympijskej štafety počas otváracieho ceremoniálu olympijských hier. Svoje hry završila, keď sa prebojovala do finále a vybojovala si zlatú olympijskú medailu v behu na 400 m. Navštívte webovú stránku [Community Spirit Foundation](#), kde sa dozviete viac o práci pri podpore talentov mladých domorodých detí.

NAJSTARŠÍ ŽIACI VO VEKU 15–18 ROKOV

Vyhľadajte si profil [olympijského ambasádora](#) alebo bývalého športovca, ktorý sa zaviazal k veci, ktorej verí (napr. antidoping, manipulácia súťaží, vzdelávanie, udržateľnosť atď.). Ako ich úspechy inšpirovali ich komunitu alebo krajinu?

VÝSLEDOK UČENIA SA

- Spoznávanie a čerpanie inšpirácie z úspechov olympijských športovcov a ich vízií do budúcnosti.

ODPORÚČANÉ UČEBNÉ POSTUPY A ZRUČNOSTI

- Diskusia, uvažovanie, spolupráca.

ODPORÚČANÉ VYBAVENIE

- Priestor na stretnutia, prístup k počítaču.

ODKAZY

Základy vzdelávania o olympijských hodnotách, Časť 4: Vyučovanie vzdelávacích tém olympizmu, A. Prežívanie radosti z úsilia prostredníctvom športu a pohybovej aktivity, s. 87.

ĎALŠIE ČÍTANIE

- [NZOC Olympic Ambassadors Programme to inspire kids at home](#), website, New Zealand Olympic Committee (accessed August 2022).

PRACOVNÝ LIST 28

ŽIŤ PODĽA ZÁSAD FAIR PLAY

OLYMPIJSKÉ VZDELÁVACIE TÉMY

Fair play

Rešpekt k druhým

Rovnováha

KONTEXT TEJTO AKTIVITY

Tieto aktivity pomôžu študentom preskúmať význam fair play a vplyv nefér hry.

VARIANTY PRE RÔZNE VEKOVÉ SKUPINY

NAJMLADŠÍ ŽIACI VO VEKU 5–8 ROKOV

Fair play a papierové lietadlá! Premýšľate o športoch, ktorým sa venujete. Čo robí tento šport zábavným? Čo vás frustruje? Spíšte si spôsoby, ktoré vám pomôžu byť férovým športovcom. Vytvorte päť papierových lietadielok (pomocou listov starého/recyklovaného papiera) a na každé lietadlo napíšte slová, ktoré podľa vás najlepšie vystihujú fair play v športe. Pomocou piatich plastových obručí vytvorte symbol olympijských kruhov a vhodte papierové lietadlá do kruhov.

MLADŠÍ ŽIACI VO VEKU 9–11 ROKOV

Fráza „fér neznamená rovný“ sa niekedy používa v kontexte športu. Diskutujte o tom, čo to pre vás znamená. Podel'te sa o svoje myšlienky so spolužiakmi.

STARŠÍ ŽIACI VO VEKU 12–14 ROKOV

Vytvorte dva tímy študentov a nechajte ich prediskutovať nasledujúcu otázku: Potrebujú športy veľa pravidiel, aby sa zabezpečili zásady fair play? Nech jeden tím argumentuje za tento názor a druhý proti nemu. Po diskusii sa tímy rozdelia do dvojíc a nech každý študent premýšľa o bodoch diskusie, ktoré urobil každý tím. Nakoniec urobte anketu – koľko študentov zmenilo svoj názor?

Pokračovanie na druhej strane →

VÝSLEDOK UČENIA SA

- Uznanie dôležitosti fair play nielen v športe, ale aj v živote.

ODPORÚČANÉ UČEBNÉ POSTUPY A ZRUČNOSTI

- Konštruktivizmus, kreativita, riešenie problémov, spolupráca, scénka, uvažovanie, diskusia.

ODPORÚČANÉ VYBAVENIE

- Oblečenie na scénu, stoličky a stoly na debatu, päť plastových obručí, papier na výrobu papierových lietadiel.

ODKAZY

Základy vzdelávania o olympijských hodnotách, Časť 4: Vyučovanie vzdelávacích tém olympizmu, B. Naučiť sa hrať fér, s. 90.

ĎALŠIE ČÍTANIE

- [Fair Play: A coaching Manual: Child Protection in Youth Sports Programmes, digital resource, UNICEF \(accessed August 2022\).](#)

VARIANTY PRE RÔZNE VEKOVÉ SKUPINY

NAJSTARŠÍ ŽIACI VO VEKU 15–18 ROKOV

Študenti majú prečítať nasledujúci príbeh: Keď sa britský bežec Christopher Brasher kvalifikoval na olympijské hry v Melbourne 1956, považoval to za vrchol svojej športovej kariéry. Tretie miesto v behu na 3000 m cez prekážky na olympijskej kvalifikácii Veľkej Británie mu vynieslo miesto v tíme. V semifinále sa Brasher trápil, ale podarilo sa mu dostať sa do finále - bol najpomalším kvalifikantom. O niekoľko dní neskôr sa Brasher ocitol v zadnej časti balíka a vyzeralo to, že neskončí medzi medailistami. Ale dve kolá do konca začal prival energie niesť Brashera cez jeho unavených súperov. Začal sa posúvať dopredu, a keď mu zostalo prekonať už len raz vodnú priekopu, bojoval už o medailu. Na posledných 80 m sa Brasher dostal na čelo a prvýkrát v celej kariére vyhral

preteky - olympijské finále. O niekoľko hodín neskôr bol diskvalifikovaný za údajné prekážanie 2. a 3. bežcovi v poradí. Ernst Larsen z Nórska a Sándor Rozsnyói z Maďarska získali zlatú a striebornú medailu. Potom sa však stalo niečo skutočne úžasné a čestné. Keď sa Larsen a Rozsnyói dozvedeli o Brasherovom osude, podporili Brasherovo odvolanie proti jeho diskvalifikácii. Urobili tak, aj keď to znamenalo, že by prijali medaily za nižšie umiestnenia. Po niekoľkých hodinách rozhodcovia zmenili svoje pôvodné rozhodnutie a Brasherovi bolo uznané víťazstvo. Napíšte krátku hru a zahrajte si príbeh Chrisa Brashera, Ernsta Larsena a Sándora Rozsnyóiho. Aké ponaučenie o fair play si možno vziať z tohto príbehu?

PREJAVOVANIE REŠPEKTU K SEBE SAMÉMU A DRUHÝM

OLYMPIJSKÉ VZDELÁVACIE TÉMY

Rešpekt k druhým

KONTEXT TEJTO AKTIVITY

Keď sa mladí ľudia, ktorí žijú v multikultúrnom svete, naučia akceptovať a rešpektovať rozmanitosť a praktizujú osobné mierové správanie, podporujú mier a medzinárodné porozumenie. Nasledujúce aktivity podnecujú študenta, aby preskúmal svoje chápanie rešpektu a úlohu, ktorú v súčasnosti zohráva v ich živote.

VARIANTY PRE RÔZNE VEKOVÉ SKUPINY

NAJMLADŠÍ ŽIACI VO VEKU 5–8 ROKOV

Škola (alebo komunitný športový klub) má veľkú skupinu mladých ľudí z inej krajiny, ktorí sú utečencami. Počas vyučovania je medzi všetkými deťmi dobrá interakcia. Počas prestávok sa však tieto deti hrajú oddelene od všetkých ostatných. V skupinách diskutujte o spôsoboch, ako by ste mohli pozvať/začleniť tieto deti, aby sa s vami hrali. Podelte sa o svoje nápady s ostatnými skupinami.

MLADŠÍ ŽIACI VO VEKU 9–11 ROKOV

Vytvorte nástennú maľbu na tému rešpekt. Požiadajte študentov, aby zhromaždili časopisy a noviny a hľadali v nich obrázky a príbehy, ktoré podporujú rešpekt. Vystrihnite tieto obrázky a nalepte ich na veľký list papiera. Požiadajte každého člena skupiny, aby vysvetlil, prečo si vybral práve tento kúsok.

STARŠÍ ŽIACI VO VEKU 12–14 ROKOV

Vytvorte dve debatné skupiny a požiadajte ich, aby zvážili nasledujúcu otázku: Je možné rešpektovať svojich súperov v športovej súťaži – alebo je to znakom konkurenčnej slabosti? Po diskusii požiadajte študentov, aby napísali svoje myšlienky o úlohe rešpektu v športe. Čo to je a ako to ovplyvňuje váš život?

NAJSTARŠÍ ŽIACI VO VEKU 15–18 ROKOV

Ak by ste boli požiadaní, aby ste vytvorili chartu pre Organizáciu Spojených národov, ktorá by riešila výzvy, ktorým svet čelí, čo by ste do nej zahrnuli? Vytvorte si chartu a zdieľajte ju s ostatnými skupinami. Sú vo vašom dokumente nejaké zásady, ktoré by ste mohli okamžite implementovať do svojho vzdelávacieho prostredia?

VÝSLEDOK UČENIA SA

- Uvedomiť si, že rešpekt je mocným nástrojom na transformáciu nášho vlastného života a života iných.

ODPORÚČANÉ UČEBNÉ POSTUPY A ZRUČNOSTI

- Pýtanie sa, diskusia, kreativita, riešenie problémov, spolupráca, literárne kruhy.

ODPORÚČANÉ VYBAVENIE

- Výtvarné potreby, priestor na debatu.

ODKAZY

Základy vzdelávania o olympijských hodnotách, Časť 4: Vyučovanie vzdelávacích tém olympizmu, C. Prejavovanie rešpektu k sebe, druhým a životnému prostrediu, s. 100.

ĎALŠIE ČÍTANIE

- [United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization](#), website, UNESCO (accessed August 2022).
- [Sport for Hope](#), webpage, IOC.

PRACOVNÝ LIST 30

MOJE PRÁVA = MOJE POVINNOSTI

OLYMPIJSKÉ VZDELÁVACIE TÉMY

Rešpekt

Rovnováha

Fair play

KONTEXT TEJTO AKTIVITY

Prostredníctvom diskusie, scénky a riešenia problémov študenti preskúmajú svoje chápanie práv a povinností.

VARIANTY PRE RÔZNE VEKOVÉ SKUPINY

NAJMLADŠÍ ŽIACI VO VEKU 5–8 ROKOV

Študenti tejto vekovej skupiny majú tendenciu byť konkrétnymi, sekvenčnými mysliteľmi a túto aktivitu možno považovať za dosť abstraktnú. Pedagógovia môžu začať uvedením príkladov povinností, ktoré majú žiaci doma, v škole a na športovisku. Môže to začať ako séria pravidiel, ale s postupným vedením môže byť pedagóg schopný viesť študentov k hlbšiemu pochopeniu toho, čo znamená byť zodpovedný. Príklad: Povinnosťou študenta je zúčastniť sa tréningu športového tímu. Hlbšie pochopenie by znamenalo, že účasťou na každom cvičení nielen rozvíjajú svoje vlastné zručnosti, ale prispievajú aj k rozvoju ostatných. Podobným spôsobom by diskusie so študentmi tejto vekovej skupiny mali obsahovať konkrétne príklady a potom dôkladne preskúmať hlbšie myslenie, ktoré študentom pomôže pochopiť, že „práva“ nie sú len súborom samostatných pravidiel. Príklad: Každý má právo hrať. To však neznamená, že ide o porušenie práv, ak je hra zastavená, pretože je agresívna a diskriminačná.

Nechajte deti diskutovať v skupinách o týchto dvoch pojmoch a pomôžte im, aby pochopili rozdiely.

MLADŠÍ ŽIACI VO VEKU 9–11 ROKOV

Športová sezóna sa blíži. Usporiadajte tímové stretnutie, na ktorom prediskutujete hodnoty, ktoré budú viesť tím počas sezóny. Čo je podľa vás dôležité? Príklady: Dôvera, česťnosť, zdieľanie, vzájomná podpora atď. Ako tím si zostavte zoznam práv a povinností, na ktorých sa všetci dohodnete. Nechajte každého hráča podpísať tento dokument, zarámovať ho a zavesiť v telocvični/ učebni/priestoroch stretnutí. Pravidelne kontrolujte tento dokument a diskutujte o tom, či tím dodržiava túto dohodu.

Pokračovanie na ďalšej strane →

VÝSLEDOK UČENIA SA

- Pochopenie rozdielu medzi právami a povinnosťami jednotlivcov a skupín.

ODPORÚČANÉ UČEBNÉ POSTUPY A ZRUČNOSTI

- Učenie sa pomocou skladačky, učenie sa pomocou kolotoča, kruh zdieľania, sokratovské kladenie otázok, vstupné kartičky, výstupné kartičky, mapovanie pojmov.

ODPORÚČANÉ VYBAVENIE

- Písacie potreby, rokovacie priestory.

ODKAZY

Základy vzdelávania o olympijských hodnotách, Časť 4: Vyučovanie vzdelávacích tém olympizmu, C. Prejavovanie rešpektu k sebe, druhým a životnému prostrediu, s. 103.

ĎALŠIE ČÍTANIE

- [Teacher's Tool Kit – World Anti-Doping Agency](#), digital resource, WADA, 2014.

VARIANTY PRE RÔZNE VEKOVÉ SKUPINY

STARŠÍ ŽIACI VO VEKU 12–14 ROKOV

Zamyslite sa nad touto otázkou: Veríte, že prejavy môžu priniesť zmenu? Niektorí z veľkých rečníkov v histórii výrečne hovorili o ľudských právach. Prečítajte si časť na strane 104 v príručke Základy vzdelávania o olympijských hodnotách o Martinovi Lutherovi Kingovi Jr. Napíšte a nacvičte krátky prejav o ľudských právach (alebo aspekte jedného z nich), ktorý inšpiruje publikum a podnieti k činom. Predneste svoj prejav svojim spolužiakom, a potom diskutujte nielen o štýle prezentácie, ale aj o sile a význame správy.

NAJSTARŠÍ ŽIACI VO VEKU 15–18 ROKOV

Škola má vo svojom športovom programe veľa problémov. Podvádzanie je nekontrolovateľné. Hráči sa medzi sebou neustále hádajú, spochybňujú bezúhonnosť rozhodcov a nerešpektujú svojich trénerov. Vy a váš tím ste boli požiadaní, aby ste vytvorili plán na riešenie týchto problémov. Identifikovali ste niekoľko kľúčových oblastí, o ktorých si myslíte, že pomôžu: vytvorenie kódexu správania, vypracovanie charty práv a povinností a vedenie workshopov, ktoré budujú ducha a učia rešpektu. Rozdel'te sa do malých skupín a pracujte na každej z týchto oblastí. Keď sa tak stane, každá skupina predstaví svoje riešenia. Táto metóda je známa ako učenie sa pomocou skladačky – jeden problém s rôznymi skupinami, ktoré pracujú na častiach problému/riešenia, a potom zostavujú odpovede. Myslíte si, že tieto riešenia vyriešia problém v tejto škole?

Deti sa zúčastňujú na aktivite 'Úvod do karate' počas Olympijského dňa, Vanuatu, 2019.

PRACOVNÝ LIST 31

ROBIŤ ZLOŽITÉ ROZHODNUTIA

OLYMPIJSKÉ VZDELÁVACIE TÉMY

Rešpekt

Rovnováha

Fair play

KONTEXT TEJTO AKTIVITY

Šport a život nás často môžu stavať pred dilemy. Keď čelíme zložitým situáciám, robíme rozhodnutia, o ktorých sme presvedčení, že tieto situácie najlepšie vyriešia. Skúsenosti a zručnosti, ktoré s pribúdajúcim vekom rozvíjame, nám pomáhajú zvládať to, no pre mladých ľudí môžu byť dilemy veľmi náročné. Tieto aktivity predstavujú študentom niektoré dilemy, ktorým môžu čeliť a umožnia im preskúmať rôzne odpovede.

VARIANTY PRE RÔZNE VEKOVÉ SKUPINY

NAJMLADŠÍ ŽIACI VO VEKU 5-8 ROKOV

Prvý zápas školskej športovej sezóny sa čoskoro začne. Do vašej školy prišlo niekoľko nových študentov a chcú hrať vo vašom tíme. Jeden študent okamžite znechutil tieto nové deti a povedal zvyšku tímu, aby im neprihrávali a nezapájali ich do žiadnych tímových aktivít. Dúfa, že ak sa títo noví hráči budú mať zle, že odpadnú. Ak nechcete byť súčasťou tohto plánu – čo môžete urobiť? Prediskutujte svoje možnosti so svojou skupinou, a potom sa podelte o svoje myšlienky so zvyškom triedy.

MLADŠÍ ŽIACI VO VEKU 9-11 ROKOV

Ste členom školského, alebo komunitného, športového tímu a tím dosiahol určitý úspech. Po zápase, v ktorom váš tím prehral, vás jeden z hráčov obviní z prehry. Toto obviňovanie pokračuje aj naďalej. Spoluhrač si z vás potom začne robiť srandu a vyhráža sa vám, keď mu povie, aby prestal. Máte obavy, že ak to nahlásite učiteľovi alebo trénerovi, šikanovanie sa ešte zhorší. Čo môžete urobiť?

Vytvorte päť skupín a požiadajte študentov, aby preskúmali túto dilemu z týchto rôznych perspektív:

- Pohľad tyrana. Prečo sa hráč takto správa? Stalo sa niečo, čo by mohlo vysvetliť túto zmenu v správaní? Ak je správanie formou komunikácie, čo tento študent komunikuje?
- Pohľad obeť. Čo prežíva tento študent? Existujú nejaké dôvody, prečo sa násilník zamerá na tohto študenta?
- Pohľad ostatných spoluhráčov. Čo si všimli? Ako sa cítia pri šikanovaní?
- Pohľad trénera. Čo by mal tréner urobiť, ak si všimne tento typ správania?
- Pohľad rodičov. Čo by mali rodičia robiť, ak sa toto správanie prejaví?
- Požiadajte každú skupinu, aby podala správu celej triede o svojich myšlienkach na túto dilemu a riešeniach, ako sa s ňou vysporiadať.

Pokračovanie na ďalšej strane →

VÝSLEDOK UČENIA SA

- Rozvíjanie zručností, ktoré vám pomôžu usmerniť rozhodovanie – ovplyvnené olympijskými hodnotami – keď čelíte výzve.

ODPORÚČANÉ UČEBNÉ POSTUPY A ZRUČNOSTI

- Riadená diskusia, sokratovské kladenie otázok, riešenie problémov, spolupráca, schopnosť myslenia, komunikačné zručnosti, kreativita.

ODPORÚČANÉ VYBAVENIE

- Priestor na diskusiu.

ODKAZY

Základy vzdelávania o olympijských hodnotách, Časť 4: Vyučovanie vzdelávacích tém olympizmu, C. Prejavovanie rešpektu k sebe, druhým a životnému prostrediu, s. 105.

VARIANTY PRE RÔZNE VEKOVÉ SKUPINY

STARŠÍ ŽIACI VO VEKU 12–14 ROKOV

Nedávno ste sa pripojili k školskému športovému tímu a veľmi si užívate hru so svojimi novými spoluhráčmi. Jeden z najpopulárnejších hráčov je k vám mimoriadne prívetivý. Rýchlo zistíte, že veľa hráčov vo vašom tíme a vo vašej škole si myslí, že tento chalan je „cool“. Jedného dňa, keď idete po zápase domov, vás ten „skvelý chalan“ zavolá a pred zvyškom tímu vytiahne balíček cigariet. Cigareta je zapálená a vy ste povzbudzovaní, ak nie nútení, aby ste si ju tiež dali. Čo urobíte v tejto situácii?

V malých skupinách diskutujte o dostupných možnostiach.

NAJSTARŠÍ ŽIACI VO VEKU 15–18 ROKOV

Tínedžer, ktorý miluje beh, sa rozhodol, že sa chce týmto športom živiť. Trénuje veľmi tvrdo, ale je tesne pod úrovňou potrebnou na profesionálne súťaženie. Tréner uznáva talent tohto tínedžera, ale naznačuje, že ak sa chce zlepšiť a stať sa vrcholovým športovcom, bude musieť brať doping. Čo by mal športovec robiť? Vie, že podvádza, a že doping prináša značné riziká pre jeho osobné zdravie. Túto dilemu skomplikuje ešte aj skutočnosť, že tento chlapec pochádza z chudobnej rodiny a peniaze, ktoré by mohol zarobiť, by mohli zmeniť ich životy. Vytvorte malé skupiny a preskúmajte problémy spojené s touto dilemou.

Olympijské kruhy vytvorené zo sviečok.

PRACOVNÝ LIST 32

VYNAKLADANIE MAXIMÁLNEHO ÚSILIA PRE DOSIAHNUTIE VÝNIMOČNOSTI

OLYMPIJSKÉ VZDELÁVACIE TÉMY

Snaha o výnimočnosť

Rovnováha

KONTEXT TEJTO AKTIVITY

Snaha o výnimočnosť je často spojená s víťazstvom a hoci je to cieľ súťaže, takýto výklad je dosť obmedzený. Všetci máme rôzne schopnosti v športe aj v živote a snažiť sa byť tým najlepším, čím môžeme byť, je ušľachtilý a posilňujúci účel. Snaha o výnimočnosť formuje náš charakter a dáva zmysel našim výkonom.

VARIANTY PRE RÔZNE VEKOVÉ SKUPINY

NAJMLADŠÍ ŽIACI VO VEKU 5-8 ROKOV

Vykonajte nasledujúce aktivity a spoznajte nové športy!

Vyplň prázdne miesta. Doplňte nasledujúce vety vložением správnych športov zo zoznamu nižšie.

- A. Dva športy, ktoré sa odohrávajú na ľade, sú _____
a _____.
- B. Dva športy, ktoré sa odohrávajú na zasneženom svahu, sú _____
a _____.
- C. Štyri športy, ktoré sa hrajú s loptou, sú _____,
_____, _____,
a _____.
- D. Tri športy, ktoré sa odohrávajú na vode, sú _____,
_____ a _____.
- E. Dva športy, v ktorých súťažajú aj kone, sú _____
a _____.
- F. Dva športy, v ktorých športovci strieľajú na terč, sú _____
a _____.
- G. Beh, skoky, vrhy a hody sú _____ disciplíny.
- H. Šport, v ktorom športovci robia otočky na hrazde a kruhoch, je _____.
- I. Dva olympijské športy, pri ktorých dochádza k osobným súbojom človeka proti človeku, sú _____ a _____.

Lukostrel'ba

Moderný päťboj

Lyžovanie

Volejbal

Zápasenie

Basketbal

Gymnastika

Veslovanie

Pozemný hokej

Jazdectvo

Atletika

Strel'ba

Box

Sánkované

Korčuľovanie

Jachting

Snoubording

Kanoistika

Futbal

Pokračovanie na ďalšej strane →

➔ Vynakladanie maximálneho úsilia pre dosiahnutie výnimočnosti pokračovanie

VARIANTY PRE RÔZNE VEKOVÉ SKUPINY

NAJMLADŠÍ ŽIACI VO VEKU 5 - 8 ROKOV (POKRAČOVANIE)

Identifikujte zimné športy, ktoré sú znázornené na piktogramoch nižšie.

Piktogramy predstavujúce zimné športy.

☐ Sánkovanie	☐ Boby	☐ Biatlon
☐ Bežecké lyžovanie	☐ Skialpinizmus	☐ Curling
☐ Vojenská hliadka	☐ Akrobatické lyžovanie	☐ Krasokorčuľovanie
☐ Snoubording	☐ Ľadový hokej	☐ Severská kombinácia
☐ Skeleton	☐ Skoky na lyžiach	☐ Rýchlokorčuľovanie
☐ Alpské lyžovanie	☐ Monobob	☐ Šortrek

Pokračovanie na ďalšej strane ➔

➔ Vynakladanie maximálneho úsilia pre dosiahnutie výnimočnosti pokračovanie

VARIANTY PRE RÔZNE VEKOVÉ SKUPINY

NAJMLADŠÍ ŽIACI VO VEKU 5 - 8 ROKOV (POKRAČOVANIE)

Identifikujte letné športy, ktoré sú zastúpené na piktogramoch nižšie.

Piktogramy predstavujúce letné športy.

☐ Triatlon	☐ Jachting	☐ Dráhová cyklistika	☐ Pozemný hokej
☐ Plážový volejbal	☐ Gymnastika	☐ Strel'ba	☐ Taekwondo
☐ Jazdectvo	☐ Atletika	☐ Box	☐ Stolný tenis
☐ Futbal	☐ Zápasenie	☐ Skoky do vody	☐ Lukostrel'ba
☐ Vzpieranie	☐ Džudo	☐ Veslovanie	☐ Bedminton

Pokračovanie na druhej strane ➔

→ Vynakladanie maximálneho úsilia pre dosiahnutie výnimočnosti pokračovanie

VARIANTY PRE RÔZNE VEKOVÉ SKUPINY

MLADŠÍ ŽIACI VO VEKU 9–11 ROKOV

“Nie je to o medaile.” Keď sa kanadská atlétka Leah Pellsová kvalifikovala do súťaže v behu na 1500 m žien na olympijských hrách v Atlante 1996, čelila tvárou v tvár štartovému poľu plného talentu, a preto nepredpokladala, že postúpi ďalej ako do úvodnej fázy súťaže. Pellsová však bola v životnej forme a s odvahou tvrdo bojovala a dostala sa do finále. Olympijské finále bolo skutočným zážitkom, s úžasnými športovcami, ktorí sa vzopáli k vrcholným výkonom. Pellsová bežala na konci balíka a zdalo sa nepravdepodobné, že by skončila na popredných pozíciách. V poslednom kole pretekov si však skoré vysoké tempo začalo vyberať svoju daň na mnohých pretekárkach. Pellsovú to prinútilo pridať. Jednu po druhej míňala svoje unavené súperky. V záverečnej rovinke bola na 6., potom 5. mieste a nakoniec prešla cieľovou čiarou na 4. mieste. Od zisku olympijskej medaily ju delilo len pol kroku. Po pretekoch mala rozhovor pred televíznymi kamerami. Jeden komentátor sa opýtal: „Musíte byť tak sklamaná? Pellsová sa pozrela na komentátora a do očí sa jej tlačili slzy. „Sklamaná? Toto sú najväčšie preteky môjho života. Som taká šťastná, že môžem plakať. To nie je o medaile...”

V skupinách diskutujte o príbehu „Leah Pellsovej“. O akú lekciu sa snažila podeliť s komentátorom? Opíšte vo svojej skupine športový výkon, ktorý vás potešil, aj keď ste nevyhrali. Čím bol výnimočný?

STARŠÍ ŽIACI VO VEKU 12–14 ROKOV

Kráčate po chodbe svojej školy a vidíte jeden z tých inšpiratívnych plagátov, ktoré často zdobia steny. Veľkými farebnými písmenami je na plagáte napísané „Zmapovať cestu k osobnej dokonalosti!“

Je tam obrázok dievčaťa behajúceho po trati. Okolo jej obrázku sú zobrazené nasledujúce vety:

- “Stanovenie cieľov, ktoré sú vysoké, ale realistické, vás bude motivovať.”
- “Každý máme iné schopnosti. Stanovenie si cieľov blízkych svojho osobného potenciálu zabezpečí, že budete naďalej tvrdo pracovať na dosiahnutí svojho sna.”
- „Získanie spätnej väzby od trénerov a kolegov vám pomôže zlepšiť váš výkon.“
- “Vneste rovnováhu do svojho športového a osobného života tým, že budete oslavovať úspechy a nebudete na seba prísni v neúspechoch.”

Zastavte sa, pozrite sa na obrázok, a potom si prečítajte jeho posolstvo. Súhlasíte s tým, čo hovorí? Vezmite štyri veľké listy papiera a napíšte vyššie uvedené tvrdenia. Prilepte ich na stenu a umožnite študentom napísať svoje myšlienky/úvahy. Dajte študentom päť minút na každom „stanovišti“ a nechajte ich pristaviť sa pri každom z nich. Nedovoľte im o nich komunikovať. Keď sa každý pristaví pri každom stanovišti, požiadajte študentov, aby zhrnuli komentáre na danom hároku.

NAJSTARŠÍ ŽIACI VO VEKU 15–18 ROKOV

Snaha o výnimočnosť nie je dôležitá len v športe, ale vzťahuje sa aj na všetky ostatné oblasti života. Preskúmajte život niekoho, kto vás inšpiroval. Potom napíšte článok do časopisu, ktorý popisuje cnosť, z ktorých športovec čerpal alebo ich stelesňoval, keď sa usiloval o svoju výnimočnosť.

VÝSLEDOK UČENIA SA

- Uvedomenie si, že snaha o výnimočnosť je o testovaní hraníc osobného potenciálu a snahe zlepšiť sa.
- Pochopenie, že tento princíp sa vzťahuje na všetky aspekty nášho života.

ODPORÚČANÉ UČEBNÉ POSTUPY A ZRUČNOSTI

- Pýtanie sa, spolupráca, kreativita, denníky, reflexívne denníky, blogy, vlogy, učenie sa pomocou kolotoča, učenie sa pomocou skladačky, zdieľanie v kruhu.

ODPORÚČANÉ VYBAVENIE

- Výtvarné potreby, priestor na stretnutia, papier na plagáty, perá.

ODKAZY

Základy vzdelávania o olympijských hodnotách, Časť 4: Vyučovanie vzdelávacích tém olympizmu, D. Vynakladanie maximálneho úsilia pre dosiahnutie výnimočnosti, s. 108.

ĎALŠIE ČÍTANIE

- [Pro Safe Sport Online Academy](#), website, PSS Online Academy (accessed August 2022).

VYTRVALOSŤ A OLYMPIJSKÉ HRY

OLYMPIJSKÉ VZDELÁVACIE TÉMY

Snaha o výnimočnosť

Radosť z úsilia

Rešpekt k druhým

KONTEXT TEJTO AKTIVITY

Vytrvalosť sa často uvádza ako hodnota alebo životná zručnosť, ktorá nám pomáha vyrovnávať sa s výzvami, ktoré nám život môže priniesť. Pokračovať, napredovať, nepodľahnúť tlaku – všetky tieto frázy nás inšpirujú k prekonaniu našich ťažkostí. Olympijské hry sú možno najvyššou skúškou vytrvalosti športovca. Mnohým sa spočiatku nedarí dostať sa do svojich národných tímov, no nakoniec vďaka zarytej vytrvalosti sa im podarí súťažiť na olympijskej scéne. Tieto aktivity/príbehy sú napísané tak, aby inšpirovali študentov a pomohli im pochopiť, čo si vyžaduje súťaž na olympijskej úrovni.

VARIANTY PRE RÔZNE VEKOVÉ SKUPINY

NAJMLADŠÍ ŽIACI VO VEKU 5–8 ROKOV

Vytrvalosť znamená ísť ďalej – napriek ťažkostiam alebo výzvam, ktorým môžete čeliť. Spomeňte si na obdobie, keď ste museli preukázať vytrvalosť na športovom poli. Možno váš tím prehral sériu súťaží. Ako ste prekonali toto sklamanie? Aké zručnosti ste použili, aby ste sa povzbudili, aby ste pokračovali? Rozdeľte sa do malých skupín a diskutujte o svojich skúsenostiach so spolužiakmi.

MLADŠÍ ŽIACI VO VEKU 9–11 ROKOV

Britská atlétka Kelly Holmesová bola bežkyňa svetovej triedy. Na každej súťaži, v ktorej pretekala, sa dostala do finále a získala množstvo medailí. Na olympijských hrách v Sydney 2000 získala bronzovú medailu na 800 m a pre mnohých športovcov by to bol vrchol skvelej kariéry. Po týchto hrách sa Kelly zranila, no jej sen o zlatej medaile na olympijských hrách to neuhasil. Po príchode do Atén na olympijské hry v roku 2004 sa Kelly ocitla v životnej forme. Napriek tomu, že sa Kelly postavila proti najsilnejšej konkurencii, aká sa kedy postavila na štart behu na 800 m, vyhrala zlatú medailu. O pár dní neskôr pridala zlatú medailu aj na 1500 m. Jej dve zlaté medaily boli odmenou za roky odhodlania a vytrvalosti. Poznáte nejakých športovcov alebo svojich priateľov, ktorí majú podobný príbeh – príbeh o rokoch tréningu, mnohých neúspechoch a nakoniec ťažko nadobudnutých úspechoch? Zdieľajte tieto príbehy so svojimi spolužiakmi.

Pokračovanie na druhej strane →

VÝSLEDOK UČENIA SA

- Uvedenie si, že vytrvalosť nám môže pomôcť dosiahnuť úspech a realizovať náš potenciál.

ODPORÚČANÉ UČEBNÉ POSTUPY A ZRUČNOSTI

- Spolupráca, diskusia, pýtanie sa, zdieľanie v kruhu.

ODPORÚČANÉ VYBAVENIE

- Priestor na stretnutie.

ODKAZY

Základy vzdelávania o olympijských hodnotách, Časť 4: Vyučovanie vzdelávacích tém olympizmu, D. Vynakladanie maximálneho úsilia pre dosiahnutie výnimočnosti, s. 112.

VARIANTY PRE RÔZNE VEKOVÉ SKUPINY

STARŠÍ ŽIACI VO VEKU 12–14 ROKOV

Toto je cvičenie o vytrvalosti a „neznámom športovcovi“. Stránky olympijskej histórie sú plné príbehov o slávnych športovcoch. Mnohí z týchto športovcov sa dostali na vrchol športových úspechov a majú olympijské medaily ako dôkaz ich úspechu. Existuje však aj nespočetné množstvo príbehov športovcov, ktoré sa zapíšu na stránky olympijskej histórie. Ide o športovcov, pre ktorých bola práve kvalifikácia na olympijské hry veľkým úspechom. Nepochybne existujú príbehy športovcov, ktorí podstúpili veľké obete, aby sa dostali do národného výberu. Niektorí z nich sa opakovane pokúšali kvalifikovať a neuspeli, no vydržali a nakoniec sa na hrách zúčastnili. Aktivita: Nájdite miestneho športovca, ktorý sa kvalifikoval na olympijské hry. Požiadajte ho/ju, aby opísal/la svoje „olympijské kvalifikačné skúsenosti“. Zapište tento rozhovor a podel'te sa o svoje zistenia so svojimi spolužiakmi.

NAJSTARŠÍ ŽIACI VO VEKU 15–18 ROKOV

Americký rýchlokorčuliar Dan Jansen bol na zimných olympijských hrách

v Calgary 1988 jasným favoritom na získanie zlatej medaily v šprinte na 500 m. Je smutné, že len pár hodín pred pretekmi sa Jansen dozvedel, že jeho sestra zomrela na leukémiu. Jansen bol odhodlaný vydať zo seba to najlepšie, keď sa postavil na štartovú čiaru, no pár metrov po štarte zakopol a spadol na ľad. Zlomilo mu to srdce. O niekoľko dní neskôr štartoval v disciplíne na 1000 m. Vyrzil rekordnou rýchlosťou, no počas pretekov opäť spadol. Takáto skúsenosť by stačila na ukončenie kariéry mnohých športovcov, ale Jansen sa opäť vrátil, aby súťažil. Na zimných olympijských hrách v Albertville 1992 skončil Jansen štvrtý v disciplíne na 500 m. Mnohí komentátori tvrdili, že Jansen bude jedným z najlepších športovcov, ktorí nikdy nezískali olympijskú medailu. Napriek tomu sa nevzdal. O dva roky neskôr na zimných olympijských hrách v Lillehammeri 1994 Dan Jansen súťažil na svojich posledných hrách a vyhral v súťaži na 1000 m. Zlatá olympijská medaila bola konečne jeho! Zamyslite sa nad príbehom Dana Jansena. Aké lekcie ste sa naučili? Čo by ste poradili priateľovi alebo športovcovi, ktorý má za sebou sériu neuspokojivých výkonov?

ODOLNOSŤ A OLYMPIJSKÉ HRY

OLYMPIJSKÉ VZDELÁVACIE TÉMY

Rešpekt k druhým

Radosť z úsilia

Fair play

KONTEXT TEJTO AKTIVITY

Olympijské hry sú plné príkladov športovcov alebo tímov, ktorí museli prekonať obrovské výzvy, aby mohli súťažiť. Tento pracovný list poskytuje príklady rôznych spôsobov vyjadrenia hodnoty odolnosti. Uvedené príklady a položené otázky majú pomôcť študentovi identifikovať zručnosti, ktoré môže použiť na prekonanie osobných ťažkostí (či už na športovom poli alebo v živote).

VARIANTY PRE RÔZNE VEKOVÉ SKUPINY

NAJMLADŠÍ ŽIACI VO VEKU 5-8 ROKOV

Otázky do diskusie: Odolnosť znamená rýchlo sa zotaviť z ťažkostí. Ako sa snažíte, aby ste sa cítili lepšie, keď ste nahnevaní? Čo môžete robiť, ak vás športový výkon sklamal? Napíšte alebo opíšte krátky príbeh o športovcovi, ktorý spadol a skončil posledný v pretekoch. Čo bude ďalej? Ako sa cíti tento športovec? Čo môže urobiť, aby znovu získal sebadôveru a podal dobrý výkon v ďalších pretekoch?

MLADŠÍ ŽIACI VO VEKU 9-11 ROKOV

6. augusta 1945 bola na japonské mesto Hirošima zhodená atómová bomba. Mnoho tisíc ľudí bolo zabitých a mesto bolo úplne zničené. Tento dátum bol zároveň narodeninami Jošinatoriho Sakaia. Sakai vyrastal v meste neďaleko Hirošimy. Rád behal a ako tínedžer sa pripojil k miestnemu atletickému klubu. Vo veku 19 rokov sa Jošinatorimu dostalo úžasnej pocty: bol vybraný za posledného člena olympijskej štafety na otváracom ceremoniáli olympijských hier v Tokiu v roku 1964. Prečo si myslíte, že bol Jošinatori Sakai vybraný, aby zapálil olympijský oheň? Čo z neho urobilo symbol odolnosti? V Japonsku je veľmi známy príbeh o mladom dievčati, ktoré

bolo veľmi choré kvôli rádioaktívnym účinkom atómovej bomby v Hirošime. Mladé dievča Sadako umieralo, keď ju navštívili jej priatelia. Jej priatelia jej zúfalo chceli pomôcť, a tak podľa starodávnej japonskej legendy začali vyrábať prostredníctvom origami stovky papierových žeriavov. Legenda sľubovala, že každému, kto vyrobí 1000 papierových žeriavov, sa splní želanie. Každý rok deti v Japonsku vyrobia tisíce origami v podobe papierových žeriavov – sú to symboly mieru a odolnosti.

Doplňková aktivita: Navštívte webové stránky s origami a naučte sa vyrábať papierové žeriavy.

[Pokračovanie na ďalšej strane](#) →

VÝSLEDOK UČENIA SA

- Uvedomenie si, že výzvy sú neoddeliteľnou súčasťou života a športu, a že rozvíjaním odolnosti môžeme tieto výzvy prekonať.

ODPORÚČANÉ UČEBNÉ POSTUPY A ZRUČNOSTI

- Spolupráca, scénka, zdieľanie v kruhu, tvorivé písanie, vzdelávanie na základe projektov, pýtanie sa.

ODPORÚČANÉ VYBAVENIE

- Umelecké potreby (na origami), priestor na stretnutia.

ODKAZY

Základy vzdelávania o olympijských hodnotách, Časť 4: Vyučovanie vzdelávacích tém olympizmu, D. Vynakladanie maximálneho úsilia pre dosiahnutie výnimočnosti, s. 113.

VARIANTY PRE RÔZNE VEKOVÉ SKUPINY

STARŠÍ ŽIACI VO VEKU 12–14 ROKOV

Lopez Lomong vyrastal v malej dedinke v Južnom Sudáne. Keď mal iba šesť rokov, uniesli ho s cieľom urobiť z neho detského vojaka. Spolu s niekoľkými priateľmi sa mu podarilo utiecť a tri dni utekal, kým sa dostal cez kenskú hranicu. Ďalších 10 rokov žil Lopez v utečeneckom tábore, až kým mu sponzor nezaplatil školné, aby mohol navštevovať školu v New Yorku. Lopez rýchlo zistil, že je veľmi talentovaný bežec a čoskoro začal vyhŕávať národné tituly. V roku 2008 bol Lopez vybraný, aby reprezentoval USA na olympijských hrách v Pekingu.

Hoci nezískal medailu, jeho osobný príbeh inšpiroval tím a bol vybraný, aby niesol vlajku USA na otváracom ceremoniáli. Predstavte si, že ste boli požiadaní o rozhovor s Lopezom Lomongom. Aké otázky by ste sa ho chceli opýtať? Zamerajte svoje otázky na odolnosť. Ako prekonal svoje výzvy? Zahrajte si tento rozhovor.

NAJSTARŠÍ ŽIACI VO VEKU 15–18 ROKOV

Olympijské hnutie sa opakovane ukázalo ako odolná organizácia. Preštudujte si históriu moderných hier a identifikujte oblasti, ktoré predstavovali významné výzvy alebo hrozby pre olympijské hnutie. Medzi oblasti, ktoré možno budete chcieť preskúmať, patria: bojkoty, vnútorná korupcia (konkrétne ZOH 2002 v Salt Lake City), terorizmus, politika a rasizmus (konkrétne demonštrácia Black Power na olympijských hrách v Mexico City v roku 1968). Vyberte si spôsoby, ako zdieľať svoje zistenia so spolužiakmi: písomné prezentácie, scénky, prejavy, plagáty atď.

Olympijský deň v Kosove, 2021.

ODVAHA NA OLYMPIJSKÝCH HRÁCH

OLYMPIJSKÉ VZDELÁVACIE TÉMY

Rovnováha

Výnimočnosť

Radosť z úsillia

KONTEXT TEJTO AKTIVITY

Tento pracovný list sa zameriava na hodnotu odvahy. Známym je veľa príbehov odvážnych športovcov, ktorí získali olympijské medaily, no už menej poznáme tých, pre ktorých bola už možnosť súťažiť na hrách vrcholom úspechu. Ústrednou myšlienkou týchto príbehov je, že odvaha – hodnota, ktorá je v každom z nás – nás môže posilniť, keď čelíme výzvam, či už na športovom poli alebo v živote.

VARIANTY PRE RÔZNE VEKOVÉ SKUPINY

NAJMLADŠÍ ŽIACI VO VEKU 5–8 ROKOV

Otázky do diskusie: Čo pre vás znamená slovo „odvaha“? Spomeňte si na obdobie, keď bolo niečo náročné a chceli ste to vzdať. Nejako ste dokázali pokračovať. Čo vám dalo silu vytrvať? Prečítajte si príbeh Marly Runyanovej nižšie. Ako prejavila odvahu? Marla Runyanová je jedinečná športovkyňa. Oficiálne je vyhlásená za nevidiacu športovkyňu, ale do istej miery vidí. Marla celý život bojovala so svojim zlým zrakom a nikdy nemala pocit, že by jej to upieralo možnosti venovať sa športu. Marla zistila, že je veľmi dobrá v športe. Tvrdó trénovala a čoskoro ju vybrali na paralympijské hry v roku 1992. Marla bola neskutočne úspešná, získala štyri zlaté medaily, no to najlepšie malo ešte len prísť. Marla milovala beh na 1500 m, čo je pre nevidomých športovcov veľmi náročné, pretože sa často navzájom zrážajú.

Napriek tomu sa Marla kvalifikovala, aby reprezentovala USA na OH 2000 a 2004. Stala sa tak prvou nevidomou športovkyňou, ktorá súťažila na paralympijských aj olympijských hrách. Napíšte príbeh o skúsenostiach Marly Runyanovej v súťaži so zhoršeným zrakom.

MLADŠÍ ŽIACI VO VEKU 9–11 ROKOV

Väčšina kníh o olympijských hrách učí o športovcoch, ktorí dosiahli úžasné výkony a prekonalí nepriazeň osudu. Zvyčajne majú príbehy šťastný koniec – medailu zavesenú na krku športovca. V prípade „úhora Erica“ nešlo o žiadne medaily. V skutočnosti skončil s najpomalším časom, aký bol kedy zaznamenaný v olympijskej plaveckej súťaži mužov. Ale ak si prečítate jeho príbeh, dozviete sa, že už len to, že súťažil na olympijských hrách, bolo výsledkom obrovskej odvahy. „Úhor“ Eric Moussambani Malonga bol plavec z Rovníkovej Guiney, ktorý sa zúčastnil na olympijských hrách v Sydney 2000. Eric nebol prirodzený plavec – v skutočnosti sa tomuto športu začal venovať len osem mesiacov pred konaním hier. Často trénoval v 20 m bazéne, jedinom bazéne svojho druhu v rodnej krajine a občas si zaplával v rieke, v ktorej sú údajne krokodíly.

Eric súťažil v disciplíne na 100 m voľný spôsob a oficiálne skončil s najpomalším zaznamenaným časom. Rozdeľte sa do skupín po troch alebo štyroch študentoch. Diskutujte o Ericovom príbehu a zväzte nasledujúce otázky: Bol odvážny alebo hlúpy, keď trénoval v jazere s krokodílmi? Čo podľa vás motivovalo Erica vyskúšať šport, v ktorom mu bolo jednoznačne súdené skončiť na poslednom mieste? Podel'te sa o svoje nápady so svojimi spolužiakmi.

Pokračovanie na ďalšej strane →

VARIANTY PRE RÔZNE VEKOVÉ SKUPINY

STARŠÍ ŽIACI VO VEKU 12–14 ROKOV

Kanadská veslárka Silken Laumannová bola jasnou favoritkou na zisk zlata na olympijských hrách v Barcelone 1992. Počas tréningu sa však jej jediná loď rozbila a vážne si poranila nohu, keď do nej narazila ďalšia loď. Silken potrebovala päť operácií a bola v nemocnici tri týždne. Účasť na hrách sa zdala nepravdepodobná a zisk medaily vyzeral byť nemožný.

Po prepustení z nemocnice Silken okamžite pokračovala v tréningu. Mala poranenú nohu, no pokračovala v príprave. Na hrách podala Silken inšpiratívny výkon a získala bronzovú medailu – niečo, čo sa len pár týždňov predtým, keď ležala v nemocnici, mohlo zdať nedosiahnuteľné. Ako to dokázala? Aké charakterové črty jej umožnili prekonať túto neuveriteľnú prekážku? Diskutujte v skupinách a zdieľajte svoje nápady. Predstavte si rozhovor so Silken Laumannovou. Aké otázky by ste jej chceli položiť? Máte z jej skúseností nejaké ponaučenie, ktoré podľa vás môžete začleniť do svojho života?

NAJSTARŠÍ ŽIACI VO VEKU 15–18 ROKOV

Príbeh Jesseho Owensa je možno jedným z najznámejších príkladov osobnej odvahy v histórii olympijských hier. Owens bol americký šprintér a skokan do diaľky, ktorého vybrali, aby súťažil na olympijských hrách v roku 1936 v Berlíne. Hry boli kontroverzné, pretože nemecký vodca Adolf Hitler už budoval obrovskú armádu a energicky presadzoval ideológiu árijskej nadradenosti. Hitler veril, že nemeckí športovci by sa mali prezentovať ako nadradení všetkým ostatným športovcom. Owens získal štyri zlaté medaily. Vyššie uvedený odsek je len stručným popisom skúseností Jesseho Owensa na olympijských hrách v Berlíne. Preskúmajte jeho život a zamyslite sa nad tým, ako použil odvahu v iných situáciách. Podelte sa o to, čo ste sa naučili, so svojimi spolužiakmi. Existujú aj iné príklady športovcov, ktorí prejavili odvahu, a ktoré považujete za rovnako inšpirujúce?

Rio 2016: Príprava na hry – Oficiálny vzdelávací program Rio 2016, „Transforma“.

VÝSLEDOK UČENIA SA

- Porozumenie toho, akú významnú úlohu zohráva odvaha pre športovcov, ktorí sa zúčastňujú na olympijských hrách.

ODPORÚČANÉ UČEBNÉ POSTUPY A ZRUČNOSTI

- Spolupráca, diskusia, pýtanie sa, zdieľanie v kruhu.

ODPORÚČANÉ VYBAVENIE

- Priestor na stretnutie.

ODKAZY

Základy vzdelávania o olympijských hodnotách, Časť 4: Vyučovanie vzdelávacích tém olympizmu, D. Vynakladanie maximálneho úsilia pre dosiahnutie výnimočnosti, s. 114.

PRACOVNÝ LIST 36

ŽIŤ AKTÍVNY, VYVÁŽENÝ A ZDRAVÝ ŽIVOT

OLYMPIJSKÉ VZDELÁVACIE TÉMY

Radosť z úsilia

Snaha o výnimočnosť

Fair play

Rovnováha

Rešpekt k druhým

KONTEXT TEJTO AKTIVITY

Tieto aktivity by boli vhodné na zahrnutie do učebných osnov pre životné zručnosti. Môžu byť použité pre ktorúkoľvek z vekových skupín, s obsahom prispôbeným podľa možností študentov.

VARIANTY PRE RÔZNE VEKOVÉ SKUPINY

NAJMLADŠÍ ŽIACI VO VEKU 5–8 ROKOV

Študenti by sa mali naučiť, ako si osvojiť zdravé stravovanie a vyvážene sa rozhodovať a uvedomiť si dôležitosť konzumácie správnych živín a vyhýbania sa škodlivým potravinám, ako sú cukry a nezdravé tuky. V rámci aktivity by mali byť nabádaní k tomu, aby cvičili minimálne jednu hodinu denne, a aby trávili obmedzené množstvo času pred obrazovkou. Študenti by sa mali naučiť, že každodenná telesná aktivita má významné zdravotné prínosy.

MLADŠÍ ŽIACI VO VEKU 9–11 ROKOV

V tejto vekovej skupine je možné so študentmi začať viesť rozhovory o ich meniacich sa telách. Z hľadiska aktivít sa odporúča dôraz na vzdelávanie v prírode a športovanie pre zábavu.

STARŠÍ ŽIACI VO VEKU 12–14 ROKOV

Študenti sa môžu učiť o správnom rozhodovaní a jeho úlohe pri minimalizácii rizikového správania. V rámci aktivity sú študenti pripravení vybrať si svoje vlastné športy a/alebo si vytvoriť osobné fitness plány.

NAJSTARŠÍ ŽIACI VO VEKU 15–18 ROKOV

Študenti posledných ročníkov strednej školy môžu čeliť zložitým výzvam s nezdravým životným štýlom – ako je užívanie tabaku, drog, alkoholu a iného rizikového správania. Venovanie sa športu údajne pomáha chrániť mladých ľudí pred tlakom, aby skúšali škodlivé veci. Študenti sú vedení k tomu, aby sa pripojili do tímov – súťažných alebo lokálnych. Ak nie sú súťažné športy pre nich príťažlivé, mohli by si osvojiť aktivity v oblasti „wellness“, napr. jogu, skupinové cvičenia.

Pokračovanie na druhej strane →

VÝSLEDOK UČENIA SA

- Rozpoznať, ktoré správanie prispieva k zdravému a škodlivému životnému štýlu.
- Výber športových a zdraviu prospešných aktivít, ktoré sa hodia k našim záujmom, bavia nás a podporujú pozitívny životný štýl.

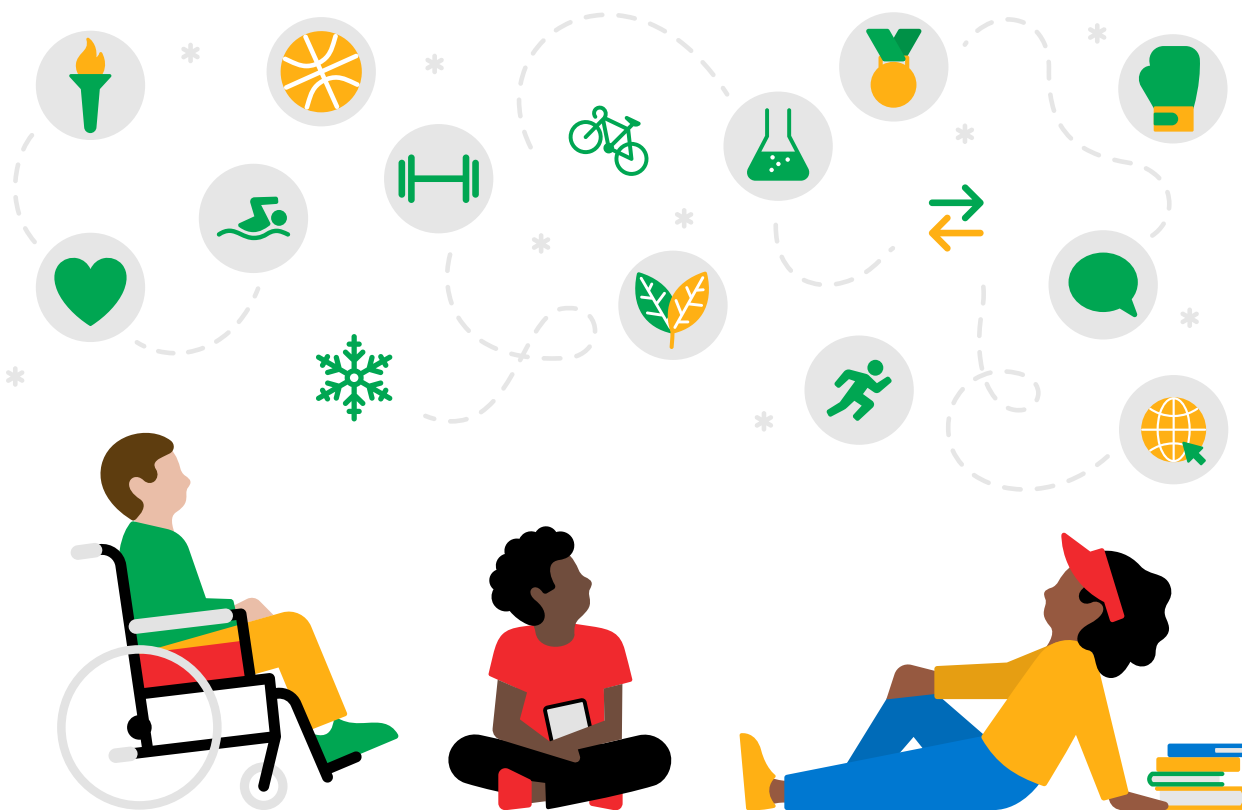
ODPORÚČANÉ UČEBNÉ POSTUPY A ZRUČNOSTI

- Kreativita, spolupráca, riešenie problémov.

ODPORÚČANÉ VYBAVENIE

- Priestor na diskusiu, prístup k športovým a vonkajším vzdelávacím príležitostiam.

➔ Žiť aktívny, vyvážený a zdravý život pokračovanie

ODKAZY

Základy vzdelávania o olympijských hodnotách, Časť 4: Vyučovanie vzdelávacích tém olympizmu, E. Žiť harmonický a vyvážený život – telo, vôľa a myseľ, s. 115.

ĎALŠIE ČÍTANIE

- [Moving Together: Promoting psychological well-being through sport and physical activity](#), digital resource, IFRC & ICSSPE, 2014 (accessed August 2022).
- [Let's Move!](#), digital resource, Obama Whitehouse Archives (accessed August 2022).
- [Your Past is not Your Destiny, Flavio Canto, International Day of Sport for Development & Peace](#), video, IOC.
- [Promoting Quality Physical Education Policy](#), UNESCO, 2020 (accessed August 2022).
- [Active Gaming: The New Paradigm in Children's Physical Activity](#), digital resource, Digital Culture & Education, 2011 (accessed August 2022).
- [Sport for All Play for Life: A Playbook to Get Every Kid in the Game](#), digital resource, Aspen Institute, 2015 (accessed August 2022).
- [Physical Education & Sport at School in Europe](#), website, European Commission, 2013 (accessed August 2022).
- [Health Position Paper](#), digital resource, Association for Physical Education, 2015 (accessed August 2022).
- [Football Resource Kit – Using Football in Child Labour and Prevention Projects](#), digital resource, International Labour Organization (ILO), 2014 (accessed August 2022).
- [Global Action Plan on Physical Activity 2018-2030](#), digital resource, World Health Organization (WHO) (accessed August 2022).

PRÍLOHA

Nasledujúce dokumenty slúžia na doplnenie a podporu niektorých aktivít. Podľa potreby sa dajú vytlačiť a rozmnožiť.

PRACOVNÝ LIST 1: NAJMLADŠÍ ŽIACI VO VEKU 5–8 ROKOV

Prečítajte si text o živote a úspechoch Pierra de Coubertina.

Text 1 – Pierre de Coubertin a olympijské hnutie

Barón Pierre de Coubertin je zakladateľom moderných olympijských hier. Bol to Francúz, narodený 1. januára 1863, ktorý celý život pracoval na začlenení športu do vzdelávania. Inšpiroval sa britským školským systémom a chcel francúzskym deťom poskytnúť jeho športové a charakterové hodnoty. Podarilo sa mu nadviazať cenné spojenectvo s bývalým francúzskym premiérom Julesom Simonom, ktorý mu pomohol v jeho pátraní.

Prečo nazývame olympijské hry modernými? Jednoducho preto, že predtým, ako ich barón de Coubertin oživil, vznikli najskôr v starovekom Grécku pred viac ako 27 storočiami! Tieto staroveké olympijské hry sa organizovali na počesť gréckeho boha Dia a zahŕňali zápasenie, beh, skoky, preteky konských záprahov a iné disciplíny. Zrušil ich v roku 393 n. l. Theodosius I., ktorý ich považoval za urážku kresťanstva, ktoré zaviedol v Ríme o desaťročie skôr.

Staroveké hry sa konali v Olympii v Grécku. To je dôvod, prečo v roku 1896, po inauguračnom olympijskom kongrese,

navrhol usporiadať vôbec prvé vydanie novodobých olympijských hier v Aténach, hlavnom meste Grécka. Nezaobišlo sa to bez niektorých prekážok, napríklad v podobe návrhu gréckeho kráľa Juraja I., aby sa Atény stali trvalým dejiskom všetkých budúcich olympijských hier, proti čomu sa musel Coubertin verejne postaviť a vyhlásiť, že moderné hry majú byť obrazom celosvetového a mierového podujatia spájajúceho všetky krajiny.

Nasledujúce olympijské hry sa konali v Coubertinovom rodnom meste Paríži vo Francúzsku v roku 1900. Až v roku 1915 sa Coubertin rozhodol, pod hrozbou nebezpečenstva 1. svetovej vojny, presťahovať sídlo Medzinárodného olympijského výboru z Paríža do Lausanne v neutrálnom Švajčiarsku.

Keď barón Pierre de Coubertin v roku 1921 oznámil svoj odchod z predsedníctva MOV, naliehal na svojich kolegov, aby chránili ústredný etický princíp olympijského hnutia: „Hry sú celosvetové. Všetci ľudia musia mať právo sa na nich zúčastniť bez diskusií.“

Text 2 – Kvíz

Nájdite chyby v nasledujúcom texte.

Pierre de Coubertin bol španielsky princ. Znovu založil olympijské hry potom, čo ich jeho bratranec pred viac ako 27 storočiami zrušil. Staroveké olympijské hry vznikli v Afrike a zahŕňali beh, tanec a preteky slonov.

Coubertin chcel začleniť šport do vzdelávania, pretože ten v jeho dobe neexistoval. Jeden z ľudí, ktorého požiadal o pomoc, bol Zeus, grécky boh.

Prvé novodobé olympijské hry sa konali v roku 1896 v Aténach a aj ďalšie sa konali v Aténach v roku 1900.

V roku 1914, počas vojny, Coubertin presťahoval MOV do Talianska, ktoré bolo neutrálnou krajinou.

Pierre de Coubertin odišiel do dôchodku v roku 1921 a požiadal svojich kolegov, aby nedovolili nikomu zúčastňovať sa na hrách okrem jeho najlepších priateľov.

PRACOVNÝ LIST 1: NAJSTARŠÍ ŽIACI VO VEKU 15–18 ROKOV

Článok: *Oslava Pierra de Coubertina: francúzskeho génia športu, ktorý založil moderné olympijské hry, 2. septembra 2019, George Hirthler (skrátaná verzia)*

Večer 23. júna 1894, ôsmy a posledný večer medzinárodného olympijského kongresu v Paríži, predniesol barón Pierre de Coubertin svojim kolegom výrečný prípitok za to, že mu pomohli spustiť modernú revolúciu v celosvetovom športe:

“Zdvíham svoj pohár k olympijskej myšlienke, ktorá prešla hmlou vekov ako všemocný slnečný lúč a vrátila sa, aby osvetlila prah 20. storočia so snom radosnej nádeje.”

V tú noc mal 31-ročný barón pocit, že dosiahol nemožné. Podarilo sa mu vzkriesiť legendárny staroveký rituál, ktorý ľudstvo stratilo na viac ako 15 storočí.

Skutočne, v tú noc, keď sa barón stal otcom moderného olympijského hnutia, sa budúcnosť leskla sľubmi. Ale (...) bol by to zúrivy odpor, profesionálna žiarlivosť a nekonečný boj, ktorý by odčerpával jeho financie a vyžiadaval si osobnú daň, čo by rozdrvila väčšinu mužov. Napriek tomu, poháňaný „vnútorným nutkaním“, ktorému nemohol odolať, vytrval, prekonal každú výzvu s neustále sa rozvíjajúcou medzinárodnou skupinou hrdinských kolegov a nakoniec odkázal svetu najväčšiu oslavu ľudskosti.

Očarujúce aristokratické detstvo zničené vojnou

Pierre de Frédy, barón de Coubertin sa narodil v Paríži 1. januára 1863 do sveta šľachtických výsad a prežil očarujúce detstvo. Jeho rodina cestovala medzi svojimi štyrmi domovmi, počas striedania ročných období.

V siedmom roku Pierrovho života rozbila francúzsko-pruská vojna jeho idylické detstvo. Chlapec bol traumatizovaný, keď invázne jednotky vstúpili do Château de Mirville, naplnili Pierrovu kriketovú škatuľu výbušnami a vyhodili do vzduchu neďaleký železničný viadukt spájajúci Le Havre s Parížom. Vojna zvrhla Druhé impérium a dala vznik Tretej republiky. Paríž bol posiaty tlejúcimi ruinami. Rodinný dom na ulici Oudinot bol ušetrený, ale vojna a hrôzy zanechali na chlapcovej psychike jazvy. Ako Pierre pripomenul vo svojich Spomienkach na mladosť, stiahol sa do svojej izby a veľkú časť nasledujúcich dvoch rokov strávil vytváraním imaginárnej krajiny a hlavného mesta – Chorvátskeho kráľovstva – ríše fantázie, kde obnovil poriadok a predstavil si lepší svet, ktorý mal prísť. Pierre sa ukázal ako skvelý študent, fascinovaný klasickým svetom starovekých Grékov a Rimanov.

Snaha zaviesť šport do francúzskeho vzdelávania

Zatiaľ čo jeho rodičia boli až do konca bourbonskí rojalisti, túžiaci po návrate

exilového panovníka, mladý Pierre si vypestoval „divokú vášeň pre Francúzsko“, ohnivé vlastenectvo spojené s Treťou republikou a právami človeka – sloboda, rovnosť, bratstvo. Ako mnoho mladých aristokratov, aj Pierre videl budúcnosť – demokratickú a rovnostársku – a spojil sa s ešte len začínajúcou francúzskou vládou, aby bol jej súčasťou.

Obrátil sa chrbtom k plánom svojej rodiny na kariéru v cirkvi, armáde alebo práve a namiesto toho našiel svoje povolanie v snahe reformovať francúzske školstvo. Na prvej zo siedmich ciest do Anglicka za štúdiom na vysokých školách a univerzitách mal víziu v Rugby, kde legendárny riaditeľ Thomas Arnold prvýkrát predstavil šport na britských školách pred 50 rokmi. Podľa Arnoldovho vzoru chcel zbúrať múry francúzskeho vzdelávania, aby oslobodil študentov na ihriskách – privilégium, ktoré nikdy nemali – importovaním britských športov a ich hodnôt budovania charakteru pre francúzsku mládež.

Coubertin niekoľko rokov navštevoval École des Sciences Politiques a stretával sa s poprednými francúzskymi intelektuálmi. Hoci mal v tom čase len 24 rokov, Pierreovi sa podarilo nadviazať spojenectvo so Simonom (73), bývalým francúzskym premiérom, ktorý napriek tomu, že bol veľmi žiadaný, okamžite prijal barónove myšlienky. Prostredníctvom Simona získal Pierre prístup k mocným v politike a na akademickej pôde.

Pokračovanie na ďalšej strane ➔

Zrodenie hnutia priateľstva a mieru prostredníctvom športu

V roku 1889 odišiel barón na prvú z dvoch ciest do USA s oficiálnou misiou francúzskeho ministerstva pre verejné vzdelávanie. Za štyri mesiace navštívil dve desiatky vysokých škôl a univerzít a zhromaždil údaje, aby dokázal, že Arnoldova vízia športu už medzinárodne prekvitá.

V roku 1890 pozval Coubertina William Penny Brookes, aby bol svedkom olympijských hier Wenlock v Anglicku, ktoré sa prvýkrát konali v roku 1850. Coubertinova vízia sa rozvinula a uznal, že olympijské hry by mohli pomôcť spopularizovať šport na miestnej úrovni a zároveň zjednotiť svet v priateľstve a mieri.

Jeho obecenstvo sa smialo a jeho návrh vädol pod tlakom neúspechu, ale barón sa nedal odradiť. O rok a pol neskôr, 16. júna 1894, na otvorení olympijského kongresu vo Veľkej sále Sorbonny, sa olympijské hry znovu zrodili. Medzi 2000 zhromaždenými sa za jeho vec postavili vodcovia mierového hnutia.

Atény 1896 a boj o ovládnutie hier

Sotva sa oslava skončila, boje sa obnovili. Zatiaľ čo grécky kráľ Juraj I. poslal Kongresu blahoprajný telegram, grécky premiér poslal správu, že Grécko je na mizine a nemôže si túto poctu dovoliť. V novembri toho roku strávil barón dva týždne v Aténach v herkulovskom úsilí zachrániť svoje embryonálne olympijské hry pred politickou katastrofou.

Olympijské hry v Aténach v roku 1896 prekonal očakávania všetkých, no pre baróna a jeho vznikajúci Medzinárodný olympijský výbor predstavovali ponížujúce výzvy. V meste so 100 000 obyvateľmi prilákal otvárací ceremoniál 120 000 ľudí – 70 000 na lesklých bielych mramorových sedadlách obnoveného Panathénajského štadióna a ďalších 50 000 na svahoch týčiacich sa za jeho múrmi. V piaty deň hier sa staroveká história a moderný

šport spojili v magickú alchýmiu, keď Spiridon Louis, grécky farmár bežiaci v tradičnej fustanele, vyhral maratón a vzkriesil helénske duchov. Bol to vrcholný moment hier, ktorý naplnil Grékov nesmiernou nacionalistickou hrdosťou, ale nenechal priestor na prejav uznania ich francúzskemu renovátorovi alebo jeho kolegom.

Barón, ktorý bol počas hier odsunutý nabok a odmietal akékoľvek verejné uznanie, napokon vystúpil verejne, aby sa postavil proti kráľovmu návrhu, aby sa Atény stali trvalým domovom všetkých budúcich olympijských hier.

Od katastrofy k sláve - od Paríža 1900 do Štokholmu 1912

Po opätovnom potvrdení svojej kontroly prostredníctvom Olympijského kongresu v Le Havre v roku 1897 - bez účasti Grékov - barón očakával, že jeho rodné mesto obnoví poriadok na druhých olympijských hrách, ktoré boli naplánované ako športový festival uprostred svetovej výstavy v Paríži v roku 1900. Nanešťastie sa Coubertin opäť ocitol na vedľajšej koľaji Alfreda Picarda, všemocného komisára výstavy, ktorý sa netajil svojou nechutou k športu. Bez zdrojov alebo personálu potrebných na usporiadanie súťaží sa logistické operácie zrútili a len málo športových podujatí bolo dokonca označených ako olympijské.

Podobne ako hry v Paríži, aj olympijské hry v roku 1904 v St. Louis boli sprievodným podujatím inej svetovej výstavy. Barón sa na nich nezúčastnil. Málokto v tom čase vedel, že Barónov osobný život je pohltený traumou. Zamlčal totiž, že jeho syn Jacques utrpel v detstve mozgovú príhodu, ktorá ho mentálne postihla na celý život. Narodenie dcéry Renée v roku 1901 na istý čas obnovilo nádeje rodiny, ale stres a napätie barónku prinútili udusiť svoju dcéru nadmernou pozornosťou - v dôsledku čoho aj ich druhé dieťa trpelo určitým stupňom emocionálnej nestability počas svojho života.

Pokračovanie na ďalšej strane →

Barón sa stoicky vrátil do práce a nasmeroval hry v roku 1908 do Ríma v nádeji, že usporiada oslavu zodpovedajúcu jeho vízií olympijskej slávy. Nebolo mu to však súdené. 5. apríla 1906 vybuchla sopka Vezuv, čo v Taliansku spôsobilo celoštátnu núdzovú situáciu, ktorá odčerpala financie na hry. Všetko sa zdalo stratené, až kým Angličania nezasiahli, aby zachránili olympijské hnutie a za menej ako dva roky zorganizovali skvelé hry. V Štokholme v roku 1912 sa olympijské hry konečne posunuli ku Coubertinovej koncepcii spojenia športu a kultúry.

Ďalšie povojnové vzkriesenie a nacistická trauma

Keď v roku 1914 Francúzsko zachvátilo nepriateľstvo prvej svetovej vojny, barón sa rozhodol presunúť sídlo MOV z Paríža do Lausanne v neutrálnom Švajčiarsku. Berlínske hry v roku 1916 museli byť zrušené, čo zanechalo Coubertinovo hnutie s neistou budúcnosťou.

Necelý mesiac po podpísaní prímeria v roku 1918 barón vydal obežník, v ktorom oznámil, že hry sa budú konať v Antverpách v roku 1920. Francúzska športová komunita protestovala proti výberu Antverp v neprospech Paríža a požadovala, aby Liga národov prevzala olympijské hnutie. Barón držal kurz a podarilo sa mu znovu vzkriesiť moderné olympijské hry. V roku 1921 prekvapil svojich oponentov a priateľov vydaním verejného listu, v ktorom oznámil svoj odchod do dôchodku, vymenovaním Výkonného výboru, ktorý prevzal každodenné riadenie olympijského hnutia a požiadal svojich kolegov, aby splnili jeho poslednú žiadosť – a prideliť olympijské hry v roku 1924 Parížu. [To] by boli posledné olympijské hry, na ktoré Coubertin dohliadal.

Keďže mal pocit, že jeho práca je stále nedokončená, oznámil, že sa vráti k reformám školstva, o ktoré sa usiloval posledných 40 rokov. Verný svojmu slovu, barón čoskoro založil Úniu všeobecnej pedagogiky a Medzinárodnú kanceláriu športovej pedagogiky, aby

preniesol vzdelávanie dospelých a šport do robotníckej triedy. Ani jedna z iniciatív nebola úspešná, no obe sú dôkazom toho, že Coubertinov vzletný idealizmus neutíchal.

Na olympijských hrách sa už nikdy nezúčastnil, ale z diaľky sledoval, ako Amsterdam 1928 a Los Angeles 1932 pozdvihli jeho celosvetový festival do nových výšin.

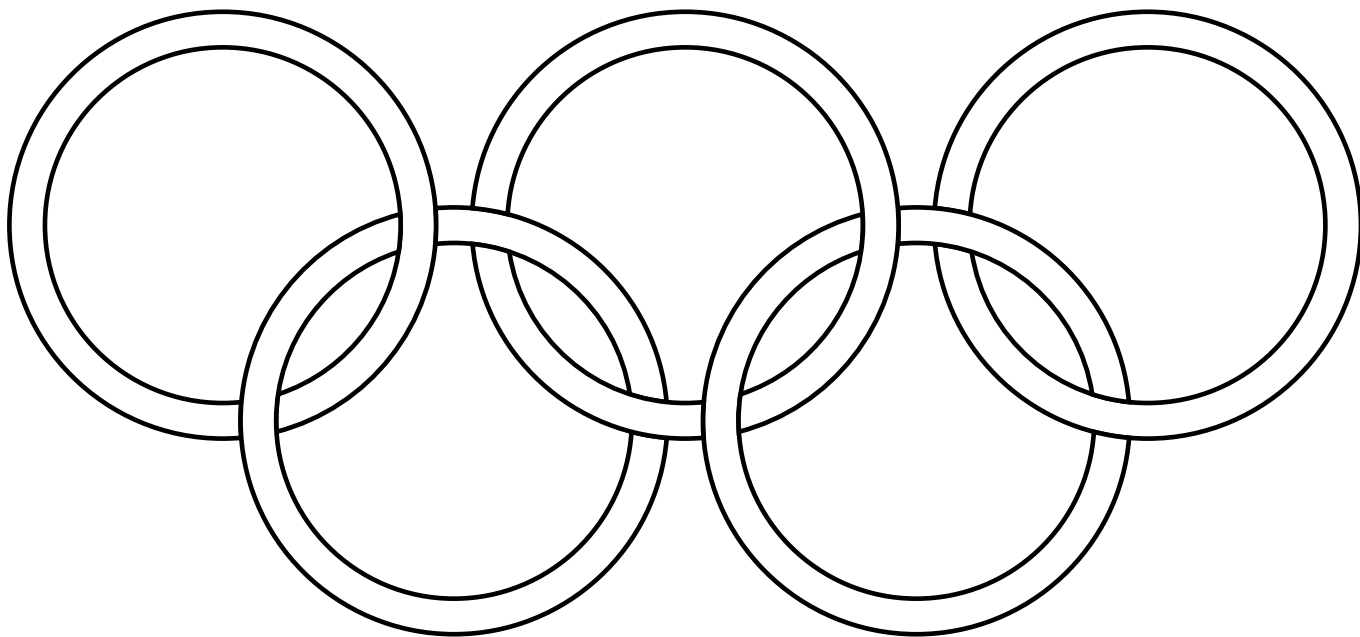
Veľkosť človeka

2. septembra 1937, keď vojnové nepriateľstvo stúpalo, Pierre de Coubertin skolaboval a zomrel sám na svojej každodennej prechádzke v parku La Grange v Ženeve. Pred niekoľkými rokmi sa potichu odlúčil od svojej manželky a rodiny a hoci predstieral, že sa stretol s novinármi, ktorí zavolali do Mon Repos v Lausanne, žil život v temnote v penzióne v Ženeve, takmer bez peňazí a plný strachu o budúcnosť svojej rodiny. Zatiaľ čo Francúzi, Švajčiari a Gréci mu v marci 1938 postavili pomníky – na základe jeho poslednej vôle – Gréci pochovali jeho srdce do stípa, ktorý postavili na jeho počesť v starovekej Olympii. Takmer všetky spomienky na muža boli pochované v roku bližšie sa 2. svetovej vojny.

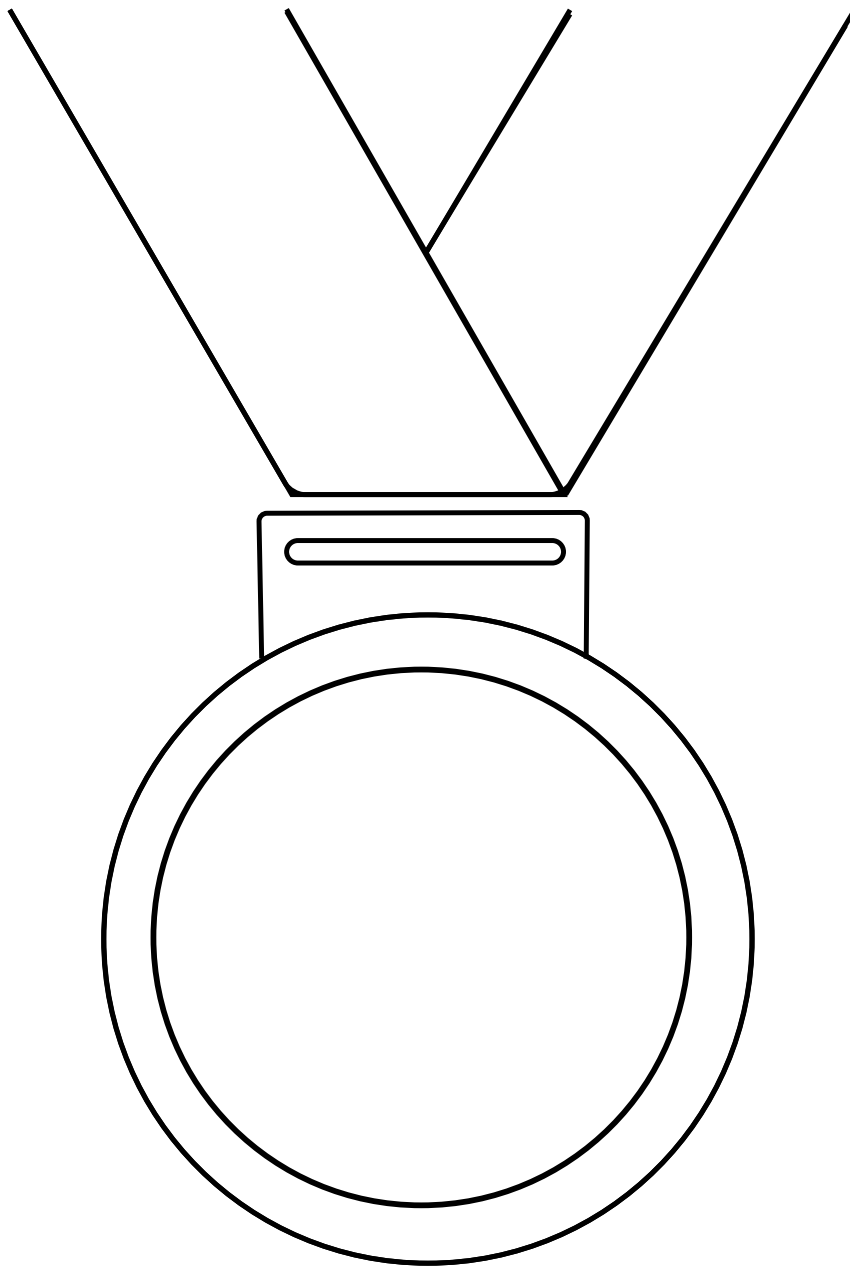
Bol vysoký iba 161 cm, no jeho úspechy ho v každom meradle právom označujú za obra minulého storočia. Ako vizionársky priekopník bol medzi prvými, ktorí videli medzinárodnú priťažlivosť moderného športu – a prvý, kto videl možnosti jeho využitia na sociálne a vzdelávacie účely.

Odkaz: [Celebrating Pierre de Coubertin: the French genius of sport who founded the modern Olympic Games](#), digital resource, IOC, 2019

PRACOVNÝ LIST 2: VEK 5 - 8 ROKOV

PRACOVNÝ LIST 9: VEK 5 - 8 ROKOV

PRACOVNÝ LIST 11: STARŠÍ ŽIACI VO VEKU 12–14 ROKOV

Príbehy o prímerí

Prečítajte si nasledujúce príbehy o slávnych a nečakaných prímeriach.

1. 1914 – VIANOČNÉ PRÍMERIE: MÝTUS ALEBO SKUTOČNOSŤ?

24. decembra 1914 boli Angličania a Nemci vo vojne. Vybuďovali zákopy naprieč krajinou dlhé celé kilometre. Medzi nemeckými a britskými zákopmi bolo územie, na ktoré nikto nevkročil, pokryté ostnatým drôtom a nazývané zem nikoho. Na vianočný štedrý večer sa však stalo niečo neuveriteľné. V oboch zákopoch Briti a Nemci oslavovali Vianoce s malou nádejou a dobrou náladou, ktorá im ešte zostala, spievali si koledy a rozprávali príbehy. Obe strany počuli hlasy svojich nepriateľov, ktorí sa smejú a oslavujú nad zákopmi. Na druhý deň skoro ráno sa niekoľko nemeckých vojakov vynorilo zo svojich zákopov a kričali „Veselé Vianoce“ a iné sviatočné pozdravy. Po chvíli pochybností sa Angličania opatrne vytiahli z vlastných zákopov a niekoľko stoviek mužov z oboch táborov sa zhromaždilo v krajine nikoho oddeľujúcej dva fronty. Vymieňali si cigarety a jedlo a legenda hovorí, že dokonca hrali futbal (s nápadom na futbal údajne prišli vojaci z nemeckej strany). Po tomto zvláštnom a jedinečnom zhromaždení prišli rozkazy zhora z oboch strán, aby sa okamžite vrátili do svojich zákopov a zastavili prímerie. Počas prvej svetovej vojny sa tento druh prímeria už nikdy nezopakoval.

Zdroj: Lafon, Alexandre: Christmas Truce, in: 1914-1918-online. International Encyclopedia of the First World War, ed. by Ute Daniel, Peter Gatrell, Oliver Janz, Heather Jones, Jennifer Keene, Alan Kramer, and Bill Nasson, issued by Freie Universität Berlin, Berlin 2015-10-26. DOI: 10.15463/ie1418.10750

2. 1944 - AMERICKÉ A NEMECKÉ VOJENSKÉ JEDNOTKY SA DELIA O VEČERU

Na Vianoce roku 1944 tri americké jednotky stratili cestu v Ardenskom lese. Kráčajúc celé dni, nakoniec narazili na malú chatku v lese. Prívitala ich nemecká pani, ktorá sa nad nimi zľutovala a ponúkla im večeru. O chvíľu sa ozvalo ďalšie klopanie na dvere. Keď žena otvorila, objavila štyroch nemeckých vojakov, ktorí vyzerali rovnako otrhaní a hladní ako Američania. Pozvala ich, aby sa podelili o jej jedlo, varujúc všetkých mužov, že v jej dome sa nebude strieľať ani bojovať. Všetky zbrane boli ponechané vonku a nepriatelia sa spoločne delili o vianočné jedlo. Nasledujúce ráno Nemci ukázali Američanom najlepšiu cestu späť k ich líniam a prímerie sa skončilo.

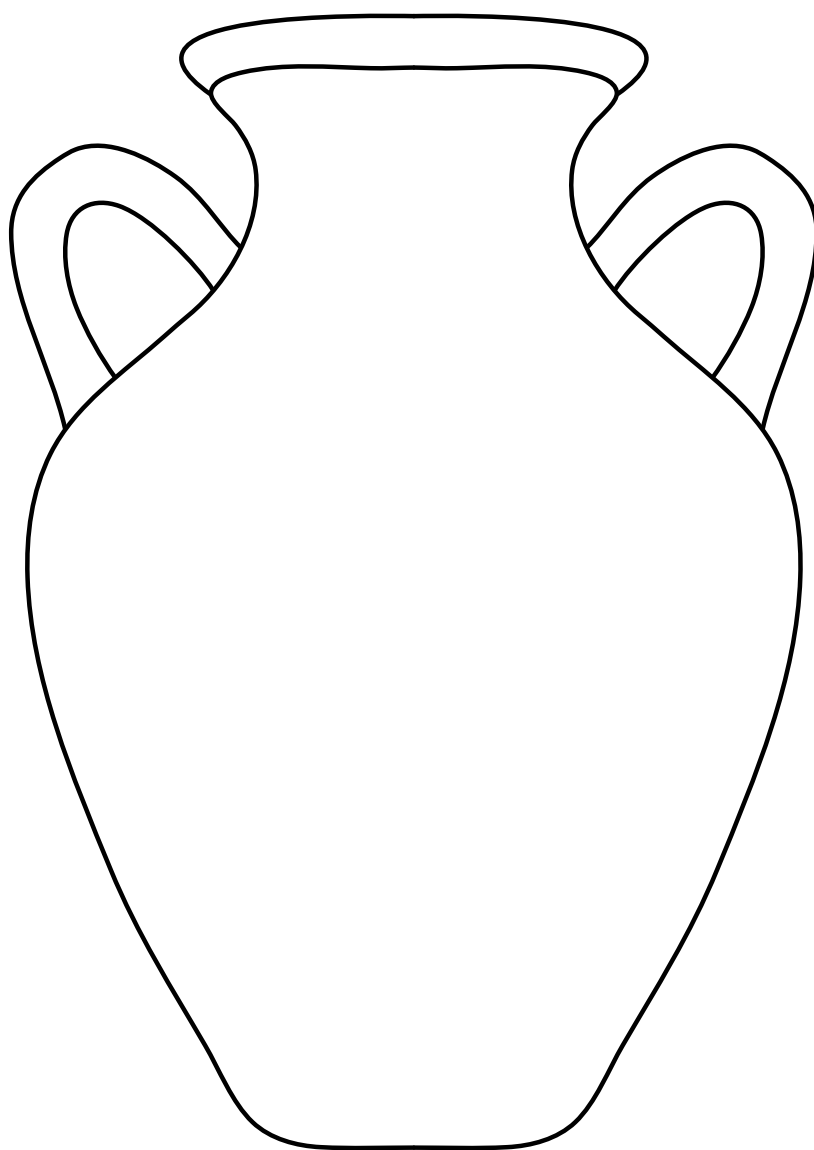
Odkaz: [Christmas Eve 1944: a brief moment of peace on the battlefield](#), American Battle Monuments Commission, (accessed October 2022)

3. 2000 – OLYMPIJSKÉ HRY V SYDNEY

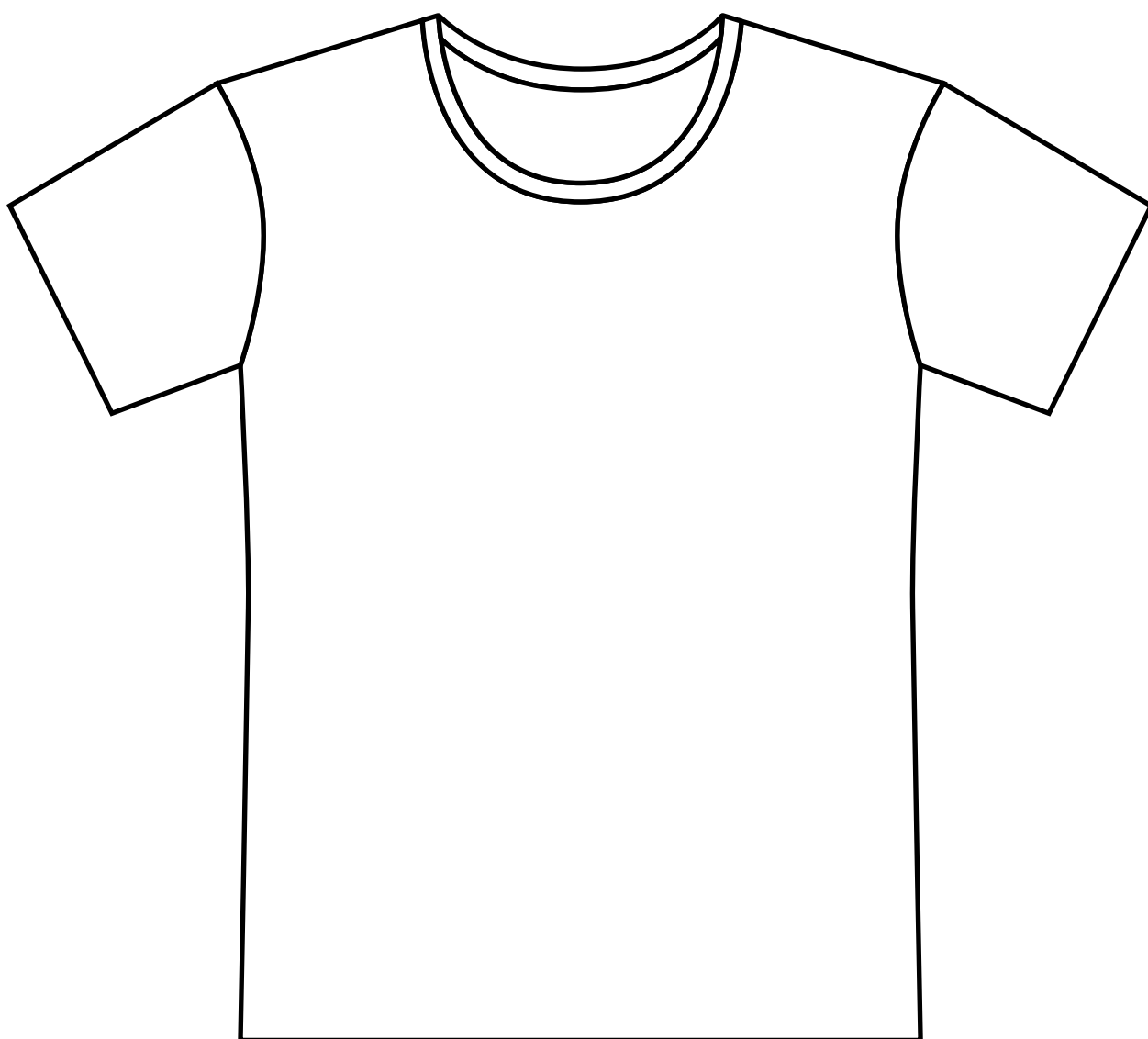
Počas otváracieho ceremoniálu olympijských hier sa odohrala pamätná udalosť, keď na štadión spoločne vošli delegácie Severnej a Južnej Kórey, pričom držali v ruke len jednu vlajku Kórejského polostrova.

Odkaz: [Factsheet on “The North and South Korean Olympic Participation Meeting”](#), IOC, 2018

PRACOVNÝ LIST 14: NAJMLADŠÍ ŽIACI VO VEKU 5-8 ROKOV

PRACOVNÝ LIST 15: MLADŠÍ ŽIACI VO VEKU 9-11 ROKOV

SLOVNÍK POJMOV

Nižšie uvedené termíny slúžia na rozšírenie vašej vedomostnej základne, ale nemusia byť nevyhnutne súčasťou obsahu tohto materiálu. Tento slovník pojmov je určený na všeobecné použitie.

- **BLOGY:** Študenti s prístupom na internet môžu písať o svojich skúsenostiach s programom OVEP, a potom ich uverejňovať online. Blog je ako denník alebo zápisník a môže sa v ňom využiť akýkoľvek štýl písania, ktorý podľa vás zodpovedá vášmu účelu. Možno budete chcieť písať presvedčivo, vyjadrovať svoje názory alebo oslavovať úspechy iných. Môže to byť čokoľvek, čo chcete. Niektoré blogy sú písané pre publikum sledovateľov, zatiaľ čo iné môžu byť len pre radosť z osobného vyjadrenia. Na internete je k dispozícii množstvo zdrojov blogov, ktoré možno ľahko nájsť pomocou vyhľadávačov.
- **ČETOVACIE MIESTNOSTI:** Mnohé z aktivít programu OVEP sú navrhnuté tak, aby získavali a rozvíjali myšlienky študentov. Digitálne diskusné miestnosti by mohli byť vhodnými fórami na spoluprácu so študentmi v iných častiach sveta. Napriek veľkému potenciálu diskusných miestností ako vyučovacej metódy je potrebné, aby sa využívala so zdravým odborným úsudkom, pretože sa z nej môže stať platforma na vyjadrovanie nevhodného obsahu. Pedagógom sa odporúča, aby sa poradili so svojimi IT oddeleniami.
- **DENNÍKY:** Študenti sa vyzývajú k tomu, aby si viedli denník o tom, ako prechádzajú týmito aktivitami programu OVEP. Môžu v ňom byť zaznamenané ich myšlienky a sformulované ich nápady na témy, ktoré si vyžadujú diskusiu a názor. Môže sa z nich stať archív študentovho rozvíjajúceho zmyslu pre charakter.
- **DISKUSNÉ ZRUČNOSTI:** Mnohé zručnosti sa rozvíjajú prostredníctvom diskusií ako pedagogického postupu. Nasledovné zručnosti je možné rozvinúť prostredníctvom správnych diskusných postupov: verbálna komunikácia, efektívne počúvanie, kritické myslenie a sebadôvera.
- **DIVADELNÉ FÓRUM:** Jedným z veľkých prínosov starovekého Grécka – spolu s olympijskými hrami – bolo aj divadlo. Bolo vnímané ako účinný prostriedok prezentácie myšlienok, zdieľania nápadov a inšpirácie k novým spôsobom nazerania na problémy. V niektorých aktivitách programu OVEP sa divadlo používa na oživenie problematiky týkajúcej sa olympizmu a ponúka študentom zábavný spôsob, ako si vytvoriť vzťah k jeho obsahu.
- **KARTIČKY S ÚLOHAMI:** Pedagógovia zapisujú na kartičky úlohy, ktoré popisujú alebo podporujú aktivity programu OVEP. Tieto kartičky je možné rozdeliť do skupín a použiť ich na otázky alebo objasnenie porozumenia.
- **KOMUNIKAČNÉ SCHOPNOSTI:** Mnohé z aktivít programu OVEP rozvíjajú komunikačné zručnosti študentov. Písomnou formou majú možnosť kreatívne vyjadriť svoje názory prostredníctvom príbehov, písania článkov a rozhovorov. Môžu tiež rozvíjať svoje metódy osobného vyjadrovania prostredníctvom pohybu, drámy a hovoreného slova (ako sú monológy alebo dialógy). V rámci aktivít programu OVEP sa cenia myšlienky a príspevky všetkých študentov, bez ohľadu na ich schopnosti a mnohé z odporúčaných vyučovacích metód sú navrhnuté tak, aby umožnili rovnosť každého názoru počas debát a diskusií.
- **KONŠTRUKTIVIZMUS:** Podľa tejto filozofie vzdelávania sa študenti učia najefektívnejšie vtedy, keď zažívajú obsah učenia v praxi na vlastnej skúsenosti a nie iba pasívnou interakciou s obsahom. Mnohé z aktivít programu OVEP podnecujú študentov, aby rozvíjali svoje myslenie a chápanie hodnôt pomocou konštruktivizmu, namiesto toho, aby len sedeli v triede a boli vyučovaní.
- **KREATIVITA:** Patrí ku kľúčovým vzdelávacím kompetenciám 21. storočia. Študenti sú povzbudzovaní k tomu, aby vniesli do problémov a vyjadrovacích prostriedkov svoje vlastné nápady.
- **KRITICKÉ MYSLENIE:** Kritické myslenie nie je samostatnou zručnosťou, ale ide skôr o súbor rôznych myšlienkových procesov: analýzu informácií, ich syntézu do nejakého osobného významu a vytváranie si úsudkov o týchto nových informáciách. Toto je dôležitá zručnosť v rámci programu OVEP, pretože pomáha študentovi rozvíjať ich vlastné porozumenie namiesto toho, aby ho iba pasívne preberali od pedagóga.
- **LITERÁRNE KRUIHY:** Ide o skvelý spôsob ako zbierať nápady študentov o témach v rámci programu OVEP. Študenti sú umiestnení do malých skupín (alebo si skupinu vyberajú). Dostanú text, ktorý si prečítajú, a potom diskutujú o jeho obsahu. Späťne potom môžu informovať vo väčšej skupine o rozhovoroch a názoroch, ktoré boli vyjadrené. Tieto literárne kruhy možno použiť na štúdium kníh, ako aj kratších textov.
- **MAPOVANIE KONCEPTOV:** Táto technika vyžaduje od študentov, aby identifikovali vzťahy medzi myšlienkami a témami, a potom ich vyjadrili vizuálnym spôsobom. Príklad: Olympizmus sa spája s olympijskými vzdelávacími témami, ktoré sa spájajú s radosťou z úsilia, čo sa zase spája s aspektom športu. Tento postup uvažovania pomáha študentom zaraďovať veľké množstvo informácií do kategórií, ktoré je možné následne analyzovať (alebo použiť akýmkoľvek spôsobom, ktorý si projekt alebo zadanie vyžaduje).
- **METAKOGNÍCIA:** Je to technika, pri ktorej sú študenti vyzývaní, aby analyzovali svoj myšlienkový proces a pýtali sa: Čo mi to hovorí? Prejavuje sa v mojom myslení zaujatosť alebo hĺbka? Nabáda ma to k ďalším otázkam, aby som získal lepšie pochopenie? Táto metóda je najvhodnejšia pre pokročilých mysliteľov, nie pre tých, ktorí sú ešte na úrovni konkrétneho sekvenčného myslenia (t.j. malé deti).
- **MONITOROVANIE A VYHODNOCOVANIE:** Monitorovanie programu prebieha priebežne a zahŕňa kontrolu s účastníkmi, ich rodinami a lektormi, aby bolo možné zbierať spätnú väzbu na priebežné zlepšovanie programu. Vyhodnocovanie je komplexný prístup k údajom (t.j. kvantitatívnym, kvalitatívnym), ktorý sa používa s cieľom určiť, či program splnil svoje ciele a zámery a poskytnúť účastníkom spätnú väzbu.

- **OBČIANSKA GRAMOTNOSŤ:** Cieľom je pochopiť, ako sa jednotlivec môže zapojiť do komunity (miestnej, globálnej) s úmyslom posilniť spoločnosť.
- **OKRÚHLY STÔL:** Pri tomto postupe pedagóg napíše otázku (alebo niekoľko otázok) na kúsok papiera. Študenti píšú odpovede alebo navrhujú nápady, a potom papier odovzdávajú ďalšiemu členovi skupiny. Je to užitočný spôsob vytvárania nápadov, ale zároveň je to pre pedagóga aj prostriedok na posúdenie úrovne porozumenia skupiny.
- **OTÁZKA A ODPOVEĎ:** Táto metóda čerpá zo zručnosti pedagóga klásť otázky, ktoré skúmajú mieru porozumenia študentov, ktorým potom kladie ďalšie otázky vychádzajúce z ich odpovedí. Tento prístup ponúka študentom príležitosť vyjadriť predpoklady a argumenty, ktoré sú potom podrobené kritickému prístupu zameranému na ich presvedčivosť alebo presnosť.
- **PANELOVÁ DISKUSIA:** Zvolí sa moderátor (pedagóg alebo študent), ktorý predloží otázky skupine ľudí (možno študentom alebo odborníkom). Formát odpovedí v rámci panelovej diskusie sa môže líšiť. Moderátor môže osloviť s problémom konkrétneho člena panelovej diskusie alebo položiť rovnaké otázky všetkým členom. Po uplynutí stanoveného času na zodpovedanie otázky (bez prerušenia) môžu ostatní členovia panelu komentovať odpovede.
- **PORTFÓLIÁ:** Portfólio je depozitárom procesu učenia sa študentov. Môže to byť fyzický dokument – zakladač, kartotéka – alebo digitálna schránka, do ktorej možno uložiť rôzne médiá. Študent si týmto spôsobom zhromažďuje prácu, ktorá odhaľuje jeho vedomosti, pokrok, ale tiež jeho silné a slabé stránky. Prezzi/PowerPoint: Na pestrú prezentáciu nápadov spojených s aktivitami programu OVEP je možné použiť množstvo digitálnych nástrojov.
- **PRÁCA OD KONCA:** Ide o jedinečný vyučovacý postup, pri ktorom študenti začínajú svoju prácu od konca. Študenti potom musia určiť kroky, ktoré predchádzali dosiahnutiu konečného bodu.
- **PRÍPADOVÁ ŠTÚDIA:** Študenti sa môžu rozhodnúť pokračovať v podrobnom, cielenom štúdiu konkrétneho aspektu programu OVEP. Spôsob, ako prezentujú to, čo sa naučili – v súlade s osobným prístupom – by si mali študenti rozhodnúť sami.
- **PRISPŮSOBOVANIE:** Táto metodika čerpá zo vzdelávacích kompetencií 21. storočia (kreativita, spolupráca, komunikačné zručnosti, riešenie problémov) a umožňuje študentovi navrhnúť si učenie podľa svojich záujmov a preferovaných štýlov učenia. Študenti si potom môžu vybrať, ako vyjadria to, čo sa naučili, čiže si ho v podstate prispôbia.
- **PÝTANIE SA:** Môže prebiehať buď individuálne alebo v rámci spolupráce, pričom tento proces vedie študentov k tomu, aby boli svojimi vlastnými prieskumníkmi vedomostí a porozumenia. To sa dá dosiahnuť niekoľkými spôsobmi:
 - Riadené kladenie otázok :** Učiteľ položí otázku, študenti si potom vyberú postup výskumu, a potom prezentujú svoje zistenia.
 - Štruktúrované kladenie otázok :** Učiteľ položí otázku a očakáva konkrétne výsledky výskumu. Kľúčovým aspektom tohto prístupu je, aby si študenti rozvinuli analytické a reflektívne myslenie.
 - Kladenie otvorených otázok :** Študenti si sami vyberú otázku, postupy výskumu a metódy prezentácie svojich výsledkov a objavov.
- **REFLEXÍVNE DENNÍKY:** Používajú sa na to, aby si študent zapísal svoje myšlienky (v priebehu času) k nejakej otázke. Napríklad: Pedagóg môže položiť otázku „Môže program OVEP zmeniť charakter študenta?“ Keďže sa študent zúčastňuje na aktivitách programu OVEP, bude vedieť zapísať do denníka svoju reakciu na túto otázku
- **RIADENÉ ČI USMERŇOVANÉ ČÍTANIE/DISKUSIA/MYSLENIE/PÍSANIE:** Pedagóg môže využiť program OVEP a doplnkové materiály – články, knihy, blogy, webové stránky – aby pomohol študentom pochopiť nastolené otázky. Pri riadenom čítaní môže pedagóg požiadať študenta, aby vyslovil predpoklady („Čo si myslíte, že by sa mohlo stať, keby...?“), použiť podnety na podnietenie hlbšieho uvažovania, pomôcť študentovi pri porovnávaní, nachádzať podobnosti a všimáť si rozdiely.
- **RIEŠENIE PROBLÉMOV:** Schopnosť nájsť riešenia v rôznych situáciách. Niektoré riešenia problémov sú lepšie ako iné a mladí ľudia by mali pri hľadaní optimálnych riešení uvažovať kriticky a zväžiť spoluprácu s ostatnými.
- **ROZPRÁVANIE PRÍBEHOV:** Pedagogický postup používaný ako účinný nástroj na sprostredkovanie témy alebo konceptu študentom. Task cards: Pedagógovia zapisujú na kartičky úlohy, ktoré popisujú alebo podporujú aktivity programu OVEP. Tieto kartičky je možné rozdeliť do skupín a použiť ich na otázky alebo objasnenie porozumenia.
- **SOKRATOVSKÉ KLADENIE OTÁZOK:** Tento staroveký postup, inšpirovaný učením gréckeho filozofa Sokrata, vedie pedagóg, ktorý vyzýva študentov, aby sponchybovali svoje chápanie a obhajovali svoje názory.
- **SPOLUPRÁCA:** Ide o jednu zo vzdelávacích kompetencií 21. storočia a je dôležitou technikou pre výučbu mnohých aktivít v rámci programu OVEP. Študenti sú vyzývaní nielen k tomu, aby navzájom spolu „vychádzali“, ale aby pri spoločnej práci na projektoch a úlohách hľadali a vážili si nápady iných.

- **UČENIE SA POMOCOU KOLOTOČA:** Ide o brainstormingovú aktivitu. Pedagóg položí otázku – môže mať niekoľko častí – a napíše ju na niekoľko listov papiera. Tie sú prilepené na stenu. Žiaci prechádzajú od jedného papiera k druhému. Zamyslia sa nad otázkou na papieri, uvažujú, a potom zapíšu svoje odpovede. Potom prejdú k ďalšiemu papieru. Na konci sa papiere zvesia a v odpovediach sa hľadajú vzorce a diskusné body atď. Táto metóda dokáže aktivovať predchádzajúce vedomosti študenta a podnietiť ho k novým otázkam. Umožňuje tiež menej sebavedomým a menej výrečným členom skupiny, aby prispeli svojimi myšlienkami.
- **UČENIE SA POMOCOU SKLADAČKY:** Pri tejto metóde sú študenti rozdelení do skupín a študujú inú časť jedného problému. Potom sa zhromaždia, podedia sa o svoje nápady a zostavia riešenie problému. Je to účinná metóda na podporu spolupráce. Ak v skladačke vytýča jeden diel – rovnako ako v skladačke puzzle – nebude to fungovať. Časti skladačky musia do seba zapadať.
- **UVAŽOVANIE:** Akt spätného zamyslenia sa nad nadobudnutou skúsenosťou za účelom zlepšenia výučby alebo výsledkov aktivity alebo hodiny.
- **VIRTUÁLNE VZDELÁVANIE:** Študenti, ktorí majú prístup k informačným a komunikačným technológiám (známym ako IKT), môžu tieto zdroje využiť na tvorivé využitie mnohých aktivít navrhovaných v rámci programu OVEP. Svoje nápady môžu zdieľať prostredníctvom videokonferencií, podcastov, čítovacích miestností alebo sociálnych médií.
- **VLOGY:** Technologická gramotnosť študentov poskytuje mnoho jedinečných spôsobov, ako ukázať svojim pedagógom, čo sa naučili. Vlogy sú video ekvivalentom blogov. Študenti si môžu nahráť rozhovor medzi sebou alebo nahráť monológ, a potom ho nahráť na webovú stránku alebo hostingovú stránku. Táto metóda ponúka študentom veľký potenciál.
- **VSTUPNÉ KARTIČKY:** Na začiatku hodiny alebo lekcie sú študenti vyzvaní, aby si napísali svoje otázky k danej téme na malú kartičku. Konkrétne napíšu to, čo vedia a chcú vedieť. Pedagóg a študent sa môžu potom na tieto kartičky odvolávať v rámci celej hodiny ako pripomienku toho, na čo sa treba pri práci zamerať a aké otázky zodpovedať.
- **VÝSTUPNÉ KARTIČKY:** Súvisia so vstupnými kartičkami. Na záver lekcie si študent zapíše veci, ktoré sa naučil, spolu s oblasťami, ktoré sú zaujímavé pre ďalšie štúdium a akýmkoľvek otázkami alebo výzvami, ktorým čelil.
- **VÝUKA MEDZI ROVESNÍKMI:** Výskumy opakovane dokázali, že ak sa študentom umožní, aby sa učili navzájom, má to zásadný vplyv na úspešnosť učenia sa študenta aj učiteľa. Obzvlášť účinný je tento postup v prípade študentov, ktorí považujú daný materiál

za náročný. Keď majú študenti učiteľa, ktorý k nim pristupuje ako ich rovesník, výrazne im to pomáha pri nadviazovaní vzťahu s materiálom aj so svojimi rovesníkmi.

- **VZDELÁVANIE NA ZÁKLADE PROJEKTOV (VNZP):** Študenti sú vyzvaní k tomu, aby si vybrali otázku, ktorá bude usmerňovať ich proces učenia sa počas určenej dĺžky zadania alebo projektu. OVEP a VNZP sa k sebe prirodzene hodia, pretože študenti si môžu vybrať jednu alebo viac vzdelávacích tém, a potom preskúmať aspekty zodpovedajúce ich záujmom. Prístup VNZP umožňuje študentom vybrať si, ako budú prezentovať to, čo sa naučili.
- **ZÁŽITKOVÉ VZDELÁVANIE:** Pri tejto metóde dostávajú študenti za úlohu realizovať aktivity, pri ktorých sa sila a vplyv lekcie najlepšie dosiahne „praxou“. V pracovnom liste č. 19 o paralympijských hrách sa cvičenia najlepšie „vyučujú“ prostredníctvom hrania hier a nie premýšľaním o nich.
- **ZDIELANIE V KRuhu:** Pri tejto učebnej metóde žiaci vytvoria kruh a dostanú jeden problém, na ktorom majú pracovať. Každý v kruhu premýšľa o probléme – zvyčajne ide o otázku s otvoreným koncom a výzvou. Zapisovateľ potom prepíše odpovede a príspevky každej osoby v kruhu. Po zhromaždení všetkých vstupov zapisovateľ zhrnie odpovede, čo vyústí do ďalšej diskusie.
- **ZRUCNOSTI V RÁMCI UVAŽOVANIA:** Mnohé z aktivít programu OVEP podnecujú študentov k tomu, aby prichádzali s vlastnými nápadi v súvislosti s obsahom tohto materiálu. Do týchto aktivít sa teda začleňujú zručnosti uvažovania, ako je analýza, úvaha, syntéza a vytváranie teórií.

DODATOK

STRANA	NÁZOV	URL
7	<i>The Olympic World Library</i> , website, The Olympic Studies Centre.	https://library.olympics.com/
7	<i>Olympic Documents</i> , website, International Olympic Committee.	https://olympics.com/ioc/documents
7	<i>How well do you know the Olympic Games?</i> , digital resource, The Olympic Museum, 2019 (4 th Edition).	https://olympics.com/museum/visit/schools/educational-kits/olympic-summer-games-kit-get-informed
7	<i>What Makes the Olympic Games Unique?</i> video, IOC, 2014.	https://www.youtube.com/watch?v=dSJjUQibsLU
7	<i>Beginner's Guide to the Olympics</i> , video, IOC, 2013.	https://www.youtube.com/watch?v=RhvpQNvKIPM
7	<i>The Concept of Olympic Cultural Programmes: Origins, Evolution & Projection</i> , digital resource, Beatriz Garcia Garcia, UAB, 2010.	https://library.olympics.com/Default/doc/SYRACUSE/209190
7	<i>IOC Sessions</i> , IOC, 2021.	https://olympics.com/ioc/session
7	<i>History of the Olympic Games</i> , Educational Series, digital resource, IOC.	https://olympics.com/ioc/documents/olympic-games/history-of-the-olympic-games
9	<i>Pierre de Coubertin: Visionary and Founder of the Modern Olympic Games</i> , digital resource, IOC.	Pierre de Coubertin: Visionary and Founder of the Modern Olympic Games
9	<i>The Development of Olympic Education Programs: Towards Olympic Games</i> , digital resource, Hilla Davidov, 2021.	http://diagorasjournal.com/index.php/diagoras/article/view/120/70
9	<i>Celebrating Pierre de Coubertin: The French genius of sport who founded the modern Olympic Games</i> , digital resource, IOC, 2019.	https://olympics.com/ioc/news/celebrating-pierre-de-coubertin-the-french-genius-of-sport-who-founded-the-modern-olympic-games/
10	<i>History of the Olympic Games</i> , Educational Series, digital resource, IOC.	https://olympics.com/ioc/documents/olympic-games/history-of-the-olympic-games
10	<i>Beginner's Guide to the Olympics</i> , video, IOC, 2013.	https://www.youtube.com/watch?v=RhvpQNvKIPM
11	<i>The Olympic Movement</i> , factsheet, IOC, 2021.	https://stillmed.olympics.com/media/Documents/Olympic-Movement/Factsheets/The-Olympic-Movement.pdf?_ga=2.245535428.15597865.1654584746-1583554452.1652703893
11	<i>100 Years of the Olympic Flag</i> , video, IOC, 2014.	https://www.youtube.com/watch?v=BZ4qscKOF0U
12	<i>"Faster, Higher, Stronger – Together" – IOC Session approves historic change in Olympic motto</i> , digital resource, IOC.	https://olympics.com/ioc/news/-faster-higher-stronger-together-ioc-session-approves-historic-change-in-olympic-motto
12	<i>The Olympic Motto</i> , digital resource, IOC.	https://olympics.com/ioc/olympic-motto
13	<i>The History of the Olympic Flame – 90 Seconds of the Olympics</i> , video, IOC, 2015.	https://www.youtube.com/watch?v=W1Af40zuPjU
13	<i>The Olympic Torch Relay</i> , factsheet, IOC, 2021.	https://stillmed.olympics.com/media/Documents/Olympic-Games/Factsheets/The-Olympic-torch-relay.pdf?_ga=2.211310165.15597865.1654584746-1583554452.1652703893
13	<i>Olympic Flame Lighting Ceremony Tokyo 2020</i> , video, IOC.	https://www.youtube.com/watch?v=yD58s2ikdHE

14	<i>The Olympic Oath-Opening Ceremony, London 2012 Olympic Games</i> , video, IOC, 2012.	https://www.youtube.com/watch?v=-HITciqDbkE&t=46s
14	<i>The Olympic Anthem, Rio 2016 Opening Ceremony</i> , video, IOC, 2016.	https://olympics.com/en/video/olympic-anthem
16	<i>Kylie Minogue, Dancing Queen @Sydney 2000</i> , video, IOC, 2000.	https://www.youtube.com/watch?v=4b7nSUUAQgQ
16	<i>Top 10 Olympic Live Music Performances of All Time – Top Moments</i> , video, IOC.	https://www.youtube.com/watch?v=c0lijzCNfg
16	<i>Mr Bean Live Performance at the London 2012 Olympic Games</i> , video, IOC.	https://www.youtube.com/watch?v=CwzjlmBLfrQ
16	<i>Olympic Anthem</i> , digital resource, IOC.	https://olympics.com/ioc/olympic-anthem
17	<i>How long does a medal win last? Survival analysis of the duration of Olympic success</i> , digital resource, Gergely Csurilla & Imre Ferto, 2022 (accessed August 2022).	https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/00036846.2022.2039370
18	<i>The Olympic Oath-Opening Ceremony, London 2012 Olympic Games</i> , video, IOC, 2012.	https://www.youtube.com/watch?v=-HITciqDbkE&t=46s
18	<i>The Opening Ceremony of the Olympic Winter Games</i> , factsheet, IOC, 2022.	https://stillmed.olympics.com/media/Documents/Olympic-Games/Factsheets/The-programme-of-the-Olympic-Winter-Games.pdf
19	<i>Strange military truces and how they happened</i> , digital resource, Jesse Beckett, War history online, 2021 (accessed August 2022).	https://www.warhistoryonline.com/war-articles/strange-military-truces.html?edg-c=1&chrome=1
19	<i>Christmas Truce of 1914</i> , digital resource, History.com, 2020 (accessed August 2022).	https://www.history.com/topics/world-war-i/christmas-truce-of-1914
19	<i>Olympic Truce: Peace inspired by sport</i> , digital resource, IOTC, 2010 (accessed August 2022).	https://olympictruce.org/wp-content/uploads/2020/05/IOTC-2010-Brochure-EN.pdf
19	<i>Christmas Eve 1944: a brief moment of peace on the battlefield</i> , American Battle Monuments Commission, (accessed October 2022).	https://www.abmc.gov/news-events/news/christmas-eve-1944-brief-moment-peace-battlefield
19	<i>Factsheet on the North and South Korean Olympic Participation Meeting</i> , digital resource, IOC, 2018.	https://olympics.com/ioc/news/factsheet-on-the-north-and-south-korean-olympic-participation-meeting
20	<i>Colours for Peace: A fun way to learn about the Olympic Truce</i> , digital resource, IOTC, 2020 (accessed August 2022).	https://olympictruce.org/en/colours-for-peace/
20	<i>Olympic Truce: Peace inspired by sport</i> , digital resource, IOTC, 2010 (accessed August 2022).	https://olympictruce.org/wp-content/uploads/2020/05/IOTC-2010-Brochure-EN.pdf
20	<i>A Great Tiny Olympic Champion</i> , digital resource, International Olympic Truce Centre, 2020 (accessed August 2022).	https://olympictruce.org/en/a-great-tiny-olympic-champion/
23	<i>Olympic Day 2018-#Unitedby Olympism</i> , video, IOC, 2018.	https://www.youtube.com/watch?v=euiU071AqPk
24	<i>Olympic Games Factsheets</i> , digital resource, IOC.	https://olympics.com/ioc/documents/olympic-games/factsheets
26	<i>Olympic Summer Games Posters from Athens 1896 to Tokyo 2020</i> , digital resource, The Olympic Studies Centre.	https://library.olympics.com/Default/doc/SYRACUSE/161836/
26	<i>From Martial Arts to Visual Arts, Olympian Artist Neil Eckersley's Classic Underdog Story</i> , digital resource, IOC, 2022.	https://olympics.com/ioc/news/from-martial-arts-to-visual-arts-olympian-artist-neil-eckersley-s-classic-underdog-story

26	<i>Olympic Agora, Tokyo 2020</i> , digital resource, IOC, 2020.	https://olympics.com/ioc/the-olympic-foundation-for-culture-and-heritage/arts-and-culture/olympic-agora
26	<i>Olympic Art Posters</i> , digital resource, IOC.	https://olympics.com/ioc/the-olympic-foundation-for-culture-and-heritage/culture-and-education-hub/olympic-art-posters
27	<i>A single emblem for Paris 2024</i> , digital resource, Paris 2024 (accessed August 2022).	https://www.paris2024.org/en/a-single-emblem-for-paris-2024/
30	<i>Living the Olympic values</i> , video, IOC.	https://www.youtube.com/watch?v=Vy9a-z946Rg&t=41s
30	<i>Youth Olympic Games</i> , digital resource, IOC.	https://olympics.com/ioc/youth-olympic-games
30	<i>Athlete365</i> , website, IOC.	https://olympics.com/athlete365/
30	<i>Best of Lausanne 2020, Youth Olympic Games</i> , video, IOC, 2020.	https://www.youtube.com/watch?v=xcqS4mlJF14
30	<i>Best of Nanjing 2014, Youth Olympic Games</i> , video, IOC, 2014.	https://www.youtube.com/watch?v=i2XyiX8DI-k
31	<i>Beyond the Rings: Supporting Refugees, Filippo Grandi</i> , digital resource, Olympic World Library, 2020.	https://library.olympics.com/Default/doc/SYRACUSE/208814/supporting-refugees-filippo-grandi?_lg=fr-FR
31	<i>Asian refugees get a boost from Beijing Olympics</i> , digital resource, UNHCR, 2008 (accessed August 2022).	https://www.unhcr.org/news/latest/2008/8/48b56d382/asian-refugees-boost-beijing-olympics.html#:~:text=Athletes%20at%20the%20Beijing%20Olympics,30%2C000%20items%20of%20sports%20clothing.
31	<i>IOC Refugee Olympic Team</i> , digital resource, IOC.	https://olympics.com/ioc/refugee-olympic-team
31	<i>Team of Refugee Olympic Athletes (ROA) created by IOC</i> , digital resource, IOC, 2016.	https://olympics.com/ioc/news/team-of-refugee-olympic-athletes-roa-created-by-the-ioc
31	<i>IOC Refugee Olympic Team Tokyo 2020</i> , digital resource, IOC.	https://olympics.com/ioc/refugee-olympic-team-tokyo-2020
31	<i>Olympic Refuge Foundation</i> , website.	https://www.olympicrefugefoundation.org/
31	<i>IOC and UNHCR commit to even deeper cooperation</i> , <i>Olympic News</i> , website.	IOC and UNHCR commit to even deeper cooperation
33	<i>Women Win</i> , website (accessed August 2022).	https://www.womenwin.org/
33	<i>The Girl Effect: The Clock is Ticking</i> , video, GirlEffect (accessed August 2022).	https://www.youtube.com/watch?v=1e8xgF0JtVg
33	<i>In Niger Girls Take their Shot at a Better Future</i> , digital resource, UNICEF, 2019 (accessed August 2022).	https://www.unicef.org/stories/niger-girls-take-their-shot-better-future
33	<i>Champions Together</i> , website, Special Olympics (accessed August 2022).	https://www.specialolympics.org/stories/impact/champions-together
33	<i>Sports Ability, Australian Sports Commission</i> , digital resource (used/reproduced with the permission of the Australian Sports Commission) (accessed August 2022).	https://www.sportaus.gov.au/sports_ability
33	<i>Olympic Agenda 2020+5</i> , digital resource, IOC.	https://olympics.com/ioc/olympic-agenda-2020-plus-5#:~:text=The%20title%2C%20Olympic%20Agenda%202020%2B5%2C%20has%20been%20chosen,likely%20to%20be%20decisive%20in%20the%20post-coronavirus%20world.
33	<i>Gender Equality in Sport</i> , digital resource, IOC.	https://olympics.com/ioc/gender-equality
34	<i>Youth Sport Trust</i> , website (accessed August 2022).	https://www.youthsporttrust.org/

34	<i>Lead Inclusion</i> , website (accessed August 2022).	https://www.leadinclusion.org/
34	<i>European Inclusive Physical Education Training</i> , digital resource, EIPET, 2009 (accessed August 2022).	http://unescoittralee.com/wp-content/uploads/2015/01/final-resource-pack.pdf
36	" <i>The London 2012 Cultural Olympiad: a new model for nation-wide Olympic cultural legacy</i> ", B. Garcia, digital resource, Olympic World Library, IOC.	https://library.olympics.com/Default/doc/SYRACUSE/161849/the-london-2012-cultural-olympiad-a-new-model-for-nation-wide-olympic-cultural-legacy-beatriz-garcia
36	<i>Olympic Legacy</i> , digital resource, IOC.	https://olympics.com/ioc/olympic-legacy
36	" <i>The Get Set Story: How London 2012 inspired the UK's schools</i> ", digital resource, British Olympic Association (BOA) & British Paralympic Association, Olympic World Library, IOC, 2012.	https://library.olympics.com/Default/doc/SYRACUSE/26410/the-get-set-story-how-london-2012-inspired-the-uk-s-schools-london-organising-committee-of-the-olymp
38	<i>The IOCs climate commitment</i> , digital resource, IOC.	https://olympics.com/ioc/sustainability/climate-positive-commitment
38	<i>Sustainability</i> , factsheet, IOC, 2021.	https://stillmed.olympics.com/media/Documents/Olympic-Movement/Factsheets/Sustainability.pdf?_ga=2.74361937.2102337712.1655702553-1583554452.1652703893
38	<i>Sustainability</i> , digital resource, IOC.	https://olympics.com/ioc/sustainability
41	<i>Long-Term Athlete Development: Trainability in Childhood and Adolescence. Windows of Opportunity. Optimal Trainability</i> . Victoria: National Coaching Institute British Columbia & Advanced Training and Performance Ltd, Balyi, I., Hamilton, A. (2004).	https://alancouzens.com/blog/Balyi_LTAD.pdf
41	<i>True Sport Program</i> , digital resource, Canadian Center for Ethics in Sport (accessed August 2022).	https://cces.ca/true-sport
41	<i>Quality Physical Education: Guidelines for policy makers</i> , digital resource, UNESCO, 2015 (accessed August 2022).	https://www.sportanddev.org/sites/default/files/downloads/231101e.pdf
41	<i>International Position Statement on Physical Education</i> , digital resource, ICSSPE, 2010 (accessed August 2022).	https://www.icsspe.org/sites/default/files/International%20Position%20Statement%20on%20Physical%20Education.pdf
42	<i>IOC Young Leaders Programme</i> , website, IOC.	https://olympics.com/ioc/young-lea
42	<i>Community Spirit Foundation</i> , website.	https://www.communityspiritfoundation.org.au
42	<i>NZOC Olympic Ambassadors Programme to inspire kids at home</i> , website, New Zealand Olympic Committee (accessed August 2022).	https://www.olympic.org.nz/news/nzoc-olympic-ambassadors-programme-to-inspire-kids-at-home/
43	<i>Fair Play: A coaching Manual: Child Protection in Youth Sports Programmes</i> , digital resource, UNICEF (accessed August 2022).	https://www.unicef.org/jamaica/documents/fair-play-coaching-manual
45	<i>United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization</i> , website, UNESCO (accessed August 2022).	https://www.unesco.org/en
45	<i>Sport for Hope</i> , webpage, IOC.	https://olympics.com/ioc/sport-for-hope
46	<i>Teacher's Tool Kit – World Anti-Doping Agency</i> , digital resource, WADA, 2014.	https://olympics.com/ioc/education/olympic-values-and-education-program/past-initiatives/world-anti-doping-agency-wada
53	<i>Pro Safe Sport Online Academy</i> , website, PSS Online Academy (accessed August 2022).	https://pjp-eu.coe.int/en/web/pss/pss-academy?desktop=true

61	<i>Moving Together: Promoting psychological well-being through sport and physical activity</i> , digital resource, IFRC & ICSSPE, 2014 (accessed August 2022).	https://www.icsspe.org/sites/default/files/Moving%20Together.pdf
61	<i>Let's Move!</i> , digital resource, Obama Whitehouse Archives (accessed August 2022).	https://letsmove.obamawhitehouse.archives.gov/
61	<i>Your Past is not Your Destiny</i> , Flavio Canto, International Day of Sport for Development & Peace, video, IOC.	https://www.youtube.com/watch?v=kcj3p8nJ2og
61	<i>Promoting Quality Physical Education Policy</i> , UNESCO, 2020 (accessed August 2022).	https://www.unesco.org/en/quality-physical-education
61	<i>Active Gaming: The New Paradigm in Children's Physical Activity</i> , digital resource, Digital Culture & Education, 2011 (accessed August 2022).	https://www.digitalcultureandeducation.com/volume-32-papers/active-gaming-the-new-paradigm-in-childrens-physical-activity
61	<i>Sport for All Play for Life: A Playbook to Get Every Kid in the Game</i> , digital resource, Aspen Institute, 2015 (accessed August 2022).	https://www.aspeninstitute.org/publications/sport-all-play-life-playbook-get-every-kid-game/
61	<i>Physical Education & Sport at School in Europe</i> , website, European Commission, 2013 (accessed August 2022).	https://eacea.ec.europa.eu/national-policies/eurydice/content/physical-education-and-sport-school-europe_en
61	<i>Health Position Paper</i> , digital resource, Association for Physical Education, 2015 (accessed August 2022).	https://www.afpe.org.uk/physical-education/wp-content/uploads/Health-Position-Paper-2020-Web.pdf
61	<i>Football Resource Kit – Using Football in Child Labour and Prevention Projects</i> , digital resource, International Labour Organization (ILO), 2014 (accessed August 2022).	https://www.ilo.org/ipec/Informationresources/WCMS_247111/lang--en/index.htm
61	<i>Global Action Plan on Physical Activity 2018-2030</i> , digital resource, World Health Organization (WHO) (accessed August 2022).	https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/272722/9789241514187-eng.pdf?sequence=1&isAllowed=y

International
Olympic
Committee

Maison Olympique
1007 Lausanne, Switzerland
www.olympics.com/ioc

